

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع (آزمون ویژه)

آزمون ۴ اردیبهشت - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونده جانی، آروین حسینی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، علی شهبازی، علیرضا عبدی، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
علوم اجتماعی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	سیدعلیرضا احمدی، حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، بهروز حیدریکی، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد

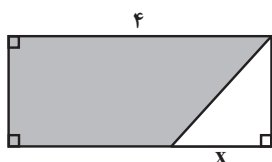
گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی، عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رثوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مائده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، زهرا شمسایی، علی ابراهیمی‌آرانی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد قزی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق‌پور
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: زهرا شمسایی، سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی‌آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- در شکل مقابل، مساحت قسمت رنگی، برابر ۶ است. مساحت مثلث کدام است؟ (طول مستطیل ۴ است.)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲- اگر α و β ریشه‌های معادله $2x^2 + 6x - 1 = 0$ و $\alpha < 0$ باشد، حاصل $|\alpha| - |\beta| + |\alpha + \beta|$ همواره کدام است؟

 $-\alpha$ (۴) $-\beta$ (۳) $-3\alpha - 2\beta$ (۲) $3\alpha + 2\beta$ (۱)

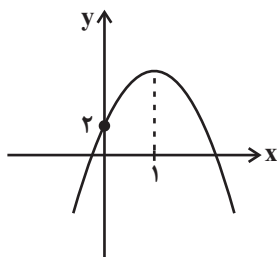
۳- ریشه‌های معادله $\text{sign}(x^2 - 3x - 1) = 0$ را α و β می‌نامیم. حاصل $|\alpha - \beta|$ کدام است؟

 $\sqrt{18}$ (۴) $\sqrt{17}$ (۳) $\sqrt{14}$ (۲) $\sqrt{13}$ (۱)

۴- در تابعی با ضابطه $f(x) = x^2 - 6x$ ، حاصل $f(2h) - f(2h - 1)$ کدام است؟

 $1 - h$ (۴) $h - 1$ (۳) $7 - 4h$ (۲) $4h - 7$ (۱)

۵- نمودار زیر مربوط به تابع $f(x) = a(x - m)^2 + 3m$ است. مجموع a و بیشترین مقدار تابع f کدام است؟

۱ (۲)

صفر (۱)

۳ (۴)

۲ (۳)

۶- در یک جامعه آماری نرمال میانگین داده‌ها برابر ۲۵ است و ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله (۲۲, ۲۸) قرار دارند، واریانس داده‌ها کدام است؟

۹ (۴)

۳ (۳)

 $2/25$ (۲) $1/5$ (۱)

۷- در نمودار جعبه‌ای داده‌های آماری زیر، اختلاف میانگین از میانه داده‌ها برای داده‌های داخل جعبه کدام است؟

۲۳، ۲۵، ۲۳، ۱۷، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۳۱، ۳۹، ۳۰، ۳۲، ۲۶

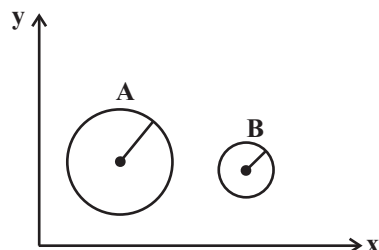
(۴) صفر

(۳) $1/9$

(۲) ۱

(۱) $0/5$

۸- در نمودار جابجی زیر، متغیر سوم میزان درآمد دو فرد A و B را نشان می‌دهد. اگر شعاع دایره A، سه برابر شعاع دایره B باشد، درآمد

فرد B چند برابر درآمد فرد A است؟

(۲) $1/9$

(۱) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

(۴) $1/3$

(۳) $1/2$

۹- کدام یک از هم‌ارزی‌های زیر همواره درست است؟

(۲) $(p \wedge q) \wedge [(p \wedge q) \vee r] \equiv p \wedge q$

(۱) $(p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q) \equiv \sim p$

(۴) $p \vee (q \wedge r) \equiv (p \vee q) \wedge r$

(۳) $[(\sim p \vee T) \wedge (p \vee \sim p)] \wedge q \equiv T$

۱۰- اگر $f(x) = (2a-1)x + ax + a - 1$ یک تابع ثابت و تابع $g(x) = 6ax + 2$ یک تابع خطی باشد، آنگاه حاصل $f(5) + g(1)$ کدام است؟

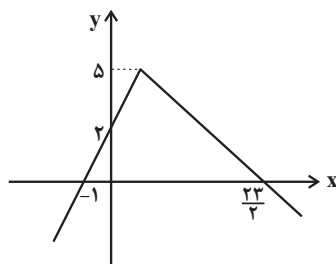
(۴) -۲

(۳) $-2/3$

(۲) ۳

(۱) $10/3$

۱۱- اگر $f = \{(-\frac{3}{2}, 1), (2, -4), (4, -2)\}$ و نمودار تابع $g(x)$ به صورت زیر باشد، مجموع اعضای برد تابع $f + g$ کدام است؟

(۲) $9/4$

(۱) $5/2$

(۴) $13/4$

(۳) $11/2$

$$۱۲- \text{ اگر } f(x) = \begin{cases} (2b+7)x+2a & , x \geq 2 \\ (\frac{3a+6}{2})x - \frac{b}{2} & , x < 2 \end{cases} \text{ تابع پلکانی باشد، برد آن کدام است؟}$$

- (۱) $\{-4, -\frac{7}{4}\}$ (۲) $\{\frac{7}{4}, 4\}$ (۳) $\{-4, \frac{7}{4}\}$ (۴) $\{4, -\frac{7}{4}\}$

۱۳- قیمت اولیه یک کالا ۲۵۰۰ تومان بوده و قیمت آن پس از ۲ سال ۶۴۰۰ تومان می‌شود. نرخ تورم سالانه این کالا، چند درصد است؟ (مقدار

نرخ تورم سالانه را ثابت و تابع رشد را به صورت تابع نمایی فرض می‌کنیم.)

- (۱) ۶۰ درصد (۲) ۷۰ درصد (۳) ۷۵ درصد (۴) ۸۰ درصد

۱۴- با ارقام ۱ تا ۶ چند عدد شش رقمی با ارقام متمایز می‌توان نوشت به گونه‌ای که در هر کدام از آن‌ها، ارقام فرد به ترتیب صعودی و ارقام زوج

به ترتیب نزولی قرار داشته باشند؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۴۰ (۴) ۱۰۰

۱۵- از بین ۵ کتاب فارسی، ۴ کتاب انگلیسی و ۲ کتاب عربی متمایز، ۴ کتاب به تصادف انتخاب می‌کنیم. با کدام احتمال این کتاب‌ها حداقل

در دو زبان مختلف هستند؟

- (۱) $\frac{32}{33}$ (۲) $\frac{53}{55}$ (۳) $\frac{65}{66}$ (۴) $\frac{54}{55}$

۱۶- در یک دنباله حسابی با سیزده جمله، مجموع سه جمله آخر ۶ برابر مجموع سه جمله اول و مجموع جملات هفتم و هشتم برابر با ۴۵ است.

مجموع کل جملات کدام است؟

۲۵۴ (۴)

۵۸۵ (۳)

۲۷۳ (۲)

۵۴۶ (۱)

۱۷- اگر $3x-3$ و $x+3$ و $x-3$ به ترتیب از چپ به راست ۳ جمله اول یک دنباله هندسی افزایشی باشند و جمله عمومی دنباله به صورت

$a_n = a(b)^n$ باشد، مقدار $a+2b$ کدام است؟

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۱۸- اگر $\frac{x-1}{x} = (2\sqrt{2})^{\frac{x-1}{x}}$ باشد، $\sqrt[3]{4} \times \sqrt[2]{8} \times \sqrt[4]{5} / 25$ کدام است؟

۶ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۹- توابع نمایی $f(x) = 4^{ax+2}$ و $g(x) = 8^{a-x}$ در نقطه‌ای به طول ۳ متقاطع‌اند. a کدام است؟

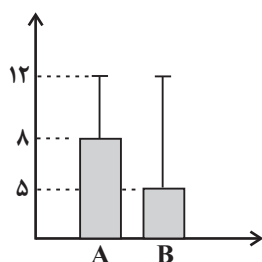
$-\frac{13}{3}$ (۴)

$\frac{13}{3}$ (۳)

$-\frac{5}{3}$ (۲)

$\frac{5}{3}$ (۱)

۲۰- با توجه به نمودار، چه تعداد از جملات زیر صحیح است؟

الف) انحراف معیار داده‌های A از B بیشتر است.

ب) اختلاف انحراف معیار از میانگین، برای داده‌های نمودار B از A بیشتر است.

پ) این نمودار مربوط به گام سوم چرخه آمار است.

ت) انحراف معیار داده‌های A و B یکسان است.

ث) واریانس داده‌های B برابر ۱۴۴ است.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۲۱- عبارت ذکر شده در کدام گزینه دربارهٔ زبان‌های ایران باستان نادرست است؟

- (۱) زبان‌های ایرانی میانه به دو گروه پارتی و پهلوی تقسیم می‌شوند.
- (۲) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است.
- (۳) آثار باقی‌مانده از زبان فارسی باستان بیشتر نامه‌ها و فرمان‌های شاهان ساسانی است.
- (۴) منطقهٔ رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

۲۲- نام پدیدآورندهٔ چند اثر مقابل آن درست است؟

- (منشآت: قائم‌مقام فراهانی)، (چرند و پرند: محمدعلی جمال‌زاده)، (سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: میرزا حبیب اصفهانی)، (شمس‌الدین و قمر: محمدباقر میرزاخسروی)، (نمایشنامهٔ ایده‌آل: فرخی یزدی)، (خداوندنامه: نشاط اصفهانی)، (تاریخ تطوّر نظم فارسی: علی‌اکبر دهخدا)، (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۳- در متن زیر چند اشتباه مشاهده می‌شود؟

- «دورهٔ دوم شعر معاصر از آغاز حکومت رضاشاه تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ است. در این دوره فضای سیاسی بسته‌تر از دوره‌های قبل است. مهم‌ترین حادثهٔ ادبی این دوره تشکیل نخستین کنگرهٔ نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۴ بود. در این دوره اشعار نیما و دیگر نوگرایان در برخی نشریات مانند «روزگار نو» و «سخن» منتشر می‌شد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- هر دو مورد کدام گزینه به‌ترتیب دربارهٔ «سبک خراسانی» و «سبک عراقی در قرن‌های هفتم تا نهم» صحیح می‌باشد؟

- (۱) قالب عمدهٔ شعر این دوره مثنوی است. - جایگاه تخلص در انتهای غزل تثبیت شد.
- (۲) در اواخر این دوره قالب غزل رشد یافت. - غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت.
- (۳) کاربرد لغات عربی در نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی کاهش یافت. - نثر ساده جای نثر فنی را گرفت.
- (۴) محتوای نشرهای دورهٔ سامانی بیشتر علمی است. - به‌کارگیری «مر» در کنار مفعول افزایش یافت.

۲۵- کدام گزاره راجع به شعر سبک هندی غلط است؟

- (۱) حکومت صفوی در این دوره به شعر مدحی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بهایی نمی‌داد.
- (۲) شعر از حوزه تصرف شاعران باسواد و آگاه خارج شد و در دسترس عامه قرار گرفت.
- (۳) سبک هندی از اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم هجری قمری رواج داشت.
- (۴) دایره واژگان شعر گسترش یافت و ضمناً بسیاری از لغات قدیمی هم حفظ شدند.

۲۶- کدام موارد در بیان ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و سبک عراقی نادرست است؟

الف) برای سیم و زر لرزند ابنای زمان واعظ	عجب نبود دل ما بر سر آن سیم‌بر لرزد (عراقی - پرهیز از زهد ریایی)
ب) پاره گرداند زلیخای صبا	صبحدم بر یوسف گل پیرهن (خراسانی - توجه به دنیای بیرون)
ج) حافظ از مشرب قسمت گله ناانصافی است	طبع چون آب و غزل‌های روان ما را بس (عراقی - باور به قضا و قدر)
د) می‌خورم جام غمی هر دم به شادی رخت	خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی می‌کند (خراسانی - وصال و شادباشی)
ه) خیمه انس مزین بر در این کهنه‌رباط	که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است (عراقی - بی‌اعتباری دنیا)

(۱) ب - ه (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ج - د

۲۷- با توجه به ویژگی‌های فکری سده‌های پنجم و ششم کدام بیت نمی‌تواند مربوط به این ادوار باشد؟

(۱) تن یکی خانه ویرانی و بی‌سامانی است	نتوان داشت در او جان و روان را به فریب
(۲) گرفت خواهم زلفین عنبرین تو را	به بوسه نقش کنم برگ یاسمین تو را
(۳) می‌خوری به که روی طاعت بی‌درد کنی	اندکی درد به از طاعت بسیار مرا
(۴) تا شدستند کدخدای جهان	خانه مکرمات خراب شده است

۲۸- بر اساس ویژگی‌های سبک عراقی کدام گزینه متعلق به این سبک است؟

(۱) می لعل پیش آر و پیش من آی	به یک دست جام و به یک دست چنگ
(۲) سوی رز باید رفتن به صبح	خویشتن کردن مستان و خراب
(۳) بر رخ هزار زهره ثامور بر شکفت	ایدون ز باغ قطره شب‌بنم نیافتم
(۴) خرد گنجشک دام ناتمامی‌ست	ولیکن عشق سیم‌رغ معانی‌ست

۲۹- بیت کدام گزینه متعلق به سبک بیداری نمی‌باشد؟

- (۱) نکرדם خدمت بیگانه ز آن رو
چنین بادافره از خویشان گرفتم
- (۲) در آن زلف سیه دل‌های خونین می‌شود پیدا
در این سنبلستان آهوی مشکین می‌شود پیدا
- (۳) گاه گرامافونی کرده پی حبس صوت
گاه تلفن ساخته بهر بیان و خطاب
- (۴) با ادب در پیش قانون هر که زانو می‌زند
چرخ نوبت را به نام نامی او می‌زند

۳۰- کدام بیت، فاقد «مجاز» است؟

- (۱) دفتر مدح تو اندر پیش بنهم روز و شب
خانه بفروزم به آتش پر کنم کوی از پری
- (۲) نرگست در طاق ابرو از چه خفتد بی‌خبر
زان که جای خواب مستان، گوشه محراب نیست
- (۳) تا نگفتی سخن ندانستم
که تو شیرین‌زبان دهن داری
- (۴) من در اندیشه آنم که روان بر تو فشانم
نه در اندیشه که خود را ز کمندت برهانم

۳۱- همه آرایه‌های «جناس، اسلوب معادله و استعاره» در کدام بیت یافت می‌شود؟

- (۱) طاق کرد از هر دو عالم طاق آن ابرو مرا
ساخت وحشی از جهان آن نرگس جادو مرا
- (۲) گفت‌وگوی خامشان را ترجمان در کار نیست
لال می‌فهمد به آسانی زبان لال را
- (۳) کلید گنج سعادت، زبان خاموش است
صدف به مزد خموشی، گهر ز نیسان یافت
- (۴) نفس را بدخو به ناز و نعمت دنیا مکن
آب و نان سیر، کاهل می‌کند مزدور را

۳۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«سرچشمه حیوان به دهان تو تشبّه
کرد از نظر مردم از آن روی نهان شد»

- (۱) ایهام، تشبیه، استعاره مصرّحه، مراعات نظیر
(۲) حسن تعلیل، ایهام تناسب، حس آمیزی، اغراق
- (۳) ایهام تناسب، تلمیح، تشخیص، حسن تعلیل
(۴) تلمیح، ایهام، اسلوب معادله، استعاره مکنیه

۳۳- آرایه‌های «مجاز، حس آمیزی، ایهام تناسب، لف و نشر و جناس» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) در زمین شور تخم خویش را باطل مکن	گوش زاهد نیست در خور داستان عشق را
ب) تا چه آید روشن است از دست این یک قبضه خاک	چرخ نتوانست زه‌کردن کمان عشق را
ج) نیست غیر از گرم‌رفتاری در این ظلمت‌سرا	پیش پای خود چراغی شب‌روان عشق را
د) پیش از این، این‌جا نمک را قیمت الماس بود	شور من کان ملاحه ساخت خوان عشق را
ه) خار و خس را موجه سیلاب گردد بال و پر	زینهار از کف مده «صائب» عنان عشق را

(۲) ج - الف - د - ه - ب

(۱) ب - ج - ه - الف - د

(۴) الف - ج - د - ه - ب

(۳) ج - د - ب - الف - ه

۳۴- چند بیت از ابیات زیر دارای استعاره و تشبیه‌اند؟

الف) بی غمت شاد مباد این دل غم‌پرور ما	غم خور ای دل که به‌جز غم نبود در خور ما
ب) مفلسانیم که در دولت سودای غمت	حاصل هر دو جهان هیچ نیرزد بر ما
ج) عذر صاحب‌نظرانش شود آن‌دم روشن	که ببیند مه روی تو ملامتگر ما
د) صفت روی تو تا در قلم آورد کمال	گل برد نسخه حسن از ورق دفتر ما

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) صفر

۳۵- آرایه‌های روبه‌روی همه ابیات تماماً درست است؛ به‌جز:

(۱) در قیامت کشته ناز تو می‌غلند به خون	برنیاید زود خون از زخم، تیغ تیز را (اسلوب معادله - جناس)
(۲) هر خسی قیمت نداند ناله شب‌خیز را	خسروی باید که داند قدر این شب‌دیز را (تلمیح - ایهام تناسب)
(۳) دفتر گل را به آب چشم خواهد پاک شست	گر ببیند بلبل آن رخسارِ شب‌نم‌خیز را (ایهام - تشخیص)
(۴) خامشی دریا و گفت‌وگو خس و خاشاک اوست	پاک کن از خار و خس این بحرِ گوهرخیز را (استعاره - تشبیه)

۳۶- کدام بیت، دارای استعاره، اغراق و بیشترین مجاز است؟

- (۱) هر کس که در محبت او دم برآورد / پای دل از کمنند بلا کم برآورد
- (۲) خون جگر به حلق رسیدست و زهره نه / دل را، که پیش عارض او دم برآورد
- (۳) گر دود زلف از آتش رویش جدا شود / آتش ز خلق و دود ز عالم برآورد
- (۴) بعد از وفات بر سر خاکم چو بگذرد / خاک لحد ز گریه من غم برآورد

۳۷- کدام بیت، «ذوقافیتین» است؟

- (۱) همسر سرو آن گل نوحاسته / بر گل او سنبل نو خاسته
- (۲) دعاگوی این دولتم بنده وار / خدایا تو این سایه پابنده دار
- (۳) رد شد از اسب آن مه و خون خورد و مرد / ساغر جم گشت از آن خرد و مرد
- (۴) محقق که بر مرده ریزد گلش / نه بر وی که بر خود بسوزد دلش

۳۸- قافیه در کدام بیت معیوب است؟

- (۱) تن، قفس شکل است، تن شد خار جان / در فریب داخـلان و خار جان
- (۲) دل نام سر زلف تو را مشک ختا کرد / الحق که در این نکته غلط رفت و خطا کرد
- (۳) گفت کودک آن خیال دیووش / گر بدو این گفته باشد مادرش
- (۴) که گر آفتاب است یک ذره نیست / وگر هفت دریاست یک قطره نیست

۳۹- وزن کدام یک از اشعار نیمایی زیر نادرست ذکر شده است؟

- (۱) در غروبی دور / چون کبوترهای وحشی زیر پر گیرم: فاعلاتن فع / فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
- (۲) آن روزهای خوب / آن روزهای سالم سرشار: مستفعـلن فعل / مستفعـلن مفاعل مستف
- (۳) پشت این پنجره یک نامعلوم / نگران من و دوست: فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلن
- (۴) در آسمان ملول / ستاره ای می سوخت: مفاعلن فعلن / مفاعلن فعلن

۴۰- وزن مصراع زیر با کدام مصراع یکسان است؟

«امشب به راستی شب ما روز روشن است»

(۱) این سخن شمه‌ای است ز آن سر زلف

(۲) یافت درین به یکی گهر دگری خاک

(۳) دل زنده می‌شود به امید وفای یار

(۴) این بام فلک که مجمع جان‌هاست

۴۱- کدام بیت فاقد «اختیار قلب» است؟

(۱) دیده خاقانی اگر لاف جمال تو زند

کس نکند قبول ازو کان به مثال تو رسد

(۲) بر دل خاقانی اگر داغ جفا نهی چه شد

او ز سگان کیست خود تا بردت به داوری

(۳) سینه خاقانی و غم تا نزند ز وصل دم

دعوی عشق و وصل هم، تا ز سگان کیست او

(۴) گرچه به موضع لقب مفتعلن دوباره شد

بحر ز قاعده نشد تا تو بهانه ناوری

۴۲- بیت زیر، «فاقد» کدام اختیار شاعری است؟

«هر که را خوابگاه آخر مشتی خاک است

گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را؟»

(۱) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - ابدال

(۲) بلندبودن هجای پایانی - حذف همزه

(۳) ابدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

(۴) حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۴۳- نام‌گذاری اوزان همه مصراع‌ها درست صورت گرفته است؛ به جز:

(۱) همچو فرهادی نخواهی یافت ای شیرین ولی (رمل مثنی محذوف)

(۲) مشکل به دست آرد کسی مانند تو شهباز را (رجز مثنی سالم)

(۳) چرا جان نکارد به درگاه معشوق (مقارب مثنی محذوف)

(۴) صبر ایوبی نکرده درد را درمان چه خواهی (رمل مثنی سالم)

۴۴- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری، تقطیع کدام سروده «غلط» است؟

(۱) ای مرغ‌های طوفان پروازتان بلند: -U-U--UU-U-U--

(۲) رفتم تا وعده‌گاه کودکی و شن: --UU-U-U--UU--

(۳) همیشه چیزی انگار هوشیاری خواب: -U--U-U--UU-U-U-

(۴) پس به سمت گل تنهایی می‌پیچی: ---UU--UU--UU

۴۵- کدام گزاره دربارهٔ ابیات زیر نادرست است؟

- «لاله و گل زخمی خمیازه‌اند» عیش این گلشن خماری بیش نیست
 «تا به کی نازی به حسن عاریت؟» ما و من آینه‌داری بیش نیست»

(۱) ابیات، از غزل عارفانهٔ بیدل دهلوی، شاعر قرن یازدهم، گزینش شده است.

(۲) بیت نخست دارای هر دو نوع استعاره است.

(۳) هر دو بیت، دارای اختیار تغییر کمیت مصوت بلند و کوتاه هستند.

(۴) هم‌مفهوم بیت «ای دوست دل منه که در این تنگنای خاک / ناممکن است عافیتی بی‌زلزلی» است.

۴۶- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

- «من و تو غافلیم و ماه و خورشید» بر این گردون گردان نیست غافل»

(۱) دل ز غفلت بسته در جایی چنین وانگه از جایی چنان افتاده‌ای

(۲) من جای نکرده گرم گردون به ستیز زد بانگ که هان چند نشینی برخیز

(۳) باد را هردم بساطت گوید ای بیهوده‌رو عرش داری زیر پا هان تا به غفلت نسپری

(۴) امتیاز وصل و هجران دور باش کس مباد آه از این غفلت که با او نیز تنهاییم ما

۴۷- کدام گزینه با بیت زیر ارتباط تصویری دارد؟

- «صبح‌گاهی سر خوناب جگر بگشایید» ژالهٔ صبحدم از نرگس تر بگشایید»

(۱) ای صبح ندانم که چه دریافته‌ای مشکین قصب از بهر چه بشکافته‌ای

(۲) بشست آسمان روی گیتی به قیر ببارید چون ژاله از ابر تیر

(۳) چند چون آبله صرف قدم خار شود آبرویی که به صد خون جگر جمع کنم؟

(۴) چه کیمیاست غمت کز خواص او خیزد زرم ز چهره و سیم مذابم از دیده

۴۸- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

الف) بر جرم مه تابان مرغان حقیقت را	هم دانه فگندستی هم دام نهادستی
ب) دانه باشی مرغانست برچنند	غنچه باشی کودکانست برکنند
ج) چو سگ را بخت تاریک است و شبرنگ	هم از خردی زندهش کودکان سنگ
د) فغان که ناله مرغان بی‌ادب نگذاشت	که غنچه را دل از این بوستان بیاساید
ه) هر که داد او حسن خود را در مزاد	صد قضای بد سوی او رو نهاد
- (۱) د - ب (۲) ه - الف (۳) ج - الف (۴) ب - ه

۴۹- بیت کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«هر دم از سرگشتگی چون گرد می‌پیچم به خود	همرهان رفتند و من تنها به صحرا مانده‌ام»
(۱) شب فراق که داند که تا سحر چند است	مگر کسی که به زندان عشق در بند است
(۲) فراق یار که پیش تو کاه‌برگی نیست	بیا و بر دل من بین که کوه الوند است
(۳) کاروان رفت و تو در خواب و بیابان در پیش	کی روی ره ز که پرسى چه کنی چون باشی؟
(۴) سوز تب فراق تو درمان‌پذیر نیست	تا زنده‌ام چو شمع از اینم گریز نیست

۵۰- مفهوم بیت کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

(۱) کثرت نشد محو از ساز وحدت	همچون خیالات از شخص تنها
(۲) وحدت نکند تشویش از بیش و کم کثرت	سرچشمه چه نم بازد از خشکی دریاها
(۳) با همه کثرت شماری غیر وحدت باطل است	یک آمد بر زبان از صد هزار اعداد ما
(۴) من و پیمانۀ نیرنگ کثرت	دماغ وحدتم اینجا دوبالاست

۵۱- به ترتیب، هر عبارت با کدام مفهوم در ارتباط است؟

الف) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب

ب) حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب

ج) لزوم مدرسه رفتن برای دانا شدن، در نهاد تعلیم و تربیت

(۱) ازخودبیگانگی حقیقی - انقلاب اسلامی ایران - هنجار (۲) غرب‌زدگی - انقلاب اسلامی ایران - هنجار

(۳) ازخودبیگانگی تاریخی - انقلاب مشروطه - ارزش (۴) غرب‌زدگی - انقلاب اسلامی ایران - ارزش

۵۲- به ترتیب، هر عبارت، علت، پیامد و معنای چیست؟

- انسان کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد.

- جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

- جهان اجتماعی، نمی‌تواند عقاید خود را حفظ و از آن دفاع کند.

(۱) انسان کنشگری قدرتمند است. - جهان‌های اجتماعی در عرض هم - بحران هویت

(۲) معنادار بودن کنش‌های انسان. - جهان‌های اجتماعی در عرض هم - تعارض فرهنگی

(۳) انسان کنشگری قدرتمند است. - جهان‌های اجتماعی در طول هم - بحران هویت

(۴) معنادار بودن کنش‌های انسان. - جهان‌های اجتماعی در طول هم - تعارض فرهنگی

۵۳- به ترتیب، کدام گزینه مربوط به مرحله اول و سوم فرایند تحولات هویتی نهاد خانواده در یک جهان اجتماعی است؟

(۱) ترجیح دادن زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی - سست شدن عقاید و ارزش‌های نهاد خانواده

(۲) بالا رفتن سن ازدواج جوانان - شیوع زندگی با حیوانات هم عرض با خانواده

(۳) ازبین رفتن انگیزه تشکیل خانواده - ناتوانی در دفاع از ارزش‌ها و هنجارهای خانواده در برابر رقیب‌های آن

(۴) افزایش آمار طلاق نسبت به ازدواج در یک سال - تأخیر جوانان در ازدواج و تشکیل خانواده

۵۴- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با لایه‌های جهان اجتماعی، نادرست و در رابطه با جهان‌های اجتماعی، درست است؟

(۱) پرچم، یکی از نمادهای مهم یک کشور است، ما نمادها را جزء لایه‌های عمیق جهان اجتماعی می‌دانیم. - جهان‌های اجتماعی متفاوت،

به وجود آورنده آگاهی و معرفت متفاوت بشری هستند.

(۲) عمیق‌ترین لایه‌های هر اجتماع مربوط به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیر از مرگ و زندگی است. - انسان در مقابل فرهنگ خود،

موجودی منفعل است.

(۳) تغییر برخی نمادها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود. - تفاوت‌های مربوط

به لایه‌های سطحی فرهنگ از نوع تفاوت درون جهانی است.

(۴) جوامع حتی اگر دنیاگرا باشند، نمی‌توانند ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای خود را به صورت دنیوی شکل دهند. - تفاوت مربوط به لایه‌های

عمیق، جهان‌های اجتماعی متفاوت را می‌سازد.

۵۵- به ترتیب، در رابطه با «مصادق رنسانس»، «چگونگی گسترش سکولاریسم در رفتارهای مشترک میان عموم مردم»، «چگونگی بسط جهان

اجتماعی» و «ویژگی لایه عمیق جهان اجتماعی» کدام گزینه صحیح است؟

(۱) تبدیل اقتصاد فنودالی به اقتصاد سرمایه‌داری - فلسفه‌های روشنگری - ورود پدیده‌های فوق طبیعی به جهان اجتماعی - قابل تغییر بودن در

زمینه‌های مختلف

(۲) پیدایش انقلاب فرانسه - فلسفه‌های روشنگری - تعامل جهان‌های اجتماعی با یکدیگر - دارای تأثیرات محدود

(۳) توجه به ابعاد جسمانی انسان در هنر - تفاسیر پروتستانی از دین - پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین - کمتر در معرض تغییر قرار گرفتن

(۴) پیدایش پروتستانتیسم - استفاده از هنر - ورود پدیده‌های طبیعی و ماوراء طبیعی به جهان اجتماعی - دارای تأثیرات تعیین کننده بر جهان اجتماعی

۵۶- هر عبارت به ترتیب پیامد، معنا، موضوع و علت کدام گزینه است؟

(الف) از دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری

(ب) ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی

(ج) به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

(د) طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت در جهان اساطیری

(۱) افول علمی که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند. - علوم ابزاری - روان‌شناسی - جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های

فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند.

(۲) افول علمی که از روش‌های تجربی بهره می‌برند. - علوم طبیعی - جامعه‌شناسی - دور از دسترس ساختن امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت.

(۳) افول علمی که از روش‌های عقلانی و وحیانی بهره می‌برند. - علوم تفهیمی - فلسفه - جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های

فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند.

(۴) افول علمی که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند. - علوم طبیعی - متافیزیک - دور از دسترس ساختن امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت.

۵۷- به ترتیب، دولتمردان جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با کدام رویکرد می‌دیدند

و مجلس خبرگان موظف است کدام ویژگی جامعه مطلوب از منظر فقه شیعی را تحقق بخشد؟

(۱) رویکرد دوم، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند. - روابط و ساختارهای جامعه با مشارکت و همراهی

مردم، عادلانه باشد.

(۲) از منظر نسل اول روشنفکران، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. - حاکمان و کارگزاران جامعه

عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند.

(۳) نسل اول روشنفکران، مسائل جهان اسلام را از نوع مشکلاتی می‌دانستند که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. -

حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند.

(۴) نسل دوم روشنفکران، به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود، روی آورده بودند. - روابط و ساختارهای جامعه با

مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد.

۵۸- به ترتیب، هر عبارت نشانگر مفهوم یا معنای کدام گزینه است؟

- نوع اعتراضات نسل دوم روشنفکران به نسل اول روشنفکران کشورهای اسلامی

- اشتراک دیدگاه مالتوس، ریکاردو و راسل

- معنای بیداری در رویکرد نخستین بیدارگران اسلامی

- افتراق کمونیسم با سوسیالیسم

(۱) تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بود. - آزادی صاحبان سرمایه - شناخت عمیق از فرهنگ غرب و عمل به اسلام - مطلق ندانستن مالکیت خصوصی.

(۲) از نوع اعتراض به وضعیت کشورهای اسلامی که در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند، بود. - آزادی اقتصادی - آگاهی عمیق از فرهنگ غرب - قائل نبودن به مالکیت خصوصی.

(۳) از نوع اعتراضات به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری بود. - نظریه‌پردازان لیبرال - اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی - قائل بودن به مالکیت خصوصی، همانند سرمایه‌داری.

(۴) از نوع اعتراضات به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری بود. - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - بازگشت به اسلام و عمل به آن - قائل نبودن به مالکیت خصوصی.

۵۹- به ترتیب، هریک از عبارت‌های زیر، متعلق به کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی است؟

- طرفداران این گروه معتقدند که قشربندی اجتماعی در همهٔ زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

- نابرابری اجتماعی را نتیجهٔ روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها می‌دانند.

- نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

(۱) رویکرد اول - رویکرد دوم - رویکرد دوم (۲) رویکرد دوم - رویکرد اول - رویکرد دوم

(۳) رویکرد سوم - رویکرد دوم - رویکرد سوم (۴) رویکرد اول - رویکرد دوم - رویکرد اول

۶۰- به ترتیب، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم بیشتر چه شکلی داشت؟

ب) این مطلب که «ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود.» مؤید کدام نوع رابطه است؟

ج) پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانه یا به عبارتی تصور آن از جهان هستی چه نام دارد؟

(۱) عقل‌گرایانه - تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - سکولاریسم

(۲) حس‌گرایانه - تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی - اومانیزم

(۳) حس‌گرایانه - تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی - سکولاریسم

(۴) عقل‌گرایانه - تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - دئیسم

۶۱- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

«اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی»، «نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام» و «فرهنگی

که تا فتح مکه، آشکارا در برابر اسلام مقاومت کرد.»

(۱) امپریالیسم - بیداری اسلامی - فرهنگ نبوی در عصر جاهلی

(۲) استعمار - انقلاب اسلامی ایران - فرهنگ جاهلی در عصر نبوی

(۳) امپریالیسم - انقلاب اسلامی ایران - فرهنگ جاهلی در عصر خلافت

(۴) استعمار - بیداری اسلامی - فرهنگ خلافت در عصر نبوی

۶۲- صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- براساس دیدگاه دوم تعامل جهان‌های مختلف، فرهنگ، هویتی مادی دارد و علوم مربوط به آن، نظیر علوم طبیعی است.

- تنوع فرهنگ‌ها، به تنوع ارزش‌ها و هنجارهای آن‌ها باز می‌گردد.

- فیلم سینمایی «دور افتاده»، روایتی است که بر اهمیت دانش عمومی اشاره دارد.

(۴) ص - غ - ص

(۳) غ - ص - غ

(۲) غ - غ - ص

(۱) غ - غ - غ

۶۳- به ترتیب، پاسخ صحیح هریک از سؤال‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) منظور از تبیین، کدام است؟

ب) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، چه تبیین‌هایی به رسمیت شناخته می‌شد؟

ج) از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم کدام است؟

۱) بیان چرایی یک پدیده - فراتجربی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری

۲) بیان چیستی یک پدیده - فراتجربی - تصرف غنائم جنگی

۳) بیان چرایی یک پدیده - تجربی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری

۴) بیان چیستی یک پدیده - تجربی - تصرف غنائم جنگی

۶۴- موارد مشخص‌شده در متن زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

«پس از انقلاب صنعتی، مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد، به گونه‌ای که جامعه‌شناسان، روان‌پزشکان،

اقتصاددانان، حقوق‌دانان و حتی فیلسوفان را به مطالعه این پدیده و چاره‌اندیشی برای آن واداشت. پاسخ‌های صاحب‌نظران علوم مختلف به

چرایی وقوع خودکشی با یکدیگر متفاوت است.»

۱) انسان‌ها و نظم همزاد یکدیگرند. - زمینه پیدایش و رشد دانش علمی - دستیابی به پاسخ‌های سراسر و کاملاً قابل پیش‌بینی را تسهیل می‌کنند.

۲) فراتر رفتن از نظم موجود - نادیده گرفتن عمق و پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی - برای کشف چرایی وقوع پدیده خودکشی عمق آن را نادیده می‌گیرند.

۳) انسان به مثابه شیء - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی - تأکید بر تفاوت‌های فردی و اجتماعی انسان‌ها

۴) فراتر رفتن از نظم موجود - زمینه پیدایش و رشد دانش علمی - پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و دشواری فهم آن‌ها

۶۵- به ترتیب، هر عبارت به دیدگاه کدام متفکر اجتماعی اشاره دارد؟

- می‌کوشد تا چارچوبی روشمند طراحی کند که به تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی منتهی گردد.

- نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست.

- معتقد بود در جوامع مکانیکی، تقسیم کار شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است ولی در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

- روش او در علوم اجتماعی مشابه روشی است که چهارصد سال بعد کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت.

- با توجه به دو انقلابی که طی یک قرن، یعنی قرن بیستم در ایران رخ داد، مقاله‌ای با این عنوان نوشته است که چرا ایران کشوری انقلابی است.

۱) علامه طباطبایی - هانیتنگتون - دورکیم - ابن‌خلدون - نیکی کدی

۲) طه عبدالرحمن - فوکویاما - دورکیم - ابن‌خلدون - نیکی کدی

۳) طه عبدالرحمن - فوکویاما - کنت - ابن‌خلدون - نیکی کدی

۴) محمدعابدالجابری - فوکویاما - دورکیم - ابوریحان بیرونی - سوفیا کوتلاکی

۶۶- در بیت زیر، کدام منبع معرفتی بی اعتبار یا کم اعتبار شمرده شده است؟

«پای استدلالیان چوبین بود پای چوبین سخت بی تمکین بود»

(۱) عقل (۲) علم تجربی (۳) شهود (۴) استناد کردن

۶۷- «سرمربی تیم فوتبالی پس از پایان مسابقات، در جلسه با مدیر باشگاه شرکت کرد و پس از ارائه گزارش عملکرد تیم در فصل گذشته، با اشاره به ضعف تیم در فاز هجومی، درخواست جذب مهاجمی تازه داشت.» هر یک از بخش‌های مشخص شده، به ترتیب، اشاره به کدام یک از اهداف علم

روانشناسی دارند؟

(۱) توصیف - تبیین - کنترل (۲) تبیین - توصیف - پیش‌بینی

(۳) توصیف - پیش‌بینی - کنترل (۴) توصیف - تبیین - پیش‌بینی

۶۸- کدام گزینه در مورد رشد دوره کودکی صحیح نیست؟

(۱) رشد در دوره کودکی اهمیت بیشتری نسبت به سایر دوره‌ها دارد.

(۲) ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد در دوره کودکی با سرعت و تغییرات بسیاری همراه است.

(۳) کودک یک کیسه بزرگ و خوش‌رنگ را که یک توپ دارد، به یک کیسه کوچک سفید که سه توپ دارد، ترجیح می‌دهد.

(۴) رشد هیجانی کودک از ابتدا به او این اجازه را می‌دهد که هیجان‌های مثبت و منفی را از هم تفکیک کند.

۶۹- همه ابیات به عامل محیطی مؤثر بر رشد اشاره دارند، به جز ...

(۱) شاید که به جان تنت شریف است ازیراک خوش‌بوی بود کلبه همسایه عطار

(۲) فروغ صحبت روشندان غنیمت دان پیاله گیر که شبگیر می‌کند مهتاب

(۳) ز خود بهتری جوی و فرصت شمار که با چون خودی گم کنی روزگار

(۴) مست خیال را به وصال احتیاج نیست بوی گلم ز صحبت گل بی‌نیاز کرد

۷۰- هریک از موقعیت‌های زیر به ترتیب، اشاره به کدام یک از کارکردهای توجه دارند؟

- مادری روی صفحه نمایش مدرسه به دنبال تصویر فرزندش می‌گردد.

- فرزندی که به مانیتور نشان‌دهنده ضربان قلب مادرش نگاه می‌کند، تا تغییر ناگهانی را گزارش دهد.

- دانش‌آموزی که سایت سازمان سنجش را هر روز چک می‌کند، تا خبر اعلام ثبت نام کنکور را از دست ندهد.

(۱) ردیابی درست علامت - ردیابی درست علامت - جست‌وجو

(۲) جست‌وجو - ردیابی درست علامت - گوش به زنگی

(۳) جست‌وجو - گوش به زنگی - گوش به زنگی

(۴) ردیابی درست علامت - گوش به زنگی - جست‌وجو

۷۱- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام کارکرد توجه اشاره دارد؟

- نگهبان برج عموماً خواب سبکی دارد و باید مراقب اتفاقات مشکوک باشد.

- چند نفر برای عبور دادن اجناس غیرقانونی شان از مرز بسیار مضطرب هستند.

- سارا قرار است در پارکینگ طبقاتی، در پی ماشین دوستش برود و اکثر ماشین ها هم سفید هستند.

(۱) ردیابی علامت - گوش به زنگی - جست و جو (۲) گوش به زنگی - ردیابی علامت - جست و جو

(۳) گوش به زنگی - گوش به زنگی - جست و جو (۴) جست و جو - ردیابی علامت - ردیابی علامت

۷۲- کدام گزینه در مورد انواع حافظه صحیح تر است؟

(۱) اگر بیست لغت را برای فردی بخوانیم، این فرد نهایتاً ۹ لغت را یادآوری خواهد کرد.

(۲) اطلاعات موجود در حافظه بلندمدت فراموش نمی شوند.

(۳) یک حادثه تاریخی، ممکن است هم در حافظه رویدادی ذخیره سازی شود و هم در حافظه معنایی (برای اشخاص مختلف).

(۴) وقتی فردی به کلمه «سیب» فکر می کند، معنی آن به صورت پیاپی و غیرمرتبط با کلماتی مانند {درخت، میوه، شیرین، موز} شکل می گیرد.

۷۳- فرض کنید معلم شما در حال تدریس درس ریاضی است و موارد مهم را روی تخته یادداشت می کند. از آنجا که مشغول حل کردن تکالیف

زنگ بعد هستید (!!!) تصمیم می گیرید که از مطالب عکس بیندازید و همزمان با عکس گرفتن از مطالب، تصویر آن را حدود نیم ثانیه می بینید.

هر چند که آن مطالب را به خوبی نفهمیده اید. در رابطه با این مثال کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اطلاعات محیط پیرامون ما ابتدا از طریق گیرنده های حسی دریافت می شوند.

(۲) در مدت زمان کمتر از یک ثانیه، اثری یا ردی از اطلاعات در حافظه حسی ما می ماند.

(۳) ردهای حسی ذخیره شده در حافظه حسی، در صورت توجه، به اطلاعات تبدیل می شوند.

(۴) حجم ردهای حسی کم و مدت ذخیره سازی آن ها کوتاه است.

۷۴- «کشوری برای تهیه اسناد بالادستی سیاست گذاری کلان خود، اسناد کشوری موفق را پیش روی خود گذاشته و سند کشور خود را از روی آن

می نویسد.» آیا سند تهیه شده در راهبری آن کشور موفق خواهد بود؟ چرا؟

(۱) بله - توجه به تجربیات منجر به موفقیت، حائز اهمیت بوده و باید از آن ها استفاده کرد.

(۲) خیر - استفاده از اسناد کشوری دیگر بدون استفاده از متخصصین آن کشور بدون فایده است.

(۳) بله - نوع نگاه به مسئله در کشورهای موفق آن چنان مؤثر است که می توان از آن بهره برد.

(۴) خیر - استفاده از تجربیات گذشته کشوری دیگر بدون بازبینی نمی تواند مثمر ثمر باشد.

۷۵- این صحبت برای نوجوانان آشنا است که «حالا دوستت پرید تو چاه، تو هم باید ببری؟» و مکرر پیش می‌آید که از والدین یا مسئولین مدرسه این جمله را بشنوند. این توصیه برای نهی نوجوانان از کدام سبک تصمیم‌گیری است؟

- (۱) تکانشی (۲) احساسی (۳) وابسته (۴) اجتنابی

۷۶- به‌ترتیب، هر یک از عبارات زیر به کدام سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- مشکل در به عمل در آوردن تصمیم و افتادن تأخیر در کار

- به حاشیه راندن عقل و منطق و اتکا بر عواطف و هیجانات زودگذر

- ناتوانی در کنترل هیجانات و قضاوت‌های منطقی و برانگیختگی بسیار شدید

- (۱) اجتنابی - احساسی - تکانشی (۲) وابسته - احساسی - احساسی

- (۳) اجتنابی - تکانشی - تکانشی (۴) اجتنابی - تکانشی - احساسی

۷۷- به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام نوع اسناد اشاره دارد؟

- سلطه کشور قدرتمند بر کشور ضعیف باعث نابودی فرهنگ آن کشور شده است.

- مینا می‌گوید که استعداد یادگیری ریاضیات را ندارد و بهتر است برای آن انرژی نگذارد.

- (۱) بیرونی و ناپایدار - بیرونی و پایدار (۲) درونی و قابل کنترل - درونی و پایدار

- (۳) بیرونی و غیر قابل کنترل - درونی و ناپایدار (۴) بیرونی و ناپایدار - درونی و غیر قابل کنترل

۷۸- به‌ترتیب، هر یک از موقعیت‌های زیر بر کدام یک از عوامل محرک شناخت و رفتار ما اشاره دارد؟

- محمد می‌خواست با پس‌انداز خود گوشی جدید بخرد، ولی منصرف شد و تصمیم گرفت پولش را به یک نیازمند اهدا کند.

- کمبود آب در آبخور، گورخرها را وادار می‌کند برای آب بیشتر بجنگند.

- در مهمانی دوست داریم پای خود را دراز کنیم ولی ادب اجازه نمی‌دهد.

- زهره به دلیل چالش‌های درس خواندن، آن را کاملاً کنار گذاشت.

- (۱) نگرش - نگرش - انگیزه - انگیزه (۲) نگرش - انگیزه - نگرش - انگیزه

- (۳) انگیزه - نگرش - انگیزه - نگرش (۴) انگیزه - انگیزه - نگرش - نگرش

۷۹- کدام گزاره نشان‌دهنده آن است که فرد روش مقابله‌ای منفعل بودن را به کار گرفته است؟

- (۱) یلدا به دلیل تعدیل نیرو، از محل کارش اخراج شده است. اکنون او ورزش را شروع کرده تا نسبت به فشار روانی ایجاد شده بی‌توجه شود.

- (۲) حسین پدر و مادرش را مدام سرزنش کرده و آن‌ها را عامل ورشکستگی خود می‌داند.

- (۳) سارا که برای کنکور مطالعه‌ای نکرده، امیدوار است کنکور به تعویق افتد.

- (۴) امید که به سرطان خون مبتلا شده است، به کلی درمان را رها کرده و امیدی به بهبودی خود ندارد.

۸۰- کدام گزینه به‌ترتیب، درستی یا نادرستی هر عبارت را در خصوص دختری که به سن ۱۲ سالگی رسیده است، بیان می‌کند؟

- او هنوز توانایی تمرکز کردن روی موضوع را ندارد.

- برایش دشوار است که خوبی‌ها و بدی‌ها را در کنار هم قرار دهد.

- توانایی بسیار خوبی در کنترل هیجانات و نگرش منطقی دارد.

- تلاش می‌کند تا هویتش را در ادغام با دیگران ببیند.

- (۱) نادرست - نادرست - نادرست - درست (۲) درست - نادرست - درست - درست

- (۳) نادرست - درست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیماهای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع (آزمون ویژه)

آزمون ۴ اردیبهشت - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونده جانی، آروین حسینی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، علی شهبازی، علیرضا عبدی، احسان غنی زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
علوم اجتماعی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی فر
روان شناسی	سیدعلیرضا احمدی، حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، بهروز حیدریکی، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک آبادی زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی، عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رثوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مائده ملکی
جامعه شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، زهرا شمسایی، علی ابراهیمی آرانی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد قزی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق پور
فلسفه و منطق	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: زهرا شمسایی، سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٨)

۸۱- ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ﴾:

(۱) و هیچ جنبنده‌ای روی زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌ش پرواز می‌کند، مگر آنکه آن‌ها (نیز) مانند شما در گروه‌هایی هستند!

(۲) و هیچ موجودی روی زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش می‌پرد، مگر آنکه آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مانند شما دارند!

(۳) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌های خود پرواز می‌کند، مگر آنکه آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مانند شما هستند!

(۴) و هیچ موجودی در زمین نیست و نه پرنده‌ای که با بال خود می‌پرد، مگر آنکه آن‌ها (نیز) درون گروه‌هایی مانند شما هستند!

۸۲- « مَا أَرَوْعَ الظَّوَاهِرِ الطَّبِيعِيَّةِ الَّتِي تَقَعُ فِي بِلَادِنَا! كُنْتُ قَدْ قَرَأْتُ فِي مَوْسُوعَةٍ عِلْمِيَّةٍ أَنَّ بُحِيرَةَ زَرْيَوَارِ بِمُحَافَظَةِ

کردستان أَكْبَرَ بُحِيرَةٍ فِي الْعَالَمِ! »:

(۱) پدیده‌های طبیعی واقع‌شده در کشور ما چقدر جالب است! در دانشنامه علمی‌ای می‌خواندم که دریای زریوار در کردستان یکی از بزرگترین دریاچه‌ها در جهان است!

(۲) چقدر پدیده‌های طبیعی‌ای که در کشور ما قرار دارد، جالب است! در دانشنامه علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در استان کردستان بزرگترین دریاچه در جهان بود!

(۳) در کشور ما پدیده‌های طبیعی‌ای وجود دارند که واقعاً جالبند! در دانشنامه‌ای علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در کردستان بزرگتر از همه دریاچه‌های دنیا است!

(۴) پدیده‌های طبیعی‌ای که در کشور ما قرار دارد چقدر جالب است! در یک دانشنامه علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در استان کردستان بزرگترین دریاچه در دنیا است!

۸۳- « لا يَنْتَفِعُ أَحَدٌ بِالْإصرارِ عَلَى نِقَاطِ الْخلافِ وَ الْغُدوانِ فَعَلَى كُلِّ الشُّعوبِ تَعائِشٌ سَلْمِيَّ مَعَ بَعْضِها وَ إِنْ تَخْتَلَفَ

فِي لُغَاتِها وَ أَلوانِها! »:

(۱) کسی از پافشاری بر نقاط اختلاف و دشمنی سود نمی‌برد پس همه ملت‌ها باید با یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند اگرچه در زبان‌ها و رنگ‌هایشان تفاوت داشته باشند!

(۲) اصرار کردن بر نقاط اختلاف و دشمنی‌ها به کسی سود نمی‌رساند پس همزیستی مسالمت‌آمیز بر تمام ملت‌ها واجب است حتی اگر در رنگ‌ها و زبان‌هایشان اختلاف داشته باشند!

(۳) هیچ‌کس از اصرار بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی سودی نبرده است پس همه ملت‌ها باید با هم همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند اگرچه زبان‌های آن‌ها و رنگ‌هایشان متفاوت باشد!

(۴) کسی سودی از پافشاری بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی نمی‌برد پس باید با بعضی ملت‌ها همزیستی مسالمت‌آمیز داشت هرچند که در زبان و رنگ خود تفاوت داشته باشند!

۸۴- « إِيَّاكَ وَ تَجَرِبَةُ ما جَرَّبَهُ الْآخَرُونَ فَتَحَلَّ بِكَ النَّدَامَةُ! »:

(۱) تجربه نکن چیزی را که دیگران آن را تجربه می‌کنند، چه پشیمانی بر تو فرود می‌آید!

(۲) از اینکه تجربه کنی آنچه را که دیگران تجربه نموده‌اند برحذر باش که پشیمان می‌شوی!

(۳) بپرهیز از تجربه کردن آنچه که سایرین آن را تجربه کرده‌اند که پشیمانی بر تو فرود می‌آید!

(۴) تو را هشدار می‌دهم از اینکه بی‌ازمایی چیزی را که سایرین آزموده‌اند، چون پشیمانی بر تو فرود می‌آید!

۸۵- « مُزارِع لا تُكثَرُ فِي اسْتِخدامِ الْأَسْمَدَةِ الْكِيْمِيائِيَّةِ وَ الْمُبِيدِ الزَّراَعِي إِكْثاراً! »:

(۱) کشاورز در به کارگیری کودهای شیمیایی و آفت‌کش‌های کشاورزی قطعاً زیاده‌روی نمی‌کند!

(۲) ای کشاورز در استفاده از کودهای شیمیایی و آفت‌کش‌های کشاورزی هرگز زیاده‌روی نکن!

(۳) کشاورز هیچ‌گاه در استفاده از کود شیمیایی و آفت‌کش کشاورزی زیاده‌روی نمی‌کند!

(۴) ای کشاورز در استفاده از کودهای شیمیایی و آفت‌کش کشاورزی اصلاً زیاده‌روی نکن!

۸۶- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) لم أَصْبَحْ حَزِيناً فَإِنِّي قَدْ سَعَيْتُ لِهَدْفِي سَعِيّاً بِالْغَا! : چرا ناراحت باشم، چرا که من برای هدفم بسیار سعی کرده‌ام!

(۲) لا يَتَكَلَّمُ التَّلَامِيذُ حِينَما يُدْرَسُ الْمُعَلِّمُ لَهُم! : دانش‌آموزان نباید حرف بزنند وقتی آموزگار برایشان درس می‌دهد!

(۳) نَعْرِفُ أَصْدِقاءَ يَكُونونَ أَوْفِياءَ فِي وَقتِ الْحَرَجِ! : در زمان تنگنا و بحران، دوستانی را که وفادار هستند، می‌شناسیم!

(۴) كانَ لِي كِتابٌ أَهَداهُ إِلَيَّ صَدِيقِي الْحَمِيمِ! : کتابی داشتم که دوست صمیمی‌ام، آن را به من هدیه داده بود!

۸۷- عین الصحیح:

- (۱) إن تَأْكُلِ البومات فترانَ الحقل تَعُدُّ البيئَةُ إلى حالتها الطبيعيَّة! : اگر جغدها موش‌های کشتزار را می‌خوردند محیط زیست به حالت طبیعی خود باز می‌گشت!
- (۲) لَمَّا وَصَلْنَا إلى المسجد رأينا جماعة يَتَفَقَّهُونَ مُشْتَقِّينَ! : وقتی به مسجد رسیدیم گروهی را دیدیم که مشتاقانه دانش را یاد می‌دهند!
- (۳) قد تتظاهر الطيور أمام الأعداء بأنَّ جناحها مكسورٌ لكي تُنقذ فراخها! : پرندگان گاهی مقابل دشمنان وانمود می‌کنند که بالشان شکسته است تا جوجه‌هایشان نجات یابند!
- (۴) كان إمامنا يَعوذُ بربِّه العظيم دائماً من سُبَاتِ العقل و قُبْحِ الزَّلَلِ! : پیشوای ما همواره از سستی اندیشه و زشتی لغزش به پروردگار خویش پناه می‌برد!

۸۸- « شاعران ایرانی بیت‌هایی آمیخته به عربی سرودند که آن‌ها را مُلَمَّع نامیدند! » عین الصحیح:

- (۱) أنشد الشعراء الإيرانيون أبياتاً ممزوجة بالعربية أنها تُسمَّى مُلَمَّعاً!
- (۲) إنَّ الشعراء الإيرانيين أنشدوا أبياتاً ممزوجة بالعربية سموها بالملَمَّع!
- (۳) إنَّ شعراء إيران أنشدوا أبياتاً كانت ممزوجة بالعربية فسموها مُلَمَّعاً!
- (۴) سمى الشعراء الإيرانيين بالملَمَّع الأبيات التي أنشدوها ممزوجة بالعربية!

■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٨٩ - ٩٣) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

يتطوّر الشعر و يظهرُ بأشكال مُختلفة في كلّ عصر، مِن المعروف أنَّ الشعر القديم يختلفُ اختلافاً كلياً عن الشعر في الوقت الحاضر، أهمّ ما يميّز الشعر القديم حرصه على الوزن و القافية، الشعر القديم الذي لا يدخل فيه الوزن و القافية لا يعتبرُ شعراً، بل يُسمّى فصاحة في الحديث. الشعر في العصر الجاهلي كان وسيلة للتعبير عن وقائع الحياة، الشّاعر الجاهلي يصوّر أسلوب الحياة بدقّة عالية بحيث تُحسب كتبهم موسوعات تحتوي كلّ القصص و الأخبار، فنجد فيه وصف الخيام و الحيوانات و الحروب و.... كما نجد المدح و الغزل و الرثاء.

أما في الوقت الحالي قد تغيّر الشعر عما كان سابقاً، إنّه شعر حرّ يستخدم مفرداتٍ لها مغزى عظيم، لهذا الشعر مكانة عظيمة عند الكثير من الناس لأنّه يصفّ إلى جانب الواقع و الحقيقة و أيضاً المشاعر.

٨٩- ما هي خصوصيات الشعر القديم؟ عَيْن الخطأ:

- (١) الحرص على الأوزان و القوافي!
 (٢) وصف الحياة و الظواهر المادية!
 (٣) الغفلة عن المشاعر و الأحاسيس!
 (٤) حكاية القصص بأحسن وجه!

٩٠- من مُستنتجات النص:

- (١) إنَّ القيم الشعريّة قد تغيّرت في عصرنا طبقاً لرغبات النَّاس!
 (٢) في العصر الجاهليّ لم يهتمَّ الشعراء إلّا بوصف الحياة و طبيعتها!
 (٣) في العصر الحاليّ لا يهتمَّ الشعراء بالوزن و القافية في الشعر كثيراً!
 (٤) إنشاد الأبيات عن وقائع الحياة يدلّ على ضعف الشاعريّة عند الشّاعر!

٩١- عَيْن الموضوع الأساسي في النص:

- (١) الشعر كلمات تخرج من قلب الشّاعر!
 (٢) يمتاز الشعر بالاهتمام بالمعاني الرفيعة!
 (٣) الشعر وسيلة من وسائل تحسين الحالة النفسيّة!
 (٤) تحولات الشعر تجعله غنياً في الأسلوب و المعنى!

■ عَيْن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٢ و ٩٣)

٩٢- «أهمّ - إختلافاً - يُسمّى - يُميّز»:»

- (١) أهمّ: مذكّر - اسم تفضيل (من مصدر مجرّد ثلاثي) - معرب / مبتدأ و مرفوع، مضاف و المضاف اليه: ما
 (٢) إختلافاً: اسم - مصدر مزيد ثلاثي، من باب افتعال - نكرة - معرب / مفعول مطلق للنوع و منصوب
 (٣) يُسمّى: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي - مجهول / فعل و نائب فاعله: فصاحة
 (٤) يُميّز: فعل مضارع - مزيد ثلاثي، حروفه الأصليّة أو مادّة الفعل: م ي ز - معلوم / فعل و فاعل

٩٣- «هذا - تغيّر - التعبير - يستخدم»:»

- (١) هذا: اسم إشارة للقريب - للمذكر - مبني / مجرور بحرف الجرّ؛ لهذا: جازّ و مجرور
 (٢) تغيّر: فعل - مزيد ثلاثي، و مصدره: تغيير - معلوم / فعل و فاعله: الشعر؛ الجملة فعلية
 (٣) التعبير: اسم - مصدر (ماضيّه: عبّر، على وزن: فعل) - معرب - معرّف بآل / مجرور بحرف الجرّ
 (٤) يستخدم: مضارع - مزيد ثلاثي (من باب استفعال، و له ثلاثة حروف زائدة) - متعدّد / فعل و مفعوله: مفردات

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٤ - ١٠٠)

٩٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) حينَ الجَلَسَةِ أرادَ العلماءُ أن يُثَبِّتُوا قُدْرَتَهُمْ إثباتاً!
- (٢) بَعْدَ نَهايَةِ الإِمْتِحانِ لَمْ أَشْهَدِ الطَّالِبِينَ إِلَّا مَسْرُورِينَ!
- (٣) كَانَ الْفَلَّاحُ الْمُجِدُّ يُرَبِّي أَنْوَاعَ الطُّيُورِ فِي مَزْرِعَتِهِ الْكَبِيرَةِ!
- (٤) يَا أَيُّهَا الْأَوْلَادُ الْمُؤَدَّبُونَ احْتَرَمُوا الْكِبَارَ وَ الصَّغَارَ حَتَّى يَحْتَرِمُوكُمْ!

٩٥- كم عبارة غير مناسبة في المفهوم:

- خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَّ وَ دَلَّ ← بزرگی سراسر به گفتار نیست!
- مِنْ زَرْعِ الْعُدْوَانِ حَصْدُ الْخُسْرَانِ ← من حفر بُئراً لأخيه وقع فيها!
- تُعْرِفُ الْأَشْيَاءَ بِأَضْدَادِهَا ← شكسته استخوان داند بهای مومیایی را!
- خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عَيُوبَكُمْ ← صديقك من صدقك لا من صدقك!

(١) واحدة (٢) إثنان (٣) ثلاث (٤) أربع

٩٦- عین حرف «النون» من الحروف الأصلية للفعل:

- (١) فَجَاءَ إِنْكَسَرَ الْإِنَاءُ الزَّجَاجِيَّ بِيَدِ أُمِّي فِي الْمَطْبَخِ!
- (٢) إِنَّهُمْ يَرْجُونَ أَنْ يَبْقُوا فِي مَأْمَنٍ مِنْ انْتِقَامِ الشَّعْبِ!
- (٣) يَنْبَسِطُ وَجْهَ جَدِّي حِينَما يُشَاهِدُ لَعِبَ الْأَطْفَالِ فِي بَيْتِهِ!
- (٤) لَعَلَّ الْمُسْلِمِينَ يَنْتَبَهُونَ مِنْ نَوْمِ الْغَفْلَةِ وَ يَعْتَصِمُونَ بِحَبْلِ اللَّهِ!

٩٧- عینُ أسلوب الشرط:

(١) ما تَنَقَّلُ الناقلاتُ مِنَ المصافي إلى محطَّاتِ الوقودِ هو مشتقَّاتُ النَّفْطِ!

(٢) ما أَعْجَبَتَنِي مَشَاهِدُ أَشَاهِدِها في الفِلمِ فَأُطْفَأَتْ النَّفَّازُ!

(٣) ما يَتَعَلَّمُ المرءُ في الصَّغَرِ يُنِرُ قَلْبَهُ و عقله في الكِبَرِ!

(٤) ما أَقْبَحَ هذا السُّلُوكُ، رجاءً أَتْرُكْهُ و كُنْ عاقلاً!

٩٨- عینُ «يُساعد» يُوَضِّحُ ما قبله:

(١) هذا المُعْجَمُ يُساعدني اليوم في فهم النَّصُوصِ!

(٢) كان المعلمُ يُساعدنا دائماً في البَحْثِ عن الكلمات!

(٣) وَجَدْتُ مُعْجِماً صَغِيراً و هو يُساعد الطِّلابَ في دروسهم!

(٤) نَبَحْتُ عن مُعْجَمٍ في مكتبة الجامعة يُساعدنا في الترجمة!

٩٩- عینُ خبر الحروف المُشَبَّهَةِ بالفعل و هو اسم مبني:

(١) أَعْلَمُ أَنَّ اللهَ قد أَوْجَدَ كُلَّ هذا الجمال في العالم!

(٢) إِسْعُوا يا شباب، لأنَّ ما يَبْقَى و يدوم هو السَّعْيُ و العمل!

(٣) لا تَتَنَظَّرُ المدح من أصدقائك، فَإِنَّ أَنْفَعَهُم من يُهْدِي إِلَيْكَ عيوبك!

(٤) إِنَّ هَذِهِ الطَّيُورَ تَسْتَخْدِمُ الحِيلَ الدَّفَاعِيَّةَ لَطَرْدِ الْمُفْتَرِسِينَ عن أعشاشها!

١٠٠- « عصفَ رياح شديدة خربت بيوتاً جنب شاطئ البحر ...! » عینُ الخطأ للفرغ (بما يكون المفعول المطلق):

(١) مُخْرِباً (٢) تخريباً واسعاً

(٣) تخريباً (٤) تخريباً لا يوصف

۱۰۱- چرا مرحله حفاری آثار باستانی، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان است؟ زیرا ...

(۱) باستان‌شناس باید از آن عکس‌برداری و تمام مشخصاتش را به طور دقیق ثبت کند.

(۲) کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد می‌کند.

(۳) نمایان کردن آثاری که در دل خاک قرار گرفته‌اند، نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است.

(۴) این مرحله نیازمند آموختن روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند روش رادیوکربن و پتاسیم - آرگون است.

۱۰۲- کدام گزینه با «تمدنی در عصر باستان، که طبقه اشراف آن، با گسترش تجارت خارجی و دریانوردی، حکومت را به دست گرفتند.» مطابقت

دارد؟

(۱) یکی از دستاوردهای مهم آن‌ها، ایجاد شبکه‌ای پیشرفته از جاده‌ها به دست مهندسان بود.

(۲) در سلسله جنگ‌های داخلی آن‌ها، طرف پیروز، تحت حمایت پنهانی حکومت هخامنشی قرار داشت.

(۳) حکومت اشکانی توانست در مقابل سپاه قدرتمند آن‌ها مقاومت کند و از پیشروی بیشترشان به خاک ایران جلوگیری نماید.

(۴) عموم مردم، علاوه بر پرداخت مالیات، ناگزیر بودند در ساخت آرامگاه‌ها، کاخ‌ها و شرکت در جنگ‌ها برای حکومت بیگاری کنند.

۱۰۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد انواع تاریخ‌نگاری به درستی تدوین شده است؟

الف) تاریخ‌نگاری ترکیبی

ب) تاریخ‌نگاری روایی

ج) تاریخ‌نگاری تحلیلی

(۱) «ج» برخلاف «الف» و «ب» در بیان جزئیات وقایع و احوال دقیق اشخاص ممتاز است.

(۲) «الف» برخلاف «ب» مطالب را به نحوی جمع‌آوری و ارائه می‌کند که تشخیص درستی یا نادرستی آن برعهده مخاطب باشد.

(۳) اگر بخواهیم نگاهی کلی‌نگر نسبت به وقایع و روایات یک دوره تاریخی داشته باشیم، «الف» نسبت به «ب» و «ج» شیوه مناسب‌تری است.

(۴) عبارت «روش کشورداری داریوش، نه تنها در دوره هخامنشیان، بلکه تا قرن‌ها بعد، زمینه رونق اقتصادی ایران را فراهم آورد» احتمالاً از نوع

«الف» است.

۱۰۴- اگر بخواهیم وضعیت هنر و معماری ایران در عصر باستان را به صورت متوالی بررسی کنیم، کدام گزینه مناسب است؟

الف) کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به ویژه کاخ‌ها

ب) مهارت در قلعه‌سازی به طور خاص برای مقابله با دشمنان خارجی

ج) تأثیرپذیری از دستاوردهای هنری اقوام و ملت‌های تابع آن حکومت

د) استفاده از بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان و رواج هنر گچ‌بری

(۱) «ب» - «ج» - «د» - «الف» (۲) «ج» - «ب» - «د» - «الف»

(۳) «الف» - «ج» - «ب» - «د» (۴) «د» - «ب» - «الف» - «ج»

۱۰۵- کدام گزینه از دستاوردهای خلافت فاطمیان در عرصه علم و آموزش است؟

- (۱) نگاشته شدن آثاری در زمینه تاریخ، طب، ریاضیات، نجوم و فلسفه به زبان فارسی
- (۲) تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف
- (۳) حمایت مادی و معنوی امیران و وزیران فرهنگ‌پرور از عالمان و اندیشمندان
- (۴) رشد روزافزون دیوان‌سالاران ایرانی در دستگاه اداری حکومت و جذب شعرا و نویسندگان

۱۰۶- کدام یک از عبارتهای زیر پیرامون ویژگی‌های نظام اداری با عصر ساسانیان شباهت دارد؟

- (۱) در نظام اداری خوارزمشاهیان، اختیارات دیوان‌ها و قدرت و نقش وزیر کاهش یافت و حتی در مواردی منصب وزیر حذف شد.
- (۲) در عصر سلجوقی، همه دیوان‌ها زیر نظر وزیر کار می‌کردند و وزیر در رأس تشکیلات دیوانی قرار داشت.
- (۳) اعراب مسلمان تشکیلات و نهادهای اداری سرزمین‌های فتح شده را حفظ کردند و اداره آن‌ها را به حکام محلی سپردند.
- (۴) فرمانروایان غزنوی برای اداره قلمرو رو به توسعه خود، دیوان‌سالاران حکومت سامانی و آل‌بویه را به خدمت گرفته بودند.

۱۰۷- چند مورد از عبارات زیر به هنر نگارگری در دوره ایلخانی و تیموری اشاره دارد؟

- پدیدآمدن شاهنامه‌های مصور
- ظهور مکتب‌های نقاشی و نگارگری جدید و خلق آثار هنری فاخر
- پدید آمدن کتاب‌های مصور در عرصه نجوم و دیوان‌های شعر
- نوآوری در تصویر زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران
- کاربرد این هنر در کتاب‌آرایی و مصور ساختن کتاب‌های تاریخی

(۲) دو

(۱) یک

(۴) چهار

(۳) سه

۱۰۸- کدام گزینه به علت گسترش نظام فتووالیسم پس از انقراض امپراتوری شارلمانی اشاره می‌کند؟

- (۱) تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی و گذار به اقتصاد روستایی و زمین‌داری
- (۲) قدرت گرفتن کنت‌هایی که شارلمانی برای اداره مناطق مختلف گماشته بود.
- (۳) پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس و تقاضای پاپ مبنی بر حضور و کمک همه مسیحیان
- (۴) تهاجم مجارها و وایکینگ‌ها به اروپا که تأمین ارتش برای دفاع را پرهزینه کرده بود.

۱۰۹- به ترتیب هر گزاره منتسب به کدامیک از مورخان ایرانی است؟

- مؤلف کتاب حقایق‌الخبار ناصری و از مورخان عصر ناصری است.
- او سعی داشت آثار خود را تا حدی از پرده‌پوشی‌ها و مداحی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.
- معتقد بود تاریخ‌نگار را لازم است که فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند.
- خودش مورخ نبود اما تاریخ‌نگاری سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

- (۱) میرزا محمدجعفر خورموجی - محمدحسن خان اعتمادالسلطنه - خاوری شیرازی - میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده
- (۲) میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی - میرزا محمدجعفر خورموجی - میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده - رضا قلی‌خان هدایت
- (۳) میرزا محمدجعفر خورموجی - خاوری شیرازی - محمدحسن خان اعتمادالسلطنه - میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی
- (۴) میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی - میرزا محمدجعفر خورموجی - خاوری شیرازی - میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده

۱۱۰- عبارات زیر در خصوص اوضاع اقتصاد و کشاورزی به کدامیک از دوره‌های تاریخی اشاره دارد؟

- کاهش شدید نیروی انسانی در این بخش
- تبدیل شدن شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی
- چند برابر شدن تولید برخی از اقلام محصولات کشاورزی به ویژه محصولات صادراتی
- افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی

- (۱) افشاریه - زندیه - زندیه - زندیه
- (۲) زندیه - افشاریه - قاجاریه - قاجاریه
- (۳) افشاریه - زندیه - قاجاریه - قاجاریه
- (۴) قاجاریه - زندیه - زندیه - قاجاریه

۱۱۱- در مسیر رسیدن رضاخان از نخست‌وزیری به سلطنت، کدام گزینه در طبقه‌بندی موارد زیر، درست است؟

الف) سرکوب شورش خزل

ب) اقامت بیش از حد احمدشاه در اروپا

ج) اقدامات حمایتی سیدضیاء الدین طباطبایی

د) اقدام در جهت اسکان عشایر

۱) موارد «الف و ج» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / مورد «د» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۲) موارد «ج و د» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «الف» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / مورد «ب» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۳) مورد «ج» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و موارد «ب و د» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / مورد «الف» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۴) مورد «الف» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / موارد «ج و د» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۱۱۲- سیاست دوره چهاردهم مجلس شورای ملی در برابر دولت‌های سلطه‌جو چگونه بود؟

۱) اتخاذ سیاست موازنه مثبت در ارتباط با دولت‌های متخاصم اروپایی

۲) انعقاد موافقت‌نامه‌های متعدد برای واگذاری امتیاز نفت به کشورهای خارجی

۳) ممنوع کردن واگذاری امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن به خارجی‌ها

۴) اتخاذ موازنه مثبت در برابر شوروی و موازنه منفی با سایر کشورهای غربی

۱۱۳- کدام گزینه در ارتباط با ترتیب زمانی عملیات‌های دوران دفاع مقدس صحیح آمده است؟

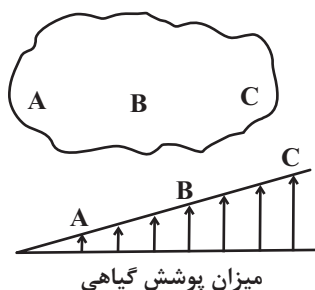
۱) شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر

۲) انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر

۳) انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر - شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام

۴) شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر - انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام

۱۱۴- نمودار میزان پوشش گیاهی برای مناطق جغرافیایی (A - B - C) در زیر آمده است. همه برداشت‌های مفهومی از شکل، قابل دریافت

است؛ به جز:

- (۱) در بسیاری از شرایط، مرز نواحی را نمی‌توان با موقعیت ریاضی (مطلق) تعریف کرد.
- (۲) هرچه از نقطه C فاصله می‌گیریم، عوامل همگونی مرتبط با ناحیه C کاهش می‌یابد.
- (۳) با توجه به اثر فعالیت‌های انسانی و عوامل طبیعی، مرزهای نواحی ثابت نیستند، بلکه دستخوش تغییر می‌شوند.
- (۴) می‌توان ناحیه ساوان را مشابه شکل دانست؛ در چنین شبیه‌سازی‌ای، ناحیه A صحرای بزرگ آفریقا است.

۱۱۵- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«توده هوای مرطوب موسمی و توده هوای سودانی».

- (۱) به ترتیب باعث افزایش مقدار بارندگی و کاهش مقدار بارندگی در نواحی مختلف کشور می‌شوند.
- (۲) به ترتیب در دوره سرد سال و دوره گرم سال وارد کشور شده و موجب تغییرات آب و هوایی می‌شوند.
- (۳) به طور مشترک در دوره سرد سال به کشور نفوذ می‌کنند و هر دو باعث افزایش میزان بارش می‌شوند.
- (۴) به ترتیب در فصل گرم سال از اقیانوس هند و در فصل سرد سال از دریای سرخ وارد کشور می‌شوند.

۱۱۶- کدام موارد در توضیح مزارع تک‌محصولی (پلانتیشن‌ها) نادرست تدوین شده‌اند؟

- (الف) مزارع پلانتیشن عموماً در کشورهای پیرامون و دفاتر اصلی آن‌ها در کشورهای مرکز ایجاد می‌شود.
- (ب) شرکت‌های آمریکایی و اروپایی مالک پلانتیشن‌ها، عموماً نیروی کار ارزان‌قیمت را از کشورهای مرکز به کشورهای پیرامون اعزام می‌کنند.
- (پ) از نظر کارشناسان محیط زیست، این نوع کشت‌ها باعث می‌شوند حاصل‌خیزی و بهره‌وری خاک در کشورهای نزدیک استوا کاهش یابد.
- (ت) با سرمایه‌گذاری تقریباً اندکی می‌توان مزارع تک‌محصولی را احداث کرد و محصول استوایی موردنظر را به کشورهای گوناگون صادر نمود.

(۱) «ب» - «ت» (۲) «پ» - «ت» (۳) «الف» - «ب» (۴) «الف» - «ت»

۱۱۷- با توجه به جدول زیر و مفهوم قانون ۷۰ که زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد، کدام گزینه به پرسش‌های مطرح شده

به درستی پاسخ می‌دهد؟

قانون ۷۰	
کشور مصر	کشور سوئد
۳۳ سال	۶۳ سال

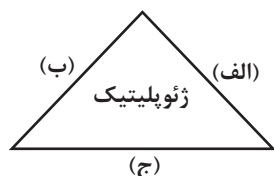
(الف) در کدام کشور، احتمال پیدایش مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی پیش‌بینی می‌شود؟

(ب) مطابق اطلاعات موجود، در کدام کشور سیاست افزایش جمعیت اعمال شده است؟

(ج) قانون ۷۰ به کدام یک از ارکان بنیادی یک کشور دلالت دارد؟

- (۱) الف (مصر ب) سوئد ج (حکومت)
- (۲) الف (مصر ب) سوئد ج (جمعیت)
- (۳) الف (سوئد ب) مصر ج (ملت)
- (۴) الف (سوئد ب) مصر ج (سرزمین)

۱۱۸- با توجه به مدل تصویری زیر، کدام گزاره کاملاً درست تدوین شده است؟

(۱) اگر احداث تونل مانس در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و

«ب» بدانیم، «ج» نشانگر «سیاست» است.

(۲) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری در فیلیپین به بخش مرفه‌نشین و زاغه‌نشین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم،

«الف» بیانگر «قدرت» است.

(۳) اگر احداث تونل مانس در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و «ب» بدانیم، «ج» نشانگر «جغرافیا»

است.

(۴) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری در فیلیپین به بخش مرفه‌نشین و زاغه‌نشین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم،

«الف» بیانگر «جغرافیا» است.

۱۱۹- هر کدام از رخدادهای زیر، به ترتیب به کدام یک از انواع پخش فرهنگی دلالت دارد؟

الف) ارتباط و تبادل ایران با شرق آسیا و غرب اروپا از طریق جاده ابریشم

ب) فراگیری گسترده زبان انگلیسی در قرن بیستم و بیست و یکم از طریق پیشرفت‌های صنعتی و گسترش ارتباطات

ج) شیوع و گسترش چشمگیر بیماری کرونا از چین به سراسر جهان

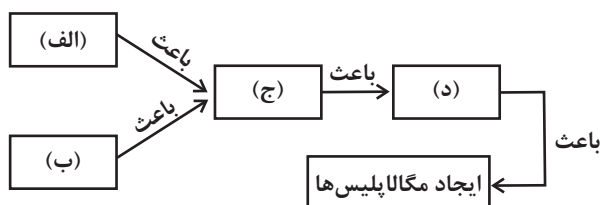
(۱) الف) مستقیم ب) غیرمستقیم ج) غیرمستقیم

(۲) الف) مستقیم ب) غیرمستقیم ج) مستقیم

(۳) الف) غیرمستقیم ب) غیرمستقیم ج) مستقیم

(۴) الف) مستقیم ب) مستقیم ج) غیرمستقیم

۱۲۰- کدام گزینه، به ترتیب برای تکمیل موارد «الف»، «ب»، «ج» و «د» مناسب است؟

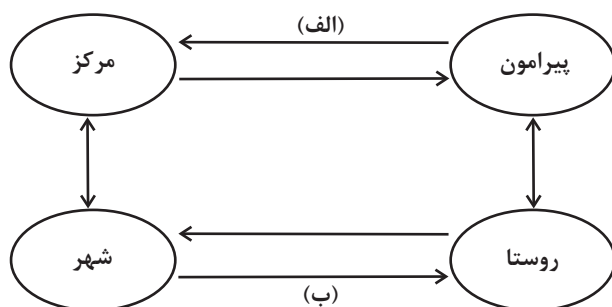
(۱) توسعه تجارت جهانی - تمرکز مراکز مالی و پولی - گسترش مادرشهرها - حومه‌نشینی

(۲) تمرکز مراکز مالی و پولی - تمرکز جمعیت شهری - حومه‌نشینی - گسترش مادرشهرها

(۳) گسترش وسایل حمل‌ونقل - افزایش شهرنشینی - گسترش حومه‌نشینی - ایجاد مناطق مادرشهری

(۴) توسعه اقتصاد جهانی - گسترش وسایل حمل‌ونقل - ایجاد مناطق مادرشهری - افزایش حومه‌نشینی

۱۲۱- با توجه به ارتباط و شباهت مدل روابط شهر و روستا با نظریه مرکز - پیرامون، کدام گزینه موارد «الف تا د» را در نمودار زیر به درستی

تکمیل می کند؟

(۱) الف) در مسیر «الف» زغال سنگ استخراج شده از کشور

سنگاپور به ژاپن صادر می شود (ب) در مسیر «ب» از شهر

کالاهای کارخانه ای و خدمات رفاهی به روستا وارد می شود.

(۲) الف) در مسیر «الف» کالاهای صنعتی و کارخانه ای از کشور پرو به استرالیا صادر می شود (ب) در مسیر «ب» به روستا فناوری اطلاعات و

خدمات درمانی وارد می شود.

(۳) الف) در مسیر «الف» کالاهای حاصل از فعالیت های نوع اول اقتصادی از سوی مراکش به ژاپن وارد می شود (ب) در مسیر «ب» خدمات

آموزشی و مالی از شهر به روستا وارد می شود.

(۴) الف) در مسیر «الف» مغزهای متفکر کشور بنگلادش و کالاهای پزشکی به آمریکای شمالی وارد می شود (ب) در مسیر «ب» خدمات فراغتی

و نیروی انسانی متخصص به روستا وارد می شود.

۱۲۲- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

«سه رکن اصلی تحقق روستای پایدار، (۱)، (۲) و (۳) است؛ و می توان گفت»

(۱) فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ محیط زیست - گسترش انقلاب سبز از اقدامات موردنظر در جهت رکن سوم آن

است.

(۲) توسعه اقتصادی - مدیریت مهاجرت به شهرها - حفظ چشم اندازهای طبیعی - تمرکز طرح های هادی روستایی روی رکن اول آن است.

(۳) فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ محیط زیست - مسائلی نظیر نداشتن مالکیت زمین برای کشاورزان، رکن اول آن را

دچار اختلال می کند.

(۴) توسعه اقتصادی - مدیریت مهاجرت به شهرها - حفظ چشم اندازهای طبیعی - توسعه گردشگری می تواند اقدامی جهت ایجاد اختلال در

رکن دوم آن به شمار رود.

(۴) یکی از وجوه تشابه میان این دو دشت، وجود سطوحی بر از قلوه‌سنگ در کف این دو پدیده است.

۱۲۶- اگر کسی آزادی را رهایی از هرگونه قیدوبند بداند و دیگری آزادی را به صورت ایستادگی در مقابل هوای نفسانی و تبعیت از عقل معنی کند؛

آن گاه گفت و گوی آن ها حول محور این مفهوم دچار به چه آفتی خواهد بود؟

(۱) مغالطه اشتراک لفظ (۲) مغالطه توسل به معنای ظاهری

(۳) نبود تعریف جامع و مانع (۴) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر

۱۲۷- نسبت چند مورد از مفاهیم زیر، نادرست مشخص شده است؟

الف) نارنجی (اسم) و رنگ (عموم و خصوص مطلق) ب) ایران و کشور (عموم و خصوص مطلق)

ج) مار و سمی (عموم و خصوص من وجه) د) دوبا و انسان (عموم و خصوص مطلق)

ه) انسان و حیوان (عموم و خصوص من وجه) و) یخ و بخار (تباين)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲۸- کلماتی که برای معادل های کلمات خارجی وضع می شوند، تعریف ... هستند و تعریف صحیح، قطعاً ...

(۱) لغوی - تعریف شیء به خود است. (۲) لفظی - تعریف شیء به خود نیست.

(۳) مفهومی - تعریف شیء به خود است. (۴) مصداقی - تعریف شیء به خود نیست.

۱۲۹- کدام عبارت، قضیه کلیه است؟

(۱) هرچه رشته بودم را پنبه کرد. (۲) هر بتی که از او در ذهنمان بود، شکستیم.

(۳) تک تک واژگانش دقیق انتخاب شده بودند. (۴) همه قطرات آب نشت کرده، یک لیتر می شد.

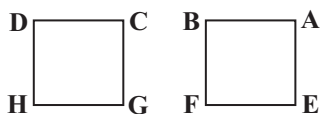
۱۳۰- اگر هر دو مربع زیر، مربع های تقابل باشند به طوری که جای موضوع و محمول هر قضیه نسبت به قضیه متناظر آن در مربع دیگر، جابه جا

شده باشد، استنتاج های زیر به ترتیب چگونه اند؟

الف) تشخیص صدق و کذب A از کذب G

ب) تشخیص صدق و کذب E از صدق یا کذب D

ج) تشخیص صدق و کذب B از روی صدق C

(۱) ممکن - ممکن - ممکن (۲) ناممکن - ناممکن - ممکن

(۳) ممکن - ناممکن - ناممکن (۴) ناممکن - ممکن - ناممکن

۱۳۱- اگر نتیجه و یکی از مقدمات یک قیاس اقترانی معتبر به ترتیب «بعضی الف ج نیست» و «بعضی الف ب نیست» باشد، مقدمه دیگر قیاس

کدام گزینه می باشد؟

(۱) هر ب ج است. (۲) بعضی ج ب است. (۳) هر ج ب است. (۴) هیچ ب ج نیست.

۱۳۲- کدام گزینه در مورد ریشه و شاخه‌های فلسفه نادرست است؟

- (۱) بحث درباره هستی و وجود، وظیفه ریشه فلسفه است نه شاخه‌های آن.
- (۲) عدم تناقض میان شاخه‌ها و بخش اصلی، لازمه هر نظام فلسفی منسجمی است.
- (۳) هستی‌شناسی که بخش اصلی فلسفه است، خود متوقف بر پژوهش‌های دیگری است.
- (۴) سیر انتقال مطالب و مبانی، از سوی علم عام‌تر به‌سوی علم خاص می‌باشد.

۱۳۳- پارمنیدس با توجه به تفسیر خودش از عالم هستی، کدام‌یک از گزاره‌های هراکلیتوس را می‌تواند موافق آراء خود بیابد؟

- (۱) هیچ چیز در جهان ثابت نیست.
- (۲) در یک رودخانه دوبار نمی‌توان شنا کرد.
- (۳) سربالایی و سربایینی کوه، هر دو یکی است.
- (۴) گریزی از ستیز میان اضداد نیست.

۱۳۴- کدام گزینه در خصوص امکان و معنای معرفت صحیح است؟

- (۱) به‌دلیل توجه ویژه کانت به شناخت، معرفت‌شناسی به‌صورت شاخه مستقلی در فلسفه درآمد.
- (۲) وجود تعریف‌های متعدد از مفهوم معرفت و شناخت، موجب بدیهی شدن آن در نزد عموم مردم شده است.
- (۳) اگر شخصی ابهامی در لغت معرفت داشته باشد، با ارائه استدلالی، رفع ابهام می‌شود.
- (۴) در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد.

۱۳۵- ابزار شناخت کدام‌یک از گزینه‌های زیر متفاوت از سایر گزینه‌ها است؟

- (۱) در مثلث قائم‌الزاویه مجذور وتر برابر است با مجموع مجذورهای دو ضلع دیگر.
- (۲) اثر یک شیء از هر جهت با خودش مشابهت کامل ندارد و متفاوت با خود آن است.
- (۳) سعادت هر نیرو رسیدن به اقتضای ذات است به‌شرطی که مانعی بر سر راه آن نباشد.
- (۴) خداوند برای هدایت مردم پیامبران خاصی را برمی‌انگیزد، اما نبوت سرانجام خاتمه می‌یابد.

۱۳۶- کدام مورد درباره حقیقت انسان از دیدگاه فیلسوفان دوره جدید اروپا به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) در این دوره به تبع انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی نیز به دو گروه تجربه‌گرایان و عقل‌گرایان تقسیم شده است.
- (۲) دکارت روح و بدن را کاملاً از هم مجزا می‌داند، روح و بدن با یکدیگر هستند و بدن از روح استفاده می‌کند.
- (۳) داروینیست‌ها انسان را یک حیوان پیچیده مادی تلقی می‌کنند که نفس مجرد از آثار و لوازم آن است.
- (۴) از نظر ماتریالیست‌ها قانون و اخلاق، به‌خاطر نیازهای مادی پیدا شده‌اند و ذاتاً دارای ارزش نیستند.

۱۳۷- کدام مورد به ترتیب به اشتراک و افتراق نظر ابن‌سینا و کانت اشاره می‌کند؟

- (۱) انگیزه فعل در فضیلت بودن آن مؤثر است. - فعل اخلاقی در اصل بر پایه استدلال تشخیص داده نمی‌شود.
- (۲) قواعد اخلاق، عقلی و کلی هستند؛ نه شخصی. - از اصالت اخلاق می‌توان نفس مجرد را استنتاج کرد.
- (۳) فعل اخلاقی مستلزم اختیار انسان است. - فعل اخلاقی موجب سعادت و کمال نفس می‌شود.
- (۴) قوانین دارای قابلیت عمومی شدن، اخلاقی هستند. - تمایلات متعالی ملاک اخلاق‌اند.

۱۳۸- رابطه میان موضوع و محمول در قضایای «هر مثلی مقدار غیریپوسته منفصل است» و «جمع دو ضلع مثلث از ضلع سوم بزرگ‌تر است»

به ترتیب کدام است؟

- (۱) امکانی - امکانی (۲) امتناعی - وجوبی (۳) امتناعی - امتناعی (۴) امکانی - وجوبی

۱۳۹- کدام عبارت، در مورد دیدگاه هیوم درباره علیت درست است؟

- (۱) درک مصادیق علّیت از طریق حواس ناممکن است و کاملاً عقلی می‌باشد.
- (۲) مفاهیمی مانند علّیت جزء ساختارهای تجربی فاهمه انسان هستند.
- (۳) ضرورت میان علّت و معلول چیزی نیست که بتوان آن را مشاهده کرد.
- (۴) توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها ناشی از تداعی ذهن انسان است.

۱۴۰- کدام گزینه درباره نظرات فلاسفه اروپایی در باب پذیرش خدا صحیح می‌باشد؟

- (۱) رشد تفکر حسی و حس‌گرایی یکی از عواملی بود که پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرد.
- (۲) از منظر اکثر فلاسفه تجربه‌گرا در صورتی زندگی معنادار می‌شود که از پشتوانه قبول خداوند برخوردار باشد.
- (۳) استفاده از برهان نظم مختص فلاسفه عقل‌گرا بود، در حالی که تجربه‌گرایان این برهان را مردود تلقی می‌کردند.
- (۴) استدلال‌های فلاسفه برای اثبات وجود خدا محصور در برهان‌های عقلانی محض با داده‌های فلسفی بود.

۱۴۱- تفاوت برهان فارابی و برهان ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا در کدام مورد دقیق‌تر و کامل‌تر توضیح داده شده است؟

- (۱) فارابی ملاک نیازمندی معلول به علت را در وجودی می‌داند که از خود موجود نباشد، ولی ابن‌سینا این ملاک را در ماهیت معلول و این‌که نسبت مساوی بین وجود و عدم دارد، جست‌وجو می‌کند.
- (۲) فارابی به روابط علی-معلولی بین فرد فرد موجودات توجه می‌کند و آن را نهایتاً مستلزم وجود علت نخستین می‌داند در حالی که ابن‌سینا با ملاحظه ذات امکانی، مستقیماً وجود خدا را نتیجه می‌گیرد.
- (۳) فارابی از علیت و تقدم علت بر معلول استفاده می‌کند تا به مقدم‌ترین علت برسد، ولی ابن‌سینا از وجوب بخشی علت به معلول استفاده می‌کند و واجب‌الوجود را به عنوان وجوب بخش اصلی به جهان اثبات می‌کند.
- (۴) فارابی بر اساس عدم امکان نامتناهی بودن تعداد موجودات معلول، به یک عضو نخستین می‌رسد، ولی ابن‌سینا برهان را وابسته به تعداد ممکنات نمی‌کند و خداوند را در فرض نامتناهی بودن آن‌ها نیز اثبات می‌کند.

۱۴۲- کدام گزینه نزد حکمای ایران باستان پذیرفته نیست؟

- (۱) خرد یا همان مزدا همهٔ جهانیان و وجدان‌ها را آفریده است.
- (۲) خرد وجودی عقلانی است که عقل انسان پرتو و مظهر آن است.
- (۳) فرزندگان به سبب بهره از خرد می‌توانند حکیمانه زندگی کنند.
- (۴) آفریدگار، کل جهان را با خرد و عقل رهبری می‌کند.

۱۴۳- کدام گزینه دربارهٔ نظر فیلسوفان مسلمان دربارهٔ عقل به عنوان دستگاه تفکر صحیح است؟

- (۱) عقل وقتی به مرحلهٔ عقلی بالمستفاد می‌رسد، از استعداد رشد بیشتر خالی می‌شود.
- (۲) معنی گزارهٔ بدیهی این است که هر انسانی آن را در بدو تولد، به صورت ذاتی بداند.
- (۳) تربیت عقلانی باعث می‌شود تا همهٔ افراد به درجات یکسانی از تعقل برسند.
- (۴) روش تجربی و استقرایی و استدلال تمثیلی همگی از کاربردهای دستگاه عقل هستند.

۱۴۴- علت و معلول نظام احسن طبیعت، از نظر ابن‌سینا به ترتیب کدام است؟

- (۱) حرکت هر شیء به سوی کمال خویش - لطف و عنایت خداوند
- (۲) لطف و عنایت خداوند - نبود شرّ در اجزا و کلیّت عالم طبیعت
- (۳) لطف و عنایت خداوند - تأثیر مثبت آن چه شر به نظر می‌رسد
- (۴) حرکت هر شیء به سوی کمال خویش - انتفاء شرّ در عالم طبیعت

۱۴۵- کدام گزاره دربارهٔ اصول حکمت متعالیه درست است؟

- (۱) در اندیشهٔ ملاصدرا، ترکیب نور قوی با تاریکی، سبب ایجاد نور ضعیف می‌شود.
- (۲) از نظر ملاصدرا «وجود» اصیل است و واقعیت خارجی، مابزاء و مصداق وجود می‌باشد.
- (۳) از دیدگاه ملاصدرا، وجود حقیقتی واحد است، پس جایی برای تکثر در عالم وجود ندارد.
- (۴) بیت «وجود اندر کمال خویش جاری است/ تعین‌ها امور اعتباری است» به وحدت حقیقت وجود اشاره دارد.

۱۴۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام کسب و کار مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارد؟

ب) نحوه اداره تعاونی‌ها چگونه است؟

ج) توزیع سود احتمالی در تعاونی‌ها در پایان هر دوره، چگونه است؟

د) کدام یک از موارد زیر در اساسنامه شرکت ذکر نمی‌شود؟

(۱) الف) تعاونی‌ها، ب) هر نفر یک رأی، ج) به نسبت سرمایه هر عضو، د) چگونگی تقسیم و فروختن سهام

(۲) الف) مؤسسات غیرانتفاعی، ب) به نسبت سهام هر عضو، ج) متناسب با میزان سهام هر عضو، د) مشخص کردن همه مدیران و مسئولان شرکت

(۳) الف) مؤسسات غیرانتفاعی، ب) به نسبت سهام هر عضو، ج) به طور مساوی، د) چگونگی تأمین سرمایه اولیه

(۴) الف) تعاونی‌ها، ب) هر نفر یک رأی، ج) به نسبت سرمایه هر عضو، د) میزان دستمزد ماهانه کارگران

۱۴۷- نمودار زیر، منحنی مرز امکانات تولید شرکتی را نشان می‌دهد. هر کدام از شرایط زیر به کدام یک از موارد «انتقال مرز امکانات تولید، جابه‌جا شدن روی منحنی مرز امکانات تولید یا بدون تغییر» اشاره می‌کند؟

- بخشی از کارگران خط تولید پوشاک به تولید ماشین‌آلات منتقل شده‌اند و ماشین‌آلات بیشتری در شرکت تولید می‌شود.

- برخی از کارگران خط تولید پوشاک، در حال حاضر بیکارند.

- افزایش تقاضای پوشاک سبب شده است تعداد کارگران تولیدکننده پوشاک از طریق

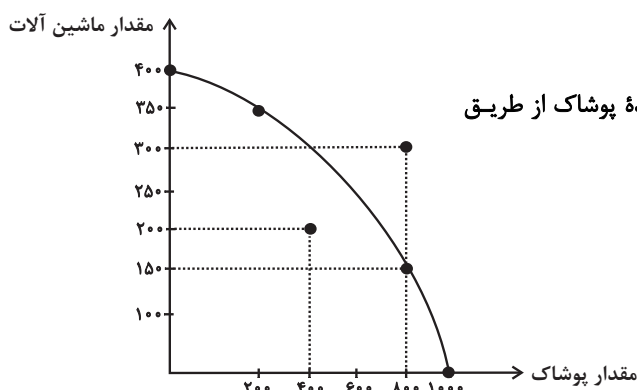
استخدام از بیرون شرکت افزایش یابد.

(۱) جابه‌جا شدن - انتقال - جابه‌جا شدن

(۲) جابه‌جا شدن - بدون تغییر - انتقال

(۳) بدون تغییر - جابه‌جا شدن - انتقال

(۴) بدون تغییر - بدون تغییر - جابه‌جا شدن

۱۴۸- علی، ۲ میلیارد تومان سرمایه دارد، بین راه‌اندازی شرکت خدمات ساختمانی، سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار و بانک، می‌خواهد

تصمیم‌گیری کند. اگر در سال، ۲۵۰ مشتری درخواست خدمات بکنند، (با فرض ثبات هزینه‌ها) هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در سازمان

بورس اوراق بهادار برای علی چند میلیون تومان است؟

- سود سالانه بانک ۲۰ درصد
- متوسط سود سهام اوراق بهادار ۱۵ درصد
- سود معاملاتی سهام به‌طور متوسط ۱۰ درصد
- قیمت خدمات ساختمانی در هر بار مراجعه مشتری، ۹۰۰ هزار تومان است.

۶۲۵ (۴)

۵۰۰ (۳)

۴۰۰ (۲)

۲۲۵ (۱)

۱۴۹- با توجه به اطلاعات زیر درباره تولید خرما و گندم در دو کشور A و B، کدام مورد با توجه به مفاهیم مزیت مطلق و نسبی درست است؟

- قیمت تمام شده هر واحد خرما و گندم در کشور A، به ترتیب، ۵۵۰ و ۴۷۰ واحد است.

- هر دو کشور به یک اندازه از نیروی کار، دانش فنی و سرمایه برخوردارند.

- قیمت تمام شده هر واحد خرما و گندم در کشور B، به ترتیب، ۶۸۰ و ۵۲۰ واحد است.

(۱) کشور A، باید هر دو محصول را در کشور خود تولید کند.

(۲) کشور A، خرما را در کشور خود تولید کند و گندم را از کشور B خریداری کند.

(۳) کشور B، گندم را در کشور خود تولید کند و خرما را از کشور A خریداری کند.

(۴) کشور B، باید در تولید خرما و گندم متمرکز شود و هر دو را در کشور خود تولید کند.

۱۵۰- جدول زیر تولید ناخالص داخلی در کشورهای A، B و C را در سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد. کدام گزینه در این رابطه صحیح است؟

کشورها	تولید ناخالص داخلی (هزار میلیارد دلار)
A	۲۸ / ۷
B	۱۸ / ۵
C	۲

(۱) میزان پیشرفت در کشور A از سایر کشورها بیشتر است.

(۲) رفاه اقتصادی مردم کشور B کمتر از رفاه اقتصادی مردم کشور A است.

(۳) کشور A در زمینه رشد ثروت، بهتر از سایر کشورها عمل کرده است.

(۴) ساکنان کشور C تولید ناخالص داخلی سرانه بیشتری نسبت به افراد کشور A داشته‌اند.

۱۵۱- تولید کننده‌ای در طول سال نصف تولیدات خود را به ارزش هر محصول چهل هزار تومان فروخته است. اگر تعداد محصول تولید شده ۱۶۰۰

واحد و هزینه تولید هر محصول بیست هزار تومان باشد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

الف) درآمد تولیدکننده، چند تومان است؟

ب) سود تولیدکننده، چقدر است؟

(۱) ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ - سود نداشته است. (۲) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ - زیان کرده است.

(۳) ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان (۴) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۲- کدام گزینه، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) چه زمانی یک کشور تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کند؟
 ب) پیمان تجارت آزاد مشهور به ... در سال ... میان مکزیک، کانادا و آمریکا امضا شد.
 ج) ... نتیجه تشکیل کنفرانس «برتن وودز» بود.

د) چرا دولت‌ها در طول تاریخ و در شرایط گوناگون، برخوردهای گوناگون و گاه متعارضی با مسئله تجارت بین‌الملل دارند؟

- ۱) الف) برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، ب) پیمان نفتا - ۱۹۹۲، ج) تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه‌اش، مشکلات و مسائل متفاوتی داشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد.
- ۲) الف) در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، ب) پیمان نفتا - ۱۹۴۷، ج) تشکیل توافق - نامه آسیا - پاسیفیک و سازمان تجارت جهانی، د) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه‌اش، مشکلات و مسائل متفاوتی داشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد.
- ۳) الف) در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، ب) گات - ۱۹۹۲، ج) تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) یک کشور ممکن است به دلایل سیاسی و اجتماعی، تمایلی به ارتباط‌گیری با سایر کشورها نداشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی متفاوتی داشته باشند.
- ۴) الف) برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، ب) گات - ۱۹۴۷، ج) تشکیل توافق نامه آسیا - پاسیفیک و سازمان تجارت جهانی، د) یک کشور ممکن است به دلایل سیاسی و اجتماعی، تمایلی به ارتباط‌گیری با سایر کشورها نداشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی متفاوتی داشته باشند.

۱۵۳- در یک جامعه فرضی، چنانچه کشاورزان هر کیلوگرم پنبه تولیدی خود را به ارزش ۴۰۰۰ تومان به کارگاه ریسندگی بفروشند. کارگاه‌های ریسندگی این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۵۰۰۰ تومان به کارگاه‌های پارچه بافی بفروشند و در کارگاه‌های پارچه بافی نخ به پارچه تبدیل شده و به مبلغ ۸۰۰۰ تومان به کارگاه تولید پوشاک فروخته می‌شود و در این کارگاه‌ها پارچه به پوشاک تبدیل می‌شود و به مبلغ ۱۶۰۰۰ تومان به دست مصرف کنندگان می‌رسد. اگر نرخ VAT ده درصد باشد، مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط کارگاه‌های پارچه بافی به ترتیب چند تومان است؟

- ۱) ۳۰۰-۱۰۶۰ ۲) ۳۰۰-۱۶۰۰ ۳) ۸۰۰-۱۰۶۰ ۴) ۸۰۰-۱۶۰۰

۱۵۴- در انحصار در فروش کدام گروه قیمت‌گذار و کدام گروه قیمت‌پذیر هستند و هر یک از گروه‌های فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و

حراجی‌ها و خریداران عمده کالاها و خدمات (خریدهای دولتی) به ترتیب به کدام نوع از بازار اشاره دارند؟

- ۱) فروشنده قیمت‌گذار و خریداران قیمت‌پذیرند. - مزایده، مزایده
 ۲) فروشنده قیمت‌پذیر و خریداران قیمت‌گذارند. - مزایده، مناقصه
 ۳) فروشنده قیمت‌گذار و خریداران قیمت‌پذیرند. - مزایده، مناقصه
 ۴) فروشنده قیمت‌پذیر و خریداران قیمت‌گذارند. - مناقصه، مزایده

۱۵۵- با توجه به دیدگاه عیسوی در رابطه با مشخصات دوره قاجار در کتاب «تاریخ اقتصادی ایران» کدام مورد بیانگر دیدگاه او نیست و کدام

دوران تاریخی در ایران، مصادف با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره بود؟

(۱) افول نهادهای تربیتی و آموزشی - دوره پایانی حکومت صفویه (۲) کاهش نرخ رشد تجارت خارجی - دوره پایانی حکومت صفویه

(۳) نوسازی تشکیلات اداری - نیمه اول حکومت صفویه (۴) ضعف نیروهای نظامی - دوران حکومت پهلوی

۱۵۶- کشوری با ۸۰ میلیون نفر جمعیت و تعداد ۱۲ میلیون نفر بیکار با رکود اقتصادی مواجه است. در صورتی که جمعیت زیر ۱۵ سال آن ۲۰

میلیون نفر و افراد شاغل ۱۸ میلیون نفر باشد، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

(الف) این کشور دچار چه نوع بیکاری است؟

(ب) نرخ بیکاری در این کشور چند درصد است؟

(ج) جمعیت غیرفعال این کشور، چند میلیون نفر است؟

(۱) (الف) دوره‌ای (ب) ۴۰ درصد (ج) ۲۵ میلیون نفر (الف) اصطلاحی (ب) ۳۰ درصد (ج) ۳۰ میلیون نفر

(۳) (الف) دوره‌ای (ب) ۴۰ درصد (ج) ۳۰ میلیون نفر (الف) اصطلاحی (ب) ۳۰ درصد (ج) ۲۵ میلیون نفر

۱۵۷- موارد کدام گزینه به ترتیب نشان‌دهنده «رشد اقتصادی» و «پیشرفت اقتصادی» است؟

(۱) کاهش میزان مرگ و میر - افزایش درآمد کارگران

(۲) افزایش سطح سواد و آموزش در جامعه - کاهش نرخ بیکاری در کشور

(۳) افزایش صادرات محصولات کشاورزی - افزایش تولید ناخالص داخلی

(۴) افزایش سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها - کاهش فاصله دهک‌ها

۱۵۸- کدام یک از عبارات درخصوص حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت صحیح است؟

(الف) در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.

(ب) در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت امکان برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک ساله یا بیشتر) وجود ندارد.

(ج) اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت در حد توافق شده باقی می‌ماند.

(د) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.

(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ج - د (۴) ب - ج

۱۵۹- کدام گزینه در ارتباط با «خرید هوشمندانه و مقایسه‌ای» درست است؟

(۱) عبارت: «مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وب سایت‌ها و

فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید.)» به مرحله دوم از خرید هوشمندانه اشاره دارد.

(۲) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز کمتری به خرید هوشمندانه وجود دارد و نیازی به مقایسه گزینه‌های مختلف قبل از انتخاب نیست.

(۳) با خرید مقایسه‌ای، درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.

(۴) پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، حتی برای کالاهایی با قیمت پایین، همواره بیشتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب

اطلاعات است.

۱۶۰- فردی تعداد ۱۵۰۰ برگه سهام را از شرکتی با دارایی ۵۰۰۰ برگه سهم خریداری کرد و پس از یک سال برای هر برگه به میزان ۵۰ هزار

تومان سود کرد. اگر سرمایه اولیه این فرد ۲۵/۵ میلیون تومان باشد، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) کل سود این فرد در طول یک سال چقدر بوده است؟

(ب) قیمت بازاری هر برگه سهام چقدر است؟

(ج) این فرد در سال جدید مالک چند درصد از سهام شرکت است؟

(۱) ۷۵ میلیون تومان - ۳۳ هزار تومان - ۳۰ درصد (۲) ۲۵ میلیون تومان - ۱۷ هزار تومان - ۱۵ درصد

(۳) ۷۵ میلیون تومان - ۶۷ هزار تومان - ۳۰ درصد (۴) ۲۵ میلیون تومان - ۶۷ هزار تومان - ۵۱ درصد

دفترچه سؤال ?

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۴ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، حامد کریمی، فردین سماقی، میثم هاشمی، محمد رضایی‌نقا
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	محمدفرحان فخراین	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده علی ابراهیمی آرائی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، ستایش یآوری

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

صفحه ۹۸ تا صفحه ۱۵۲

صفحه ۹۶ تا صفحه ۱۵۸

صفحه ۱۲۸ تا صفحه ۱۵۸

صفحه ۱۹۶ تا صفحه ۲۳۰

صفحه ۱۵ تا صفحه ۱۱۶

۲۵۱- مفهوم کدام یک از امتیازات معلمی، در این درخواست امام سجاد (ع) از خداوند متعال که در دعای مکارم

الاخلاق آمده است: «الهی انطقنی بالهدی و الهمنی التقوی، نهفته است؟

(۱) تربیت، کار خداست. (۲) کار خود را مقدس بدانیم.

(۳) معلمی یک انتخاب صحیح است. (۴) معلمی شغل نیست، عبادت است.

۲۵۲- براساس این کار معلم که غبار غفلت را از انسان خوابیده‌ای که از گوهر عمر و زندگانی‌اش غافل است،

می‌زاید، نتیجه می‌گیریم که و این غفلت انسان، علت بیان کدام آیه شریفه است؟

(۱) معلمی شغل نیست، عبادت است. - «یا ایها الإنسان ما غرک بریک الکریم»

(۲) معلمی شغل نیست، عبادت است. - «ولئک کالانعام بل هم أضلّ»

(۳) معلم با گران‌ترین گوهر هستی سروکار دارد. - «ولئک کالانعام بل هم أضلّ»

(۴) معلم با گران‌ترین گوهر هستی سروکار دارد. - «یا ایها الإنسان ما غرک بریک الکریم»

۲۵۳- آیه شریفه «و لو کنت فظاً غلیظ القلب لا نفّضوا من خولک»، مؤید نوید کدام ویژگی است که یک معلم

واقعی باید داشته باشد؟

(۱) آراسته‌بودن معلم (۲) تواضع معلم

(۳) اخلاق خوب معلم (۴) با انصاف‌بودن معلم

۲۵۴- کدام قوم به پیامبر خویش گفتند: «إنا لنراک فی سفاهة» و آن پیامبر در مقابل این جمله قومش دارای کدام ویژگی بود؟

(۱) هود - سعه صدرداشتن (۲) نوح - توکل کردن

(۳) هود - توکل کردن (۴) نوح - سعه صدرداشتن

۲۵۵- همان‌طور که در قرآن کریم مذکور است، خداوند از همه انبیایی که دارای کتاب و حکمت بودند، چه پیمانی را گرفته است؟

(۱) تا مردم را با تمام وجود به راه حقیقت رهنمون سازند.

(۲) با عشق و بدون ناراحتی به پیامبر بعدی ایمان آورند و او را یاری کنند.

(۳) تا دم مرگ برای هدایت مردم تلاش کنند و در این راه تزلزلی نداشته باشند.

(۴) برای احقاق حق بکوشند و با ستمگران زمان خود مبارزه کنند.

۲۵۶- برخاستن به احترام معلم از کدام بخش آیه شریفه «یا ایها الدین آمنوا اذا قیلَ لکم تفسّحوا فی المجالس فافسّحوا یفسّح الله لکم و اذا قیل انشزوا

فانشزوا یرفع الله الذین آمنوا منکم و الذین أوتوا العلم درجات و الله بما تعملون خبیر» برداشت می‌گردد؟

(۱) «یرفع الله الذین آمنوا منکم» (۲) «اذا قیل انشزوا فانشزوا»

(۳) «و الذین أوتوا العلم درجات» (۴) «تفسّحوا فی المجالس»

۲۵۷- در کدام گزینه هر دو مورد نادرست است؟

(۱) بعد از محاسبه، نوبت مراقبت است. - راه رستگاری، قرب و نزدیک‌شدن به خداست.

(۲) باقی‌ماندن بر پیمان خود، رضایت خدا را در پی دارد. - برای عهدبستن با خدا باید بهترین زمان‌ها را انتخاب کنیم.

(۳) آدمی با عزم دیگران آنچه را که انتخاب کرده است، عملی می‌سازد. - در مرحله مراقبت، عوامل موفقیت یا عدم موفقیت آدمی، شناخته می‌شود.

(۴) عهدی که از ابتدا بسته می‌شود، مانند نوزادی است که باید از او مراقبت شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند. - برای عهدبستن باید بهترین زمان‌ها را انتخاب کنیم.

۲۵۸- خداوند متعال شرط اصلی دوستی با خود را در چه چیزی اعلام می‌دارد؟

- (۱) برائت و بیزاری از دشمنان خدا
 - (۲) خارج کردن شیطان و امور شیطانی از قلب خود
 - (۳) عمل به دستورات خداوند که توسط پیامبران ارسال شده است.
 - (۴) در دل جای دادن محبت کسانی که رنگ و نشانی از خداوند دارند.
- ۲۵۹- کدام آیه، پاسخ کسانی است که می‌گویند: «عمل به دستورات خداوند ضرورتی ندارد، آنچه اهمیت دارد، درون و باطن انسان است»؟
- (۱) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا»
 - (۲) «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَىٰ»
 - (۳) «وَأِنْ عَلَّيْكُمْ لِحَافِظِينَ كَرَامًا كَاتِبِينَ»
 - (۴) «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي»
- ۲۶۰- انجام دستورات دینی با آرامش و بدون احساس سختی، از ثمرات انجام کدام فرمان الهی برای مؤمنین است؟

- (۱) «لَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ»
- (۲) «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»
- (۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ»
- (۴) «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ»

۲۶۱- کدام گزینه در رابطه با حکم و وظیفه شخص مسافر نادرست است؟

- (۱) برای انجام کار حرام، سفر نکرده باشد.
- (۲) مجموع سفر رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد.
- (۳) بخواهد کم‌تر از پنج روز بماند و اگر بیشتر از پنج روز بماند، باید نمازش را کامل بخواند و روزه‌اش را هم بگیرد.
- (۴) رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ شرعی (حدود ۲۲/۵ کیلومتر) باشد.

۲۶۲- تبرّج به چه معناست؟

- (۱) غفلت انسان از هدف اصلی زندگی
- (۲) تندروی در آراستگی ظاهری، ابراز وجود و مقبولیت
- (۳) ناتوانی در اثبات عقاید خود به دیگران
- (۴) گریزان بودن از مقبولیت نزد همسالان و جامعه

۲۶۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) قرآن کریم عفت دختران شعیب (ع) را در حال چوپانی و آب‌دادن به گوسفندان در جمع مردان، مثال می‌زند.
- (۲) ادیان الهی، که در اصل و حقیقت یک دین هستند، همواره بر عزّت نفس تأکید کرده‌اند و آن را لازمه دین‌داری شمرده‌اند.
- (۳) بی‌حجابی زنان غرب، جایگاهی در اندیشه مسیحیت حقیقی ندارد.
- (۴) حجاب، چگونگی پوشش زن را هنگام حضور در اجتماع مشخص می‌کند.

۲۶۴- به ترتیب، کسانی که مشمول حدیث علوی «أَنَّهُ لَيْسَ لِنَفْسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا» هستند، در کدام آیه شریفه از آن‌ها یاد شده است و کدام «خود» را

تربیت کرده‌اند؟

- (۱) «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ» — خود دانی
- (۲) «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ» — خود عالی
- (۳) «لَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ» — خود عالی
- (۴) «لَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ» — خود دانی

۲۶۵- امام علی (ع) در وصف چه کسانی می‌فرماید که: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است» و تعبیر «فلا تبعوها الا بها» در کلام ایشان مربوط به کدام موضوع است؟

- (۱) انسانی‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند. - سعی و تلاش برای بندگی خداوند
- (۲) انسانی‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند. - نفروختن خویش به بهای اندک
- (۳) کسانی که حد و مرز تمایلات خویش را می‌دانند و بر اساس احکام الهی رفتار می‌کنند. - نفروختن خویش به بهای اندک
- (۴) کسانی که حد و مرز تمایلات خویش را می‌دانند و بر اساس احکام الهی رفتار می‌کنند. - سعی و تلاش برای بندگی خداوند

۲۶۶- همه موارد زیر پیامد رشد اخلاقی و معنوی دختر و پسر به‌عنوان یکی از اهداف ازدواج است به جز

- (۱) تجربه حس مسئولیت‌پذیری
 - (۲) رسیدن به درجات معنوی بالاتر
 - (۳) پرورش عشق به همسر و فرزندان
 - (۴) دوری از بی‌قراری و ناآرامی
- ۲۶۷- به‌ترتیب، خاستگاه تفاوت‌های میان زن و مرد، کدام صفت الهی است و آن‌جا که قرآن کریم از واژه‌های «بنی آدم» و «انسان» بهره می‌برد، چه موضوعی را می‌توان دریافت؟

- (۱) رحمت - زن و مرد به‌گونه‌ای آفریده شده‌اند که زوج یکدیگر باشند.
- (۲) حکمت - زن و مرد به‌گونه‌ای آفریده شده‌اند که زوج یکدیگر باشند.
- (۳) حکمت - حقیقت وجود انسان، روح است.
- (۴) رحمت - حقیقت وجود انسان، روح است.

۲۶۸- به‌ترتیب، حدیث شریفه «حَبَّ الشَّيْءِ يَمُومِي وَ يَصُمُّ» به کدام موضوع در ازدواج اشاره دارد و راه درمان‌ماندن از عواقب آن چیست؟

- (۱) علاقه و محبت به یک شخص، عقل را به حاشیه می‌راند. - مشورت با پدر و مادر
- (۲) محبت و علاقه، سرچشمه اصلی همه کارهای انسان است. - توکل بر خدا
- (۳) علاقه و محبت به یک شخص، عقل را به حاشیه می‌راند. - توکل بر خدا
- (۴) محبت و علاقه، سرچشمه اصلی همه کارهای انسان است. - مشورت با پدر و مادر

۲۶۹- انسان با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله می‌شود و این شایستگی را به دست می‌آورد که مخاطب قرار گیرد.

- (۱) مسئولیت‌پذیری - خداوند
- (۲) انتخاب همسر مناسب برای ازدواج - خانواده
- (۳) انتخاب همسر مناسب برای ازدواج - خداوند
- (۴) مسئولیت‌پذیری - خانواده

۲۷۰- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) برای موفق‌شدن در مسئولیت ازدواج، باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت و با چشم باز عمل کرد.
- (۲) آمادگی برای ازدواج، نیازمند دو بلوغ است؛ یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که قبل از بلوغ جنسی فرا می‌رسد.
- (۳) بهتر است مسیر شناخت همسر با مشارکت پدر و مادر طی شود که سرشار از تجربه‌اند.
- (۴) با رسیدن بلوغ عقلی جوان درمی‌یابد که باید زندگی را بسیار جدی بگیرد و برای آینده‌اش برنامه‌ریزی کند.

هوش و استعداد معلّی: همه رشته‌ها

متن زیر را بخوانید و به پنج پرسشی که پس از آن طرح می‌شود پاسخ دهید.

«مغز انسان، این اندام شگفت‌انگیز و پیچیده، مرکز فرماندهی کل بدن و خاستگاه تفکر، احساس و ادراک ماست. وظایف مغز بسیار گسترده و متنوع است؛ از پردازش اطلاعات حسی دریافتی از محیط پیرامون گرفته تا کنترل حرکات ارادی و غیرارادی، تنظیم عملکردهای حیاتی بدن مانند ضربان قلب و تنفس، و مهم‌تر از همه، ایفای نقش کلیدی در فرآیندهای شناختی عالی مانند یادگیری، حافظه، زبان و حل مسئله. منطق، که یکی از برجسته‌ترین کارکردهای مغز است، به ما امکان می‌دهد که استدلال کنیم، روابط علت و معلولی را درک کنیم و به صورت نظام‌مند به تحلیل اطلاعات بپردازیم. نیمکره‌های چپ و راست مغز، هرچند در ارتباط تنگاتنگ با هم عمل می‌کنند، اما هر کدام در پردازش انواع خاصی از اطلاعات تخصص یافته‌اند. نیمکره چپ معمولاً با زبان، منطق، تحلیل و پردازش خطی مرتبط است، در حالی که نیمکره راست در پردازش فضایی، شناخت چهره، خلاقیت و درک احساسات نقش پررنگ‌تری دارد. اما این تقسیم‌بندی مطلق نیست و بسیاری از وظایف پیچیده، نیازمند همکاری هماهنگ هر دو نیمکره است. درک چگونگی عملکرد این دو نیمکره و ارتباط بین آن‌ها، دریچه‌ای نو به سوی فهم بهتر توانایی‌های شناختی و حتی اختلالات مغزی می‌گشاید. همچنین، قشر پیشانی مغز که در قسمت جلویی مغز قرار دارد، نقشی حیاتی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، قضاوت و کنترل رفتارهای اجتماعی ایفا می‌کند و به نوعی، مرکز اجرای منطق و تفکر استراتژیک است.»

۲۷۱- کدام یک از مسؤولیت‌های زیر در متن به مغز نسبت داده نشده است؟

- (۱) پردازش اطلاعات حسی
(۲) تنظیم ضربان قلب
(۳) کنترل حرکت پلک
(۴) یادگیری و حافظه

۲۷۲- طبق متن، کدام بخش از مغز نقش حیاتی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و کنترل رفتارهای اجتماعی ایفا می‌کند؟

- (۱) نیمکره چپ مغز
(۲) قشر پیشانی مغز
(۳) نیمکره راست مغز
(۴) ساقه مغز

۲۷۳- کدام گزینه به بهترین شکل، وظایف اصلی نیمکره‌های چپ و راست مغز را طبق متن توصیف می‌کند؟

- (۱) چپ: پردازش فضایی و خلاقیت - راست: زبان و منطق
(۲) چپ: تحلیل و منطق - راست: شناخت چهره و احساسات
(۳) چپ: تنظیم حرکات ارادی - راست: تنظیم عملکردهای حیاتی
(۴) چپ: درک زبان - راست: پردازش خطی

۲۷۴- بر اساس متن، چرا قشر پیشانی مغز را می‌توان «مرکز اجرای منطق و تفکر استراتژیک» نامید؟

- (۱) به دلیل ارتباط مستقیم با تنظیم ضربان قلب و تنفس.
(۲) به دلیل نقش آن در پردازش فضایی و شناخت چهره.
(۳) به دلیل مسئولیت آن در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و کنترل رفتارهای اجتماعی.
(۴) به دلیل تخصص در تحلیل اطلاعات و پردازش خطی.

۲۷۵- کدام عبارت، از نظر علمی و بر اساس متن، صحیح‌ترین بیان از ارتباط بین نیمکره‌های مغز است؟

- (۱) نیمکره چپ مغز به طور کامل مستقل از نیمکره راست عمل می‌کند.
(۲) تقسیم‌بندی وظایف بین دو نیمکره مطلق است و هیچ همپوشانی وجود ندارد.
(۳) بسیاری از وظایف پیچیده مغز نیازمند همکاری هماهنگ بین هر دو نیمکره است.
(۴) نیمکره راست تنها مسئولیت احساسات و خلاقیت را بر عهده دارد.

۲۷۶- کدام دو واژه در متن زیر هم‌معنا هستند؟

«رنسانس، دوره‌ای از تجدید حیات فرهنگی و فکری در اروپا بود که از قرن چهاردهم آغاز شد و تا قرن شانزدهم ادامه یافت. این دوره با بازگشت به ارزش‌های کلاسیک یونان و روم، پیشرفت‌های چشمگیر در هنر، علم، ادبیات و فلسفه را به همراه داشت. هنرمندانی چون لئوناردو داوینچی و میکل‌آنژ و اندیشمندانی نظیر ماکیاوولی، مرزهای دانش و خلاقیت را گسترش دادند و راه را برای عصر روشنگری هموار ساختند.»

(۱) رنسانس، روشنگری (۲) دانش، خلاقیت

(۳) فرهنگی، فکری (۴) دوره، عصر

۲۷۷- رابطه بین واژه‌ها در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) منفصل - مجزا (۲) جمود - انعطاف

(۳) بازتاب - انعکاس (۴) تغیر - تلون

* ناصر، منیژه، مژگان، جمشید و آمنه، باید در یک صف کنار هم بایستند، به شکلی که ناصر همواره کنار مژگان باشد و جمشید هرگز دوم نباشد. بر این اساس به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- اگر مژگان و آمنه در دورترین جایگاه‌ها نسبت به هم باشند، کدام مورد قطعاً درست است؟

(۱) جمشید حتماً نفر سوم است. (۲) جمشید قطعاً نفر سوم نیست.

(۳) ممکن است منیژه نفر دوم باشد. (۴) ممکن نیست منیژه نفر چهارم باشد.

۲۷۹- اگر ناصر در جایگاه چهارم و منیژه در جایگاه نخست باشد، کدام مورد قطعاً درست است؟

(۱) آمنه حتماً در جایگاه دوم است. (۲) جمشید حتماً نفر آخر است.

(۳) مژگان قطعاً نفر وسط نیست. (۴) جمشید قطعاً کنار ناصر نیست.

۲۸۰- اگر آمنه بین جمشید و مژگان باشد، کدام مورد ممکن نیست؟

(۱) ناصر نفر اول باشد. (۲) منیژه نفر آخر باشد.

(۳) جمشید نفر آخر باشد. (۴) منیژه نفر دوم باشد.

۲۸۱- اکنون مجموع سن حسن و حسین با سن علی برابر است. سال گذشته هم که سن حسین نصف سن حسن بود، سن حسن از نصف سن علی یک سال بیشتر بود. حاصلضرب سن این سه نفر کدام است؟

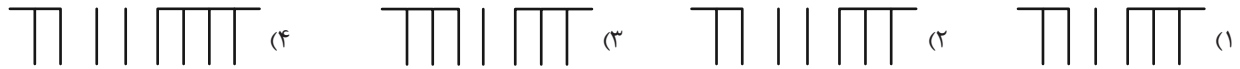
(۱) ۲۸۰ (۲) ۲۹۶ (۳) ۳۰۸ (۴) ۳۳۰

۲۸۲- هجده کارگر در هشت روز پنج ساعته کاری، دوازده جعبه سی بسته‌ای از یک محصول تولید کرده‌اند. برای تولید هجده جعبه چهار بسته‌ای در سه روز دوازده ساعته کاری، به چند کارگر نیاز داریم؟

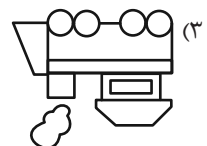
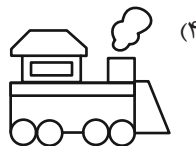
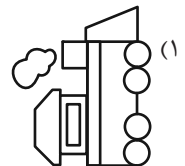
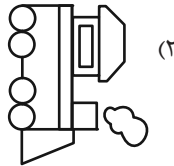
(۱) ۴۲ (۲) ۴۰ (۳) ۳۶ (۴) ۳۲

۲۸۳- علی کاری را که مهدی و محسن با هم در هشت ساعت انجام می‌دهند، به تنهایی در دوازده ساعت انجام می‌دهد. اگر علی و مهدی کار را با هم در شش ساعت انجام دهند، محسن به تنهایی کار را در چند ساعت انجام می‌دهد؟

(۱) ۱۸ (۲) ۲۱ (۳) ۲۴ (۴) ۲۷

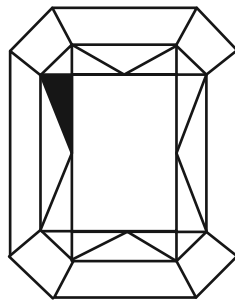

۲۸۹- کدام شکل دوران یافته دیگر شکل‌ها نیست؟

۲۹۰- چند چهارضلعی در شکل زیر هست که حداقل در بخشی از حداقل یکی از ضلع‌های خود، با حداقل بخشی از یکی از ضلع‌های مثلث رنگی اشتراک

داشته باشد؟ دقت کنید رأس پذیرفته نیست.

۱۹ (۴)

۱۸ (۳)

۱۷ (۲)

۱۶ (۱)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۴ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵

(جامع – آزمون ویژه)

بنیاد علمی آموزش قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزش قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزش قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، آروین حسینی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، علی شهبازی، علیرضا عبدی، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
علوم اجتماعی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	سیدعلیرضا احمدی، حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، بهروز حیدریکی، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی، عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رثوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، زهرا شمسایی، علی ابراهیمی آرانی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد قزی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق‌پور
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: زهرا شمسایی، سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

$6 = \text{مساحت مثلث} - \text{مساحت مستطیل} \Rightarrow 6 = \text{مساحت قسمت رنگی}$

$$\Rightarrow 4x - \frac{x \times x}{2} = 6 \xrightarrow{\times 2} 8x - x^2 = 12$$

$$\Rightarrow x^2 - 8x + 12 = 0 \Rightarrow (x-6)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=6 \\ x=2 \end{cases}$$

غقی $x=6$
قق $x=2$

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{x \cdot x}{2} = \frac{2 \times 2}{2} = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۲- گزینه «۴»

(آروین حسینی)

در معادله درجه دوم داده شده حاصل ضرب ریشه‌ها منفی است

$$(P = \frac{c}{a} = -\frac{1}{2}) \text{ از طرفی چون } \alpha < 0 \text{ است. پس } \beta > 0 \text{ است، حال}$$

داریم:

$$|\alpha + \beta| + |-\beta| - |\alpha| \xrightarrow{\alpha < 0, \beta > 0} S = -\frac{b}{a} = -\frac{6}{2} = -3$$

$$|\alpha + \alpha + \beta| + |-\beta| - |\alpha|$$

$$= |S + \alpha| + |-\beta| - |\alpha| = -S - \alpha + \beta + \alpha = -\alpha$$

منفی منفی منفی

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

با توجه به تعریف تابع علامت داریم:

$$\text{sign}(x^2 - 3x - 1) = 0 \Rightarrow x^2 - 3x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow |\alpha - \beta| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{9 - 4(1)(-1)}}{|1|} = \sqrt{13}$$

البته بدون استفاده از فرمول بالا هم می‌توانیم مسئله را حل کنیم، یعنی

باید ریشه‌های معادله $x^2 - 3x - 1 = 0$ را به روش دلتا محاسبه کرده و از

هم کم کنیم.

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲، تابع، صفحه ۳۵)

۴- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

$$f(x) = x^2 - 6x$$

$$f(2h) = (2h)^2 - 6(2h) = 4h^2 - 12h$$

$$f(2h-1) = (2h-1)^2 - 6(2h-1) = 4h^2 - 4h + 1 - 12h + 6$$

$$= 4h^2 - 16h + 7$$

$$\Rightarrow f(2h) - f(2h-1) = (4h^2 - 12h) - (4h^2 - 16h + 7)$$

$$= 4h - 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۵- گزینه «۳»

(امیر زراندوز)

با توجه به شکل داریم:

$$\text{رأس} \Rightarrow x - m = 0 \xrightarrow{x=1} 1 - m = 0 \Rightarrow m = 1$$

$$A \Big|_y^0 \in f \xrightarrow{\text{در تابع}} 2 = a(0-1)^2 + 3(1) \Rightarrow 2 = a + 3 \Rightarrow a = -1$$

$$\text{رأس} \Rightarrow 3m = 3 \times 1 = 3$$

$$a + \text{بیشترین مقدار تابع} = -1 + 3 = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۶- گزینه «۲»

(محمّد بفرایی)

می‌دانیم ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله $(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma)$ قرار دارند.

بنابراین:

$$(22, 28) = (25 - 3, 25 + 3)$$

$$\Rightarrow 2\sigma = 3 \Rightarrow \sigma = 1.5 \Rightarrow \sigma^2 = 2.25$$

(ریاضی و آمار (۱)، کُر با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۷- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

در گام اول، پس از مرتب کردن داده‌ها، می‌دانیم که Q_1 و Q_3 روی جعبه هستند و جزء داده‌های داخل جعبه حساب نمی‌شوند. بنابراین میانگین داده‌های داخل جعبه برابر است با:

$$11, 12, 14, \boxed{17, 23, 23, 25, 26, 30}, 31, 32, 39$$

$$\bar{X} = \frac{17 + 23 + 23 + 25 + 26 + 30}{6} = \frac{144}{6} = 24$$

میانۀ داده‌های داخل جعبه هم برابر است با:

$$17, 23, 23, 25, 26, 30$$

Q_2

$$Q_2 = \frac{23 + 25}{2} = \frac{48}{2} = 24$$

$$\bar{X} - Q_2 = 24 - 24 = 0$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۸- گزینه ۲»

(امسان غنی زاده)

متغیر سوم در نمودار جابجایی، متناسب با مساحت دایره است، پس با توجه به

فرمول مساحت دایره، $\pi \times R^2$ داریم:

$$\frac{\text{مساحت دایره } B}{\text{مساحت دایره } A} = \frac{\text{درآمد فرد } B}{\text{درآمد فرد } A} \Rightarrow r = 3r' \text{ طبق فرض}$$

$$= \frac{\pi \times r'^2}{\pi r^2} = \frac{r'^2}{r^2} = \frac{r'^2}{(3r')^2} = \frac{r'^2}{9r'^2} = \frac{1}{9}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۹- گزینه ۲»

(علیرضا عبیدی)

$$۱) \underbrace{(p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q)}_{\text{قانون پخش}} \equiv p \wedge \underbrace{(q \vee \sim q)}_T \equiv p \wedge T = p \times$$

فرض کنیم $p \wedge q$ هم‌ارز t باشد. داریم:

$$۲) \underbrace{(p \wedge q)}_t \wedge [\underbrace{(p \wedge q)}_t \vee r] \equiv t \wedge (t \vee r) = t = p \wedge q \checkmark$$

$$۳) [\underbrace{(\sim p \vee T)}_T] \wedge [\underbrace{(p \vee \sim p)}_T] \wedge q = (T \wedge T) \wedge q \equiv T \wedge q \equiv q \times$$

$$۴) \underbrace{p \vee (q \wedge r)}_{\text{قانون پخش}} \equiv (p \vee q) \wedge (p \vee r) \times$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۰- گزینه ۱»

(امیدرضا ذاکر زاده)

چون تابع f تابع ثابت است، پس باید ضریب x صفر باشد.

$$f(x) = (2a-1+a)x + a-1 \Rightarrow f(x) = (3a-1)x + a-1$$

$$3a-1=0 \Rightarrow a=\frac{1}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{1}{3}-1 = -\frac{2}{3}$$

$$g(x) = 6(\frac{1}{3})x + 2 \Rightarrow g(x) = 2x + 2$$

$$f(5) + g(1) = -\frac{2}{3} + 4 = \frac{10}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۱۱- گزینه ۱»

(امیر محمودیان)

ابتدا ضابطه تابع $g(x)$ را به دست می‌آوریم: چون از ضابطه اول (خط سمت چپ) ۲ نقطه مشخص است، از آن شروع می‌کنیم:

$$A(-1,0), B(0,2) \Rightarrow m = \frac{2-0}{0-(-1)} = 2$$

$$\Rightarrow y = 2x + h \xrightarrow{h=2} y = 2x + 2$$

در محل تعویض ضابطه‌ها (نقطه متعلق به هر ۲ ضابطه) عرض نمودار برابر ۵ است. پس طول آن را به دست می‌آوریم:

$$y = 5 \Rightarrow 5 = 2x + 2 \Rightarrow 2x = 3 \Rightarrow x = \frac{3}{2}$$

حال با ۲ نقطه $D(\frac{3}{2}, 0)$ و $C(\frac{3}{2}, 5)$ ضابطه دوم را محاسبه می‌کنیم:

$$m = \frac{5-0}{\frac{3}{2}-\frac{3}{2}} = \frac{5}{-\frac{1}{2}} = -10 \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + h \xrightarrow{(\frac{3}{2}, 5)}$$

$$5 = -\frac{1}{2} \times \frac{3}{2} + h \Rightarrow 5 = -\frac{3}{4} + h \Rightarrow h = 5 + \frac{3}{4} \Rightarrow h = \frac{23}{4}$$

$$y = -\frac{1}{2}x + \frac{23}{4} \Rightarrow g(x) = \begin{cases} 2x+2, & x < \frac{3}{2} \\ -\frac{1}{2}x + \frac{23}{4}, & x \geq \frac{3}{2} \end{cases}$$

$$D_g = R, D_f = \{-\frac{3}{2}, 2, 4\} \Rightarrow D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{-\frac{3}{2}, 2, 4\}$$

$$(f+g)(-\frac{3}{2}) = f(-\frac{3}{2}) + g(-\frac{3}{2}) = 1 + 2(-\frac{3}{2}) + 2 = 1 - 3 + 2 = 0$$

$$(f+g)(2) = f(2) + g(2) = -4 + (-\frac{1}{2}) \times 2 + \frac{23}{4}$$

$$= -4 - 1 + \frac{23}{4} = \frac{3}{4}$$

$$(f+g)(4) = f(4) + g(4) = -2 + (-\frac{1}{2})(4) + \frac{23}{4}$$

$$= -2 - 2 + \frac{23}{4} = \frac{7}{4}$$

$$R_{f+g} = \{0, -\frac{3}{4}, \frac{3}{4}\} \text{ مجموع اعضای برد } = 0 + \frac{3}{4} + \frac{7}{4} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳ و ۴۵ تا ۵۴)

۱۲- گزینه ۳»

(ابوالفضل بهاری)

برای اینکه تابع $f(x)$ پلکانی باشد، باید ضریب x در هر دو ضابطه برابر با صفر شود:

$$2b+7=0 \Rightarrow b = -\frac{7}{2}$$

$$\frac{3a+6}{2} = 0 \Rightarrow 3a+6=0 \Rightarrow 3a=-6 \Rightarrow a=-2$$

$$f(x) = \begin{cases} 2a, & x \geq 2 \\ -\frac{b}{2}, & x < 2 \end{cases} \xrightarrow{\substack{a=-2 \\ b=-\frac{7}{2}}} f(x) = \begin{cases} -4, & x \geq 2 \\ \frac{7}{4}, & x < 2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۷)

۱۳- گزینه ۱»

(امسان غنی زاده)

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow 6400 = 2500(1+r)^2$$

$$\Rightarrow (1+r)^2 = \frac{6400}{2500} \Rightarrow (1+r)^2 = \frac{64}{25}$$

$$\Rightarrow 1+r = \frac{8}{5} \Rightarrow r = \frac{8}{5} - 1 = \frac{3}{5}$$

$$\Rightarrow \text{درصد تورم} = \frac{3}{5} \times 100 = 60\%$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۱۴- گزینه «۲»

(معمربراهیم توزنده بانی)

کافی است ابتدا از میان ۶ مکان، ۳ مکان را انتخاب کنیم و مثلاً ارقام فرد را در آن‌ها قرار دهیم. با توجه به اینکه سه رقم ۱ و ۳ و ۵ باید به‌طور صعودی باشند، پس برای هر سه مکان، انتخاب فقط یک حالت برای چیدن ارقام در این مکان‌ها وجود دارد.

به‌طور کلی این کار به $\binom{6}{3} = 20$ طریق امکان پذیر است. واضح است که بعد از قراردادن سه رقم فرد، سه رقم زوج را در ۳ مکان باقی‌مانده به‌طور منحصر به فرد می‌توان به صورت نزولی قرار داد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۵- گزینه «۴»

(امیر معموریان)

ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه را به‌دست می‌آوریم که برابر با انتخاب ۴ کتاب از بین ۱۱ کتاب است:

$$n(S) = \binom{11}{4} = \frac{11!}{4!7!} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7!}{4! \times 7!} = 330$$

شمارش حالات نامطلوب (متمم پیشامد A) ساده‌تر است: یعنی حالتی که ۴ کتاب انتخابی از یک موضوع باشد.

$$n(A') = \binom{5}{4} + \binom{4}{4} = 5 + 1 = 6$$

$$P(A') = \frac{6}{330} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{6}{330} = 1 - \frac{1}{55} = \frac{54}{55}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۶- گزینه «۲»

(امیر معموریان)

$$a_{13} + a_{12} + a_{11} = 6(a_1 + a_2 + a_3)$$

$$\Rightarrow a + 12d + a + 11d + a + 10d = 6(a + a + d + a + 2d) \Rightarrow 3a + 33d = 6(3a + 3d)$$

$$3a + 33d = 18a + 18d \Rightarrow 15d = 15a \Rightarrow d = a$$

از طرفی مجموع جملات هفتم و هشتم برابر ۴۵ است:

$$a_7 + a_8 = 45$$

$$\Rightarrow a + 6d + a + 7d = 45 \Rightarrow 2a + 13d = 45 \xrightarrow{d=a}$$

$$2a + 13a = 45 \Rightarrow 15a = 45 \Rightarrow a = 3 \Rightarrow d = 3$$

حال مجموع کل جملات (۱۳ جمله) را به‌دست می‌آوریم:

$$S_n = \frac{n}{2}[2a + (n-1)d] \Rightarrow S_{13} = \frac{13}{2}[2 \times 3 + (13-1) \times 3]$$

$$= \frac{13}{2}[6 + 36] = \frac{13}{2} \times 42 = 273$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فنی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۷- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

می‌دانیم برای آن‌که c و b و a تشکیل دنباله هندسی بدهند، باید $b^2 = a \cdot c$ باشد؛ بنابراین:

$$\underbrace{x-3}_a, \underbrace{x+3}_b, \underbrace{3x-3}_c \Rightarrow (x+3)^2 = (x-3)(3x-3)$$

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 9 = 3x^2 - 3x - 9x + 9 \Rightarrow 2x^2 - 18x = 0$$

$$\Rightarrow 2x(x-9) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{غ ق ق} \\ x=9 & \text{ق ق} \end{cases}$$

به‌ازای $x=0$ جملات دنباله به صورت -3 و 3 و -3 می‌باشد که دنباله هندسی افزایشی نیست؛ بنابراین به‌ازای $x=9$ داریم:

$$6, 12, 24 \Rightarrow \begin{cases} r=2 \\ a_1=6 \end{cases}$$

حال جمله عمومی دنباله هندسی را به‌ازای $a_1=6$ و $r=2$ تشکیل می‌دهیم:

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} = 6 \times (2)^{n-1} = 3 \times 2 \times 2^{n-1} \Rightarrow a_n = 3(2)^n$$

در نتیجه $a=3$ و $b=2$ است؛ بنابراین:

$$a + 2b = 3 + 2(2) = 3 + 4 = 7$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفنی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵)

۱۸- گزینه «۲»

(علی شورابی)

همه اعداد را به‌صورت توان‌دار با پایه ۲ می‌نویسیم:

$$\sqrt[3]{4} = \sqrt[3]{2^2} = 2^{\frac{2}{3}}$$

$$2\sqrt[3]{8} = 2\sqrt[3]{2^3} = 2^{\frac{3}{3}}$$

$$4\sqrt[3]{\frac{5}{25}} = 4\sqrt[3]{\frac{5}{5^2}} = 4\sqrt[3]{5^{-2}} = 2^{\frac{-2}{3}}$$

$$2\sqrt{2} = 2 \times 2^{\frac{1}{2}} = 2^{\frac{1}{2} + 1} = 2^{\frac{3}{2}}$$

معادله را تشکیل می‌دهیم:

$$\sqrt[3]{4} \times 2\sqrt[3]{8} \times 4\sqrt[3]{\frac{5}{25}} = (2\sqrt{2})^x \Rightarrow 2^{\frac{2}{3}} \times 2^{\frac{3}{3}} \times 2^{\frac{-2}{3}} = (2^{\frac{1}{2}})^x \Rightarrow 2^{\frac{2}{3} + 1 - \frac{2}{3}} = 2^{\frac{x}{2}} \Rightarrow 2^1 = 2^{\frac{x}{2}} \Rightarrow x=2$$

$$\frac{(\frac{2}{3} + \frac{3}{3} + \frac{-2}{3})}{2^{\frac{2}{3} + 1 - \frac{2}{3}}} = \frac{2^{\frac{3}{3}}}{2^{\frac{x}{2}}} \xrightarrow{\text{حذف پایه‌ها}} \frac{2}{2^{\frac{x}{2}}} = \frac{2^{\frac{3}{3}}}{2^{\frac{x}{2}}} \Rightarrow \frac{2}{2^{\frac{x}{2}}} = \frac{2}{2^{\frac{x}{2}}} \Rightarrow x=2$$

$$\frac{2}{x} = \frac{2^{\frac{3}{3}}}{2^{\frac{x}{2}}} \Rightarrow 1 = \frac{x-1}{2} \Rightarrow x-1=2 \Rightarrow x=3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفنی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۱۹- گزینه «۴»

(علی شورابی)

باید مقدار دو تابع در $x=3$ یکسان باشد:

$$f(3) = g(3) \Rightarrow 4^3 a + 2 = 8^{a-3} \Rightarrow 2^2(3a+2) = 2^3(a-3)$$

$$2^6 a + 4 = 2^3 a - 9 \Rightarrow 6a + 4 = 3a - 9 \Rightarrow 3a = -13 \Rightarrow a = \frac{-13}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفنی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

۲۰- گزینه «۱»

(ابوالفضل بوعاری)

با توجه به نمودار داریم:

$$\bar{x}_A = 8, \sigma_A = 4, \bar{x}_B = 5, \sigma_B = 7$$

(الف) انحراف معیار داده‌های B از A بیشتر است.
(ب)

$$A \text{ میانگین } = 8 - 4 = 4$$

$$B \text{ میانگین } = 5 - 7 = -2$$

(پ) نمودارها مربوط به گام چهارم چرخه آمار است.

(ت) $\sigma_A < \sigma_B$

$$\sigma_B = 7 \Rightarrow \sigma_B^2 = 49 \text{ : واریانس}$$

هیچ‌یک از موارد صحیح نیستند!

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۴۴)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

فارسی باستان زبان دوره هخامنشیان بوده که آثار برج مانده از این زبان، نامه‌ها و فرمان‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۲- گزینه «۱»

(مسن اصغری)

نام درست پدیدآورنده آثار:

چرند و پرند: دهخدا

سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: اثر جیمز موریه، ترجمه میرزا حبیب اصفهانی

شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع

نمایشنامه ایده‌آل: میرزاده عشقی

خداوندنامه: فتحعلی‌خان صبای کاشانی

تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا)

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

۲۳- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

اشتباهات متن عبارت‌اند از:

(۱) دوره دوم شعر معاصر از آغاز حکومت محمدرضاشاه پهلوی است، نه رضاشاه.

(۲) در این دوره فضای سیاسی بازتر و آزادتر از دوره قبل است.

(۳) نخستین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در سال ۱۳۲۵ تشکیل شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۶۹)

۲۴- گزینه «۲»

(حسن اصحابی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قالب عمده شعر خراسانی قصیده است.

گزینه «۲»: کاربرد لغات عربی در نثر غزنوی و سلجوقی افزایش یافت.

گزینه «۴»: به کارگیری «مر» در کنار مفعول در سبک عراقی کاهش یافت.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

در سبک هندی، بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر رخت برپست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۰، ۸۰ و ۸۱)

۲۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

تشریح ابیات نادرست:

الف) واعظ کاشانی با آوردن تخلص خود و با انتقاد از آدمیان که به دنبال

سیم و زر هستند، خود را عاشق‌پیشه و دلداة زیبارویان معرفی می‌کند.

د) شاعر به شادی رخ یار، جامی می‌زند و به حال کسی که در غم عشق

شادمان است، رشک می‌برد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۷- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

در این گزینه معشوق زمینی وصف می‌شود، حال آنکه در ویژگی‌های فکری این دوره از معشوق زمینی فاصله گرفته می‌شود. بیت از رودکی است و ضمناً توصیف‌های حسی برای زیبایی‌های معشوق در این بیت از دیگر ویژگی‌های سبک خراسانی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نگاهی عارفانه و دینی به تن (جسم) در این بیت وجود دارد.

گزینه «۳»: در این بیت شاعر مخاطب را اندرز می‌دهد. ضمناً بیت حاوی انتقاد از طاعت و عبادت بی‌فایده است و این هم از مضامین دیگری است که در سده‌های پنجم و ششم رواج داشت.

گزینه «۴»: گله و شکایت شاعر از وضع موجود از ویژگی‌های فکری سده‌های پنجم و ششم است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳ و ۸۵)

۲۸- گزینه «۴»

(حسن اصحابی)

برتری عشق بر عقل (ستایش عشق) از ویژگی‌های سبک عراقی است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم خوش‌باشی از بیت دریافت می‌شود که از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۲»: خوش‌باشی و شادی و نشاط در این بیت هم ویژگی فکری سبک خراسانی را نشان می‌دهد.

گزینه «۳»: «ثامور» و «ایدون» کلمات کهن و قدیمی هستند که در سبک عراقی رایج نیستند و بیشتر در سبک خراسانی دیده می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۲»

(حسن اصحابی)

ردیف‌های بلند و خوش‌آهنگ (می‌شود پیدا) از ویژگی‌های سبک هندی است. بیت از صائب تبریزی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توجه به واژگان کهن در اشعار برخی شاعران دوره بیداری مشاهده می‌شود (مانند بادافره).

گزینه «۳»: گسترش واژه‌های نو و فرنگی (مانند گرامافون و تلفن) ویژگی بارز سبک بیداری است.

گزینه «۴»: توجه به قانون از ویژگی‌های فکری سبک بیداری است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

واژه «ترگس» مجاز ندارد. (طبق آنچه که در سال ۱۳۹۹ در کنکور رخ داد، طراح محترم استعاره مصرحه را مجاز نمی‌پندارد.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «روز و شب» مجاز از همیشه یا اوقات فراوان و بسیار است.

گزینه «۳»: «زبان» مجاز از سخن است.

گزینه «۴»: «کمند» مجاز به علاقه آلیه از اسارت است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۳۱- گزینه «۴»

(مفسر اصغری)

جناس: «ناز» و «نان»

اسلوب معادله: مصراع دوم مثال و مصداقی برای مفهوم و مضمون مصراع اول است.

استعاره (تشخیص): بدخو شدن نفس به ناز و نعمت دنیا.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس تام: طاق: فرد و جدا - طاق: قوس و خمیدگی / استعاره: نرگس جادو (چشم) / اسلوب معادله ندارد.

گزینه «۲»: اسلوب معادله: مصراع دوم مثال و مصداقی برای مفهوم و مضمون مصراع اول است.

گزینه «۳»: اسلوب معادله: مصراع دوم مثال و مصداقی برای مفهوم و مضمون مصراع اول است.

استعاره (تشخیص): خموشی صدف / جناس ندارد.

توجه: «خموشی» شکل مخفف «خاموشی» است. (جناس نمی‌سازند.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و باریج، ترکیبی)

۳۲- گزینه «۳»

(مفسر اصغری)

ایهام تناسب: روی: ۱- دلیل و جهت (معنای مورد نظر) ۲- چهره (معنای مورد نظر نیست، اما با دهان و نظر تناسب دارد.)

تلمیح: اشاره دارد به چشمه آب زندگانی که حضرت خضر از آن نوشید و جاودانه شد.

تشخیص: شخصیت‌بخشی برای چشمه حیوان

حسن تعلیل: شاعر ناپیدا بودن چشمه حیوان را به این دلیل دانسته که خودش را مانند دهان معشوق پنداشته است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و باریج، ترکیبی)

۳۳- گزینه «۱»

(یاسین مهریان)

بیت «ب»: مجاز: «یک قبضه خاک» مجاز از انسان

بیت «ج»: حس آمیزی: گرم رفتاری

بیت «ه»: ایهام تناسب: «کف»: ۱- دست، ۲- حباب‌های روی آب، که در این معنا قابل قبول نیست و با «سیلاب» تناسب دارد.

بیت «الف»: لف و نشر: لف‌ها: ۱- زمین شور، ۲- تخم خویش - نشرها: ۱- گوش زاهد، ۲- داستان عشق

بیت «د»: جناس: «کان» و «خوان»: جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی، بیان و باریج، ترکیبی)

۳۴- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

بررسی ابیات:

الف) ای دل: استعاره / فاقد تشبیه

ب) دولت سودای غم: تشبیه / فاقد استعاره

ج) مه روی: تشبیه / فاقد استعاره

د) «روی یار» به «گل» تشبیه شده و از آن برتر دانسته شده است. / گل از دفتر نسخه حسن می‌برد: تشخیص و استعاره

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۴ تا ۳۰)

۳۵- گزینه «۲»

(مفسر اصغری)

تلمیح: اشاره دارد به داستان خسرو پرویز پادشاه ساسانی. / ایهام تناسب ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق و نمونه‌ای برای مفهوم مصراع نخست است. / جناس: تیغ و تیز

گزینه «۳»: ایهام: پاک: ۱- به کلی و تماماً ۲- تمیز و پاکیزه / تشخیص: بلبل آن رخسار را ببیند.

گزینه «۴»: استعاره: «خار و خس» در مصراع دوم استعاره از گفت‌وگو / «بحر» در مصراع دوم استعاره از خامشی / تشبیه: «خامشی» به دریا و «گفت‌وگو» به خس و خاشاک تشبیه شده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و باریج، ترکیبی)

۳۶- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

«خاک» مصراع اول مجاز از قبر، «لحد» مجاز از قبر / «خاک لحد از گریه من غم برآورد»، «تشخیص و اغراق» دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد مجاز است. / «پای دل»: اضافه استعاری / فاقد اغراق

گزینه «۲»: «زهره» مجاز از جرئت است. / ترسیدن دل: تشخیص و استعاره دارد. / در مصراع اول اغراق به چشم می‌خورد.

گزینه «۳»: فاقد استعاره است. / «خلق» مجاز از مردم است و اغراق در مصراع دوم است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و باریج، ترکیبی)

۳۷- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

«خورد و مرد» در مصراع اول، در معنای «خوردن و مُردن» به کار رفته است و دو فعل مستقل محسوب می‌شود. کاربرد «خرد و مرد» در مصراع دوم، همانند زبان امروزی ما است که گاهی واژگان را، با بخش‌هایی بی‌معنی ترکیب می‌کنیم؛ مثلاً می‌گوییم: چیز می‌ز، قاتی پاتی و... / بنابراین، «خورد» و «خرد» یک قافیه درست شکل می‌دهند و هم‌چنین «مرد» و «مرد» با توجه به تفاوت معنایی، قافیه درست دیگری را تشکیل می‌دهند و بیت، ذوقافیتین است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «نوخاسته» و «خاسته»، قافیه درستی را شکل می‌دهند؛ اما نمی‌توانیم «گل» و «سنبل» را به‌عنوان قافیه دوم در نظر بگیریم، زیرا بین قافیه اول و دوم در مصراع دوم، واژه «نو» اضافه است؛ در حالی که این واژه در مصراع اول، وجود ندارد و جزئی از واژه بعد از خود شده است.

گزینه «۲»: «بنده‌وار» و «دار» قافیه این بیت را تشکیل می‌دهند. توجه داشته باشید که «بنده‌وار» یک واژه است و نمی‌توان «بنده» و «وار» را از هم جدا کرد و آن‌ها را با «پاینده» و «دار»، دارای دو قافیه دانست.

گزینه «۴»: «دلش» و «گلش»، قافیه بیت را تشکیل می‌دهند؛ اما «ریزد» و «بسوزد»، قافیه درستی را شکل نمی‌دهند.

نکته مهم درسی:

اگر در واژگان قافیه، حروف الحاقی داشته باشیم، اختلاف در مصوت کوتاه جایز است، نه مصوت بلند. توجه داشته باشید که در «ریزد» و «بسوزد»، «د» الحاقی است و «یز» و «وز»، حروف اصلی هستند؛ اما تفاوت آن‌ها در مصوت بلند است و حتی با وجود حروف الحاقی، اختلاف آن‌ها درست نیست و نمی‌توانند با یکدیگر قافیه شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۳۸- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)

«ذره» و «قطره» قافیه نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خارجان» و «خارجان» جناس مرکب می‌باشد و قافیه درست است.
گزینه «۲»: این قافیه قاعده ۱ می‌باشد و حروف اصلی قافیه «ا» است، پس غلط املایی تأثیری ندارد و قافیه درست است.
گزینه «۳»: «ش» الحاقی نیست و حذف نمی‌شود، چون فقط در یک طرف به‌عنوان ضمیر آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۳۹- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا علویان)

وزن مصراع دوم این گزینه، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع» است. وزن سایر گزینه‌ها به‌درستی ذکر شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۷)

۴۰- گزینه «۳»

(مجتبی فراهی)

وزن مصراع صورت سؤال و مصراع گزینه «۳»، «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن مفاعیل فاعلن
گزینه «۲»: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
گزینه «۴»: مفعول مفاعیل مفاعیل

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۴۱- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)

خاقانی (همان‌طور که خود در بیت گزینه «۴» می‌گوید) علاقه‌مند بوده که در بسیاری از مواقع، در واژه تخلص خود، از اختیارات شاعری قلب و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «ای» استفاده کند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن اصلی: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن: دی د یِ خا (مفتعلن) / قانِ یِ گر (مفتعلن) / لا ف جَ ما (مفتعلن) / همان‌گونه که مشخص است، در مواردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، اختیار وزنی قلب صورت گرفته است و «مفاعیلن» جایش را به «مفتعلن» داده است.

گزینه «۲»: وزن اصلی: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن: بر دِ لِ خا (مفتعلن) / قانِ یِ گر (مفتعلن) / دا غِ جَ فا (مفتعلن) / نَ هی چَ شد (مفاعیلن) / او زِ سَ کا (مفتعلن) / نِ کی ست خُد (مفاعیلن) / تا بَ رَ دت (مفتعلن) / بَ دا وِ ری (مفاعیلن). همان‌گونه که مشخص است، در تنها موردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، اختیار وزنی قلب صورت گرفته است و «مفاعیلن» جایش را به «مفتعلن» داده است.

گزینه «۳»: وزن اصلی: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن: سی نِ یِ خا (مفتعلن) / قانِ یِ غم (مفتعلن) / تا نَ زَ ند (مفتعلن) / زِ وِ ص ل دم (مفاعیلن) / دِ وِ یِ عِش (مفتعلن) / قُ وِ ص لُ هم (مفاعیلن) / تا زِ سَ گا (مفتعلن) / نِ کی ست او (مفاعیلن) همان‌گونه که مشخص است، در تنها

موردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، اختیار وزنی قلب صورت گرفته است و «مفاعیلن» جایش را به «مفتعلن» داده است.
گزینه «۴»: فاقد اختیار شاعری قلب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

۴۲- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)

وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن / بیت، فاقد اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» است.

اختیارات شاعری بیت: آوردن فاعلاتن به‌جای فاعلاتن: در هر دو مصراع / بلندبودن هجای پایانی: در مصراع اول / ابدال: در رکن سوم و چهارم مصراع اول و رکن چهارم مصراع دوم / حذف همزه: «خاک است» = «خاکست» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «و» در «خوابگاه آخر»، به‌عنوان هجای بلند در نظر گرفته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۳- گزینه «۳»

(مجتبی فراهی)

این گزینه، در وزن «فعولن فعولن فعولن فعولن» سروده شده و بحر آن «مقارب مثنی سالم» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۴۴- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

تقطیع درست این سروده، به‌صورت «- UU - U - U -- UU - U - U - U» درست است.

تقطیع سایر سروده‌ها، با توجه به اختیارات شاعری زبانی و وزنی، درست آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۵- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا امیری)

بیت نخست، دارای هر دو نوع اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند و تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه است، ولی بیت دوم فقط دارای اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه است.

اختیارات زبانی بیت نخست: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «ای» در پایان واژه «زخمی» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در ترکیب «زخمی خمیازه»
اختیار زبانی بیت دوم: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در ترکیب «حسن عاریت»

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، بیان، موسیقی شعر و مفهوم، صفحه ۶۲)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۲»

(آرش مرتضائی فر)

الف) غربزدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.
 ب) انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.
 ج) «برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.» هنجار نهاد تعلیم و تربیت است.
 (پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۵، ۱۰۳ و ۱۱۲)

۵۲- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- انسان به دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد، کنشگری قدرتمند است.
 - عده‌ای از دانشمندان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه به یکدیگرند و بر همین اساس، مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. این عده، نگاه خطی (جهان‌های اجتماعی در طول هم) به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند. جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
 - بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
 (پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۲، ۹۶ و ۱۲۴)

۵۳- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

تأخیر در ازدواج و افزایش طلاق نوعی «تعارض فرهنگی» است. اگر این روند تا جایی پیش برود که اعضای جامعه برای تشکیل خانواده یا حفظ آن انگیزه لازم و کافی نداشته باشند و در عمل بسیاری زندگی مجردی را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند، نوعی «زلزل فرهنگی» بروز می‌کند. اگر در ادامه، نهاد خانواده و عقاید و ارزش‌های آن به گونه‌ای سست شوند که رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی همانند زندگی با حیوانات، ازدواج با هم جنس، زندگی مشترک بدون ازدواج و... هم عرض خانواده شیوع پیدا کنند؛ به گونه‌ای که جهان اجتماعی نتواند در برابر این اشکال از کیان خانواده و ارزش‌ها و هنجارهای آن دفاع کند، نهاد خانواده دچار «بحران هویت» می‌شود.
 (پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۵۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح‌کننده‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (نمادها مربوط به لایه سطحی جهان اجتماعی هستند).
 - نادرست (تنوع آگاهی و اراده انسانی، موجب پیدایش جهان‌های اجتماعی متفاوت می‌شود).
 گزینه «۲»: درست - نادرست (انسان در مقابل فرهنگ خود، موجودی فعال و کنشگر است).
 گزینه «۳»: درست - درست
 گزینه «۴»: نادرست (جوامع دنیاگرا به تناسب عقاید و ارزش‌های خود، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای خود را به وجود می‌آورند). - درست
 (پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۴، ۳۰ و ۳۱)

۴۶- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

بیت صورت سؤال بر غفلت ما و گذر زمان تأکید دارد و در گزینه «۲» نیز مفهوم غفلت از گذر عمر و زمان از لحن و معنای بیت (به‌ویژه مصراع دوم) دریافت می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۵)

۴۷- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

در بیت صورت سؤال تصویرهای مربوط به آغاز اشک‌ریختن را با تدبیر در معنی درخواهیم یافت که این مفهوم در گزینه «۴» و به‌ویژه مصراع دوم قابل برداشت است. «سیم مذاب» استعاره از اشک است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۶)

۴۸- گزینه «۴»

(یاسین موریان)

مفهوم مشترک ابیات «ب» و «ه»: آشکارکردن خوبی‌های خود، باعث بدبختی می‌شود.

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: آمیخته‌بودن مسیر با سختی‌ها و آسانی‌ها

بیت «ج»: بخت بد باعث بی‌ارزشی و سرزنش و ملامت دیگران می‌شود.

بیت «د»: مزاحم‌بودن رقیبان

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۸)

۴۹- گزینه «۳»

(حسن اصصابی)

مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: بیان فراق و تنهایی و دورماندن از هم‌رهان و رفیقان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فقط عاشق سختی فراق را درک می‌کند.

گزینه «۲»: دشواری فراق برای عاشق را بیان می‌کند.

گزینه «۴»: شاعر به جاودانگی فراق و غم فراق معتقد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۴۶، ۴۷ و ۱۲۱)

۵۰- گزینه «۴»

(حسن اصصابی)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مفهوم وحدت در عین کثرت را بیان می‌کنند، گزینه «۳» اصل را وحدت می‌داند، اما کثرت را انکار نمی‌کند (با وجود کثرت)، اما گزینه «۴» کثرت را نیرنگ و فریب می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

مجلس شورای اسلامی با مشارکت نمایندگان مردم موظف است شرط اول (عادلان بودن روابط و ساختارهای جامعه با مشارکت و همراهی مردم) را محقق کند و مجلس خبرگان نیز موظف است شرط دوم (عالم و عادل بودن حاکمان و کارگزاران جامعه) را تحقق بخشد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه ۱۲۷)

(جامعه‌شناسی (۳)، اخق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۹)

۵۸- گزینه «۴»

(آزیتا پیرقی)

نوع اعتراضات نسل دوم روشنفکران به نسل اول ← از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

اشتراک دیدگاه مالتوس، ریکاردو و راسل ← آزادی فعالیت صاحبان سرمایه معنای بیداری در رویکرد نخستین بیدارگران اسلامی ← بازگشت به اسلام و عمل به آن

افتراق کمونیسم و سوسیالیسم ← سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۶، ۷۹، ۱۰۹ و ۱۱۲)

۵۹- گزینه «۴»

(مبیه ممبی)

- در رویکرد اول، جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

طرفداران قشربندی معتقدند، قشربندی پدیده‌ای است که در همهٔ زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

- رویکرد دوم: این گروه معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجهٔ روابط سلطه‌جویانهٔ میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۶۰- گزینه «۳»

(آرش مرتضائی‌فر)

الف) روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد.

ب) این عبارت بیان‌کنندهٔ تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی است.

ج) سکولاریسم پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانهٔ بشر است. به عبارت دیگر سکولاریسم، جهان‌بینی فرهنگ غرب یا تصور آن از جهان هستی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۷۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸ و ۴۲)

۶۱- گزینه «۲»

(مبیه ممبی)

- استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

- انقلاب اسلامی ایران، نقطهٔ عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.

۵۵- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

در دوران رنسانس، رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و همچنین در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شد.

پیدایش اقتصاد سرمایه‌داری و پیدایش انقلاب فرانسه از مصادیق فرهنگ معاصر غرب هستند.

رویکرد سکولار، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی (دانش‌ها، تلقی‌ها، نگرش‌ها و رفتارهای مشترک در میان عموم مردم)، گسترش پیدا کرد.

پدیده‌های طبیعی و ماوراءطبیعی به‌واسطهٔ ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان دارند، در گسترهٔ جهان اجتماعی قرار می‌گیرند و موجب بسط آن می‌شوند.

لایه‌های عمیق، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند، اما لایه‌های سطحی، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییراند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۶، ۲۷، ۳۲ و ۳۴)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۰)

۵۶- گزینه «۴»

(آرش مرتضائی‌فر)

الف) جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری دربارهٔ این امور به تمایلات افراد و گروه‌های متفرقه سپرده می‌شود.

ب) علوم طبیعی را به دلیل اینکه ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رها ساختن انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، «علوم ابزاری» نیز می‌گویند.

ج) موضوع فلسفه یا متافیزیک اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد؛ بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

د) جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق‌طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۳)

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۵)

۵۷- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می‌دیدند:

در رویکرد اول (نسل اول روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.

در رویکرد دوم (نسل دوم روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.

روانشناسی

۶۶- گزینه «۱»

(مهمرب میببی)

در این بیت مولانا به این نکته اشاره می‌کند که عقل و روش‌های فلسفی و منطقی، مانند پای چوبی غیرقابل اطمینان است.

(روانشناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۶۷- گزینه «۱»

(مهمرب میببی)

زمانی که سرمربی تیم مشغول ارائه گزارش عملکرد تیم است، درواقع با توصیف عملکرد تیم به دنبال هدف «توصیف» در روان‌شناسی است. همچنین زمانی که علت نتایج تیم را ضعف در بخش هجومی می‌داند، عملکرد تیم را «تبیین» می‌کند. در نهایت زمانی که برای آینده برنامه‌ریزی می‌کند تا پدیده عملکرد تیم را تحت تاثیر قرار دهد به دنبال «کنترل» است.

(روانشناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۶۸- گزینه «۴»

(مهمرب میببی)

کودک در این دوره درک درستی از هیجانات مثبت و منفی ندارد و ممکن است یک هیجان منفی، مانند سرزنش کردن مادر را یک هیجان مثبت تلقی کند.

(روانشناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۵، ۴۶، ۴۸ و ۴۹)

۶۹- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)

سایر ابیات به تأثیر عوامل خارجی اشاره می‌کنند، ولی شاعر در بیت گزینه «۴» می‌گوید کسی که مست خیال یار است، نیازی به وصال حقیقی ندارد و آرزوی رسیدن به یار او را از هم‌نشینی با معشوق بی‌نیاز می‌کند!

(روانشناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

۷۰- گزینه «۳»

(مهمرب میببی)

زمانی که فرد در یک بافت مکانی به دنبال محرک هدف است، کارکرد «جست‌وجو» توجه دیده می‌شود؛ مانند مادری که به دنبال فرزند خود می‌گردد. زمانی که فرد می‌داند محرک هدف ارائه خواهد شد، اما نمی‌داند چه زمانی کارکرد «گوش به زنگی» توجه دیده می‌شود؛ مانند زمانی که فرزندی زمانی طولانی به مانیتور نگاه می‌کند تا وجود محرک را گزارش کند یا زمانی که دانش‌آموزی سایت سازمان سنجش را مرتباً نگاه می‌کند تا ثبت نام کنکور را از دست ندهد.

(روانشناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود و از آن پس، به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳، ۲۹ و ۳۱)

۶۲- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

براساس دیدگاه اول، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها، نظیر علوم طبیعی است.

فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها باز می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷، ۸ و ۱۲)

(جامعه‌شناسی (۳)، ژرفای دانشی، صفحه ۴)

۶۳- گزینه «۳»

(مهمرب میببی)

الف) منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

ب) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

ج) از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۸۵)

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۶۴- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

انقلاب صنعتی ← فراتر رفتن از نظم موجود

مسئله خودکشی ← زمینه پیدایش و رشد دانش علمی

پاسخ‌های متفاوت صاحب‌نظران ← پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و دشواری فهم آن‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۳۷، ۴۵ و ۴۶)

۶۵- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

طراحی چارچوب روشنمند که به تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی منتهی گردد. ← طه عبدالرحمن

نظام لیبرال دموکراسی، محصول نهایی تاریخ بشر است. ← فوکویاما

تقسیم جوامع به مکانیکی و ارگانیکی ← دورکیم

روش او در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که چهارصد سال بعد کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت. ← ابن‌خلدون

توجه به دو انقلابی که در یک قرن در ایران شکل گرفت و تألیف مقاله‌ای با عنوان چرا ایران کشوری انقلابی است. ← نیکی کدی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه ۱۳۴)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۱۲)

۷۱- گزینه «۲»

(همبرضا توکلی)

- به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش‌به‌زنگی می‌گویند. مانند نهبانی که مراقب اتفاقات مشکوک است.

- در ردیابی علامت، منظور از علامت یا محرک هدف، علامتی است که فرد باید آن را برگزیند. منظور از محرک‌ها یا علائم انحرافی، محرک‌هایی است که همواره مانع انتخاب هدف می‌شود.

- در کارکرد جست‌وجو، به دنبال یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی هستیم. پیدا کردن محرک هدف، تابع تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف است. مانند پیدا کردن ماشین در پارکینگ.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۷۲- گزینه «۳»

(مهمربیبی)

شکل صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اگر بیست لغت را برای فردی بخوانیم، این فرد می‌تواند با آگاهی از فنون بهسازی حافظه، تعداد بیشتری از ۹ لغت را یادآوری کند.

گزینه «۲»: اطلاعات موجود در حافظه بلندمدت از بین نمی‌روند، ولی ممکن است فراموش شوند (forgetting).

گزینه «۴»: وقتی فردی به کلمه «سیب» فکر می‌کند، معنی آن به صورت پیاپی و مرتبط با سایر معانی شکل می‌گیرد.

یک مثال برای درستی گزینه «۳»: حادثه‌ای تاریخی مانند ملی شدن صنعت نفت برای دکتر مصدق و مردم آن زمان در حافظه رویدادی ذخیره شده است؛ ولی برای ما که در مورد این حادثه فقط چیزهایی خوانده یا شنیده‌ایم در حافظه معنایی ذخیره‌سازی شده است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۹)

۷۳- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

حجم ردهای حسی زیاد، اما مدت ذخیره‌سازی آن‌ها کوتاه است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵)

۷۴- گزینه «۴»

(مهری واهری)

زمانی که صحبت از تکرار تجربه موفق حل مسئله از موقعیتی به موقعیت دیگر می‌شود، عامل موثر بر حل مسئله «انتقال» است. استفاده صرف از تجربه گذشته در بسیاری از موارد مفید فایده نبوده و در صورت بازبینی می‌تواند مضر ثمر باشد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱)

۷۵- گزینه «۳»

(مهری واهری)

زمانی که تصمیم فرد وابسته به تصمیم دیگری باشد، سبک تصمیم‌گیری «وابسته» دیده می‌شود و توصیه مطرح شده در صورت سوال برای نهی نوجوانان از این سبک تصمیم‌گیری است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۷۶- گزینه «۱»

(همبرضا توکلی)

- در سبک اجتنابی، فرد کار امروز را به فردا می‌افکند و دست‌دست می‌کند و با گذر زمان، مشکلات او بیشتر می‌شوند.

- در سبک احساسی، معیار تصمیم‌گیری عواطف و هیجانات زودگذر است.

- در سبک تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴ و ۱۴۶)

۷۷- گزینه «۴»

(همبرضا توکلی)

سلطه کشور دیگر یک امر بیرونی، غیرقابل کنترل و نسبتاً ناپایدار است.

نداشتن استعداد یک امر درونی، پایدار و غیر قابل کنترل است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۶)

۷۸- گزینه «۲»

(همبرضا توکلی)

عبارات اول و سوم به یک عامل فرازیستی اشاره می‌کنند، بنابراین در اینجا با نگرش سروکار داریم. عبارات دوم و چهارم نیز به علت انجام یک کار اشاره می‌کنند؛ که چون زیستی و غریزی است، به آن انگیزه می‌گوییم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۲)

۷۹- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

در این مقابله ناکارآمد، فرد دست از فعالیت برمی‌دارد و برای از بین بردن فشار روانی، تلاش نمی‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۲)

۸۰- گزینه «۴»

(همبرضا توکلی)

- توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار می‌شوند.

- نوجوانان نیاز به کمک دارند تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

- به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

- هویت همان تمایزی است که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد. هویت طرز فکر، عقاید و نحوه ارتباط فرد با دیگران را شامل می‌شود.

(روان‌شناسی، ترکیبی)

زبان عربی

۸۱- گزینه «۳»

(ممدیرضا قانرازمینی - اصفهان)

«ما من دابة: هیچ جنبنده‌ای نیست / «فی الأرض»: در زمین (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «جناخیه»: بال‌هایش، بال‌های خود، دو بال خود (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

تکات مهم درسی:

۱) در تست‌های ترجمه، به مفرد، مثنی و جمع بودن اسم‌ها دقت کنیم.
۲) هرگاه اسم مثنی مضاف واقع شود، «ن» آخر آن، حذف می‌شود.
(جناخین + ضمیر متصل «ه» = جناخیه)

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۴»

(سیره مهیا مؤمنی)

«ما أروع»: چقدر جالب است، چه جالب است (رد گزینه ۳) / «تقع»: قرار دارد (فعل است و نباید به صورت اسم ترجمه شود) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «كُنْتُ قد قرأت»: (فعل ماضی بعید) خوانده بودم (رد گزینه ۱) / «موسوعة علمية»: دانشنامه‌ای علمی، یک دانشنامه علمی (ترکیب وصفی نکره است ← رد گزینه ۲) / «بحيرة»: دریاچه (رد گزینه ۱) / «محافظة»: استان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أكبر بخيرة»: بزرگترین دریاچه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فی العالم»: در جهان، در دنیا (رد گزینه ۳)
«بود» در گزینه «۲» به زمان ماضی نیز نادرست است.

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۱»

(ولی بربری - ابهر)

«لا يَنْتَفِعُ أحدٌ»: کسی سود نمی‌برد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «العدوان»: (مفرد) دشمنی (رد گزینه ۲) / «على كل الشعوب»: همه ملت‌ها باید، بر همه ملت‌ها واجب است (رد گزینه ۴) / «مع بعضها»: با یکدیگر، با هم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «وإن تختلف في لغاتها و ألوانها»: اگر چه در زبان‌ها و رنگ‌هایشان متفاوت باشند (تفاوت داشته باشند) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۳»

(بهروز هیدرلی)

«إناك و تجربة»: بهره‌ای از تجربه کردن (رد سایر گزینه‌ها) / «جرب»: ماضی (است) تجربه کرده‌اند (رد گزینه ۱) / «تحلّ بك الندامة»: پشیمانی بر تو فرود می‌آید (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۴»

(پدروز ومان - گرگان)

«مزارع لا تُكثّر»: ای کشاورز زیاده‌روی نکن (دقت کنید فعل «لا تُكثّر» مخاطب است، پس «مزارع» مناد است و حرف ندا از اول جمله حذف شده است ← رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الأسمدة الكيماوية»: کودهای شیمیایی (رد گزینه ۳) / «المُبيد الزراعي»: آفت‌کش کشاورزی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «إكتاراً»: (مفعول مطلق تأکیدی) قطعاً، اصلاً (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۱»

(بهروز هیدرلی)

لَمْ أَصْبَحْ: نشدم (لَمْ + مضارع ← ماضی منفی)
توجه: مراقب باشید «لَمْ» را با «لَيْمَ» (مخفف «لماذا» و به معنی «چرا، برای چه») اشتباه نگیرید.

(ترجمه)

۸۷- گزینه «۳»

(ولی بربری - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تأكل» فعل شرط و مضارع است و «تَعُد» نیز جواب شرط و مضارع است و باید به ترتیب به صورت مضارع التزامی و اخباری ترجمه شوند اما به صورت ماضی ترجمه شده‌اند و نادرست است.
گزینه «۲»: «يَتَفَقَّهونَ» به معنای (دانش فرا می‌گرفتند) است که به درستی ترجمه نشده است، این فعل هم از نظر معنی و هم از نظر زمان (ماضی + مضارع ← ماضی استمراری) نادرست ترجمه شده است.
گزینه «۴»: «العظيم» ترجمه نشده است و «سَبَات» به معنای (به خواب رفتن) نیز نادرست ترجمه شده است.

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۲»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«شاعران ایرانی»: الشعراء الإيرانيين (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بیت‌هایی آمیخته به عربی»: أبياتاً ممزوجة بالعربية (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «سرودند»: أنشدوا / «آن‌ها را نامیدند»: سمّوها (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

شعر پیشرفت می‌کند و در هر دورانی، به شکل‌های مختلفی ظاهر می‌گردد. معروف است که شعر قدیم به‌طور کلی با شعر در دوران حاضر تفاوت می‌کند، مهم‌ترین چیزی که شعر قدیم را متمایز می‌سازد، حرص ورزیدن آن به وزن و قافیه است، شعر قدیمی‌ای که وزن و قافیه در آن وارد نشود، شعر محسوب نمی‌شود بلکه شیوایی کلام نامیده می‌شود. شعر در دوران جاهلی وسیله‌ای برای بیان اتفاقات زندگی بود، شاعر جاهلی شیوه زندگی را با دقتی عالی تصویر می‌کند به‌طوری که کتاب‌هایشان دانشنامه‌هایی محسوب می‌شود که شامل همه داستان‌ها و اخبار است، پس در آن، توصیف خیمه‌ها، حیوانات، جنگ‌ها و... را می‌یابیم همانطور که مدح و غزل و مویه را می‌یابیم. اما در دوران کنونی، شعر از آنچه در گذشته بود، تغییر کرده است. همانا آن شعری آزاد است که کلماتی را به کار می‌گیرد که درون مایه عظیمی دارند، این شعر نزد بسیاری از مردم جایگاه بالایی دارد؛ زیرا در سمت واقعیت و حقیقت و نیز احساسات می‌ایستد.

۸۹- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرفی)

«غفلت از احساسات و عواطف» ویژگی شعر دوران قدیم نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حرص ورزیدن بر وزن‌ها و قافیه‌ها (در متن آمده است)

گزینه «۲»: توصیف زندگی و پدیده‌های مادی (در متن آمده است)

گزینه «۴»: روایت داستان‌ها به بهترین شکل (در متن آمده است)

(درک مطلب)

۹۰- گزینه ۱»

(سیر مفعولی مرفی)

«ارزش‌های شعری در دوران ما مطابق تمایلات مردم تغییر کرده است» این عبارت می‌تواند نتیجه‌گیری صحیحی از متن باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در دوران جاهلی شاعران فقط به توصیف زندگی و طبیعت آن توجه کرده‌اند! (نادرست)

گزینه «۳»: در دوران کنونی، شاعران زیاد به وزن و قافیه در شعر توجه نمی‌کنند! (نتیجه‌گیری صحیحی نیست)

گزینه «۴»: سرودن ابیات در مورد اتفاقات زندگی دلالت بر ضعف شاعری در شاعر دارد! (نتیجه‌گیری صحیحی نیست)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۴»

(سیر مفعولی مرفی)

صورت سؤال، موضوع اساسی متن را می‌خواهد:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شعر کلماتی است که از قلب شاعر خارج می‌شود (نمی‌تواند موضوعی اساسی باشد).

گزینه «۲»: شعر با توجه به معانی بلند ممتاز می‌شود (موضوع کلی و اصلی متن نیست).

گزینه «۳»: شعر وسیله‌ای از وسایل بهبود حال روحی است (موضوع کلی و اصلی متن نیست).

گزینه «۴»: تغییرات شعر آن را در شیوه و معنی غنی می‌سازد (موضوع کلی و اصلی متن است).

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرفی)

«نائب فاعله: فصاحت» نادرست است؛ «فصاحت» نقش مفعول را دارد.

(تلیل صرفی و اعراب)

۹۳- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرفی)

«تغییر» فعلی است که همراه فاعل مذکر (الشعر) آمده است، پس باید فعل ماضی و مفرد مذکر غایب بر وزن «تفعل» باشد، بنابراین از باب تفعل و از مصدر «تغییر» محسوب می‌شود.

(تلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۳»

(پرواز ویا- گرگان)

یُرَبِّی ← یُرَبِّی (فعل مضارع به صورت مجهول حرکت‌گذاری شده است، در صورتی که با توجه به مفهوم جمله و آمدن مفعول (أنواع)، فعل باید معلوم باشد).

مَزْرَعَة ← مَزْرَعَة (اسم مکان بر وزن «مَفْعَلَة» می‌آید).

(فبط مرکبات)

۹۵- گزینه ۱»

(معمود بادبرین)

صورت سؤال می‌پرسد چند عبارت از نظر مفهوم با هم مناسب نیستند.

مورد اول: عبارت اول به کم‌گویی و گزیده‌گویی اشاره می‌کند؛ ولی عبارت مقابلش به این اشاره دارد که گفتار به تنهایی مهم نیست. (اهمیت عمل نسبت به گفتار)

تشریح سایر موارد:

مورد دوم: هر دو عبارت به این اشاره می‌کنند که نتیجه بدی به خود شخص بازمی‌گردد، به عبارتی هرکس بخواهد با کسی دشمنی کند، خودش نیز ضرر می‌کند.

مورد سوم: هر دو عبارت به این اشاره دارند که شناخت هر چیزی، از راه شناخت ضدّ و نقطه مقابلش ممکن است.

مورد چهارم: هر دو عبارت به این اشاره می‌کنند که دوست تو، کسی است که به تو راست بگوید نه اینکه کارهای نادرست تو را فقط تأیید کند.

(مفهوم)

۹۶- گزینه ۴»

(سیره مهیا مؤمنی)

فعل «ینتبهون» دارای سه حرف اصلی «ن ب ه» است و «ن» جزء حروف اصلی آن محسوب می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إنکسر» با ریشه «ک س ر» از باب «إنفعال» است و «ن» حرف زائد محسوب می‌شود.

گزینه «۲»: دقت کنید در این گزینه، «إنقام» مصدر باب «إفتعال» است و اصلاً فعل نیست. (صورت سؤال، به دنبال فعل است).

گزینه «۳»: «ینبسط» با ریشه «ب س ط» از باب «إنفعال» است و «ن» حرف زائد محسوب می‌شود.

(قواعد فعل)

تاریخ

۱۰۱- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۰۲- گزینه ۲»

(علیرضا پدرا)

توضیح صورت سؤال، مربوط به یونانی‌ها است، گزینه ۲» نیز در مورد یونانی‌ها بیان شده است. در سلسله جنگ‌های داخلی آن‌ها، حکومت هخامنشی از اسپارت به‌طور پنهانی حمایت مالی کرد و سرانجام به پیروزی اسپارت منجر شد.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: رومی‌ها، رومی‌ها و مصری‌ها مدنظر هستند.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۵۲ و ۵۴)

۱۰۳- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا)

برای نگاهی کلی‌نگر و خلاصه، تاریخ‌نگاری ترکیبی نسبت به دو نوع دیگر مناسب‌تر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» تاریخ‌نگاری روایی در بیان دقیق جزئیات ممتاز است.

گزینه ۲» تاریخ‌نگاری روایی تشخیص درستی یا نادرستی مطالب را برعهده مخاطب می‌گذارد.

گزینه ۴» عبارت داده شده، به تحلیل وقایع می‌پردازد و از نوع تاریخ‌نگاری تحلیلی است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۴- گزینه ۱»

(زهره دامپار)

توالی عبارات صورت سؤال به لحاظ زمانی به‌ترتیب در گزینه ۱» آمده است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۵۲)

۱۰۵- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود. اغلب دانش‌آموختگان این مراکز، دانشمندان و عالمان برجسته‌ای بودند که کتاب‌ها و رساله‌های زیادی در فلسفه، کلام، فقه و دیگر علوم تألیف کردند و دعوت اسماعیلی را در درون قلمرو فاطمیان و خارج از آن تا هندوستان و ماوراءالنهر گسترش دادند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۶)

۹۷- گزینه ۳»

(ولی پربی - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «ما» موصولی است و شرایط اسلوب شرط را ندارد.

گزینه ۲» «ما» برای نفی است و فعل ماضی را منفی کرده است.

گزینه ۴» ما در «ما اقیح» برای تعجب است و با توجه به معنی عبارت و کلمات بعدی، نمی‌تواند اسلوب شرط باشد.

ترجمه عبارات:

گزینه ۱» آنچه نفتکش‌ها از پالایشگاه‌ها به ایستگاه‌های سوخت منتقل می‌کنند، فرآورده‌های نفت است!

گزینه ۲» خوشم نیامد از صحنه‌هایی که در فیلم می‌دیدم پس تلویزیون را خاموش کردم!

گزینه ۳» هرچه انسان در خردسالی یاد بگیرد قلب او و اندیشه‌اش را در بزرگسالی روشن می‌سازد!

گزینه ۴» چه زشت است این رفتار، لطفاً آن را ترک کن و عاقل باش!

(انواع هملاط)

۹۸- گزینه ۴»

(مرتضی کاظم شیرودی)

در گزینه ۴»، «مُعْجَم» اسم نکره است و فعل «يُسَاعِدُ» بعد از آن آمده و آن را توضیح می‌دهد و وصف می‌کند.

ترجمه عبارت: در کتابخانه دانشگاه دنبال فرهنگ لغتی می‌گردیم که در ترجمه به ما کمک کند!

(انواع هملاط)

۹۹- گزینه ۳»

(سید محمدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، اسمی مبنی را می‌خواهد که خبر حروف مشبّه قرار گرفته باشد. در گزینه ۳»، «أَنْفَع» اسم اِنّ و «مَنْ» خبر اِنّ است که اسمی مبنی محسوب می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «اللّٰه» اسم اُنّ و «قَدْ أَوْجَدَ» خبر اُنّ است.

گزینه ۲» «مَا» اسم اُنّ و «السَّعَى» خبر اُنّ است.

گزینه ۴» «هَذِهِ» اسم اِنّ و «تَسْتَخْدِمُ» خبر اِنّ است.

(انواع هملاط)

۱۰۰- گزینه ۱»

(بهروز میدرکی)

مفعول مطلق، مصدر فعل عبارت است؛ «مُخْرَبًا» اسم فاعل است نه مصدر، پس نمی‌تواند مفعول مطلق قرار گیرد.

(مفعول مطلق)

۱۰۶- گزینه «۲»

(زهره رامیار)

در نظام دیوانی عهد ساسانیان، وزیر در رأس تشکیلات دیوانی قرار داشت. در عصر سلجوقی نیز همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. به طور مثال دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۰، ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۰۷- گزینه «۳»

(زهره رامیار)

عبارت «ظهور مکتب‌های نقاشی و نگارگری جدید و خلق آثار هنری فاخر» و «نوآوری در به تصویر کشیدن زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران» به هنر نگارگری در عصر عباسی اشاره دارد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۵۴)

۱۰۸- گزینه «۴»

(امیرحسین کاروین)

پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م، هرج و مرج اروپا را فراگرفت و حملات طوایف غیرمتحد از شرق و شمال موجب گسترش ناامنی شد. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل اربابان (زمین‌داران بزرگ)، از جمله شاهان، درصدد برآمدن قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زبردستان یا اشراف درجه دوم واگذار کنند. اشراف درجه دوم هم به نوبه خود این کار را با زبردستان خود کردند و سلسله‌مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگذار یا واسال به وجود آمد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر مدرن، صفحه‌های ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۴ و ۱۶۷)

۱۰۹- گزینه «۱»

(امیرحسین کاروین)

میرزا محمدجعفر خورموجی از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق‌الآخبار ناصری که از منتقدان تلقی‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود، سعی داشت آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مداحی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.

عبارت «تاریخ‌نگار را لازم است که فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند.» منتسب به خاوری شیرازی است.

میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده با اینکه مورخ نبود، اما تاریخ‌نگاری سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۱۱۰- گزینه «۳»

(زهره رامیار)

تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید. همچنین، مالیات‌های سنگینی که از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی گرفته می‌شد، نابسامانی‌های اقتصادی را تشدید کرد.

در دوره کریم‌خان زند اقداماتی برای بهبود وضع کشاورزی و بازرگانی صورت گرفت و شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی تبدیل شدند. آرامش و ثبات سیاسی نسبی، کاهش مالیات‌ها، دربار کم‌تجمل و تلاش کریم‌خان برای تثبیت قیمت کالاها از جمله عوامل مؤثر در رونق اقتصادی این دوره بود.

در دوره قاجار، با وجود اینکه مناسبات حاکم بر بخش کشاورزی، شیوه‌ها و ابزارهای تولید این بخش دچار تغییر و تحول اساسی نشد، کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود. برخی از گزارش‌ها حکایت از چند برابر شدن تولید برخی از اقلام محصولات کشاورزی، به ویژه محصولات صادراتی دارد.

تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد، اما موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی، نظیر پنبه و تریاک شد.

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۵۱ و ۵۲)

۱۱۱- گزینه «۴»

(علیرضا پدرار)

مورد «الف» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. موارد «ج و د» به این موضوع بی‌ارتباط است. دقت کنید اقدامات سیدضیاء الدین طباطبایی و اقدام در جهت اسکان عشایر در دوره زمانی مطرح‌شده در صورت سؤال اتفاق نیفتاده‌اند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۴)

۱۱۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

سیاست دوره چهاردهم مجلس شورای ملی در ارتباط با صنعت نفت، اتخاذ سیاست موازنه منفی، یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو بود و واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی‌ها ممنوع کردند.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۸)

۱۱۳- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

دریادلان نیروی دریایی ارتش در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.

پس از آنکه بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد، امام خمینی (ره) به عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند؛ پس از آن رزمندگان ارتش، سپاه و بسیج در عملیاتی، آبادان را از محاصره نیروهای متجاوز صدام نجات دادند. اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت‌المقدس (سوم خرداد ۱۳۶۱) و با آزادی خونین شهر (خرمشهر) از اسارت دشمن بعثی رقم خورد.

(تاریخ (۳)، جنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۸)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه ۳»

(علیرضا پدرام)

این که مرزهای نواحی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی تغییر می‌کنند، اگرچه مفهوم درستی است، اما ارتباطی به شکل صورت سؤال ندارد و از آن برداشت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همان‌طور که در شکل هم مشخص است، مرز نواحی به‌طور دقیق قابل تشخیص نیست و به تدریج از پوشش گیاهی کاسته می‌شود.

گزینه «۲»: مطابق تعریف ناحیه، این برداشت از شکل کاملاً درست است.

گزینه «۴»: ساوان منطقه انتقالی بین جنگل‌های استوایی (با پوشش گیاهی متراکم) و صحرای بزرگ آفریقا (با پوشش گیاهی ناچیز) است.

(مفروضات ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

(مفروضات ۲)، نامه پیوسته، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۱۵- گزینه ۴»

(علیرضا پدرام)

توده هوای مرطوب موسمی در فصل گرم سال از اقیانوس هند و توده هوای سودانی در فصل سرد سال از دریای سرخ وارد کشور می‌شوند. دقت کنید هر دو میزان بارندگی را در داخل کشور افزایش می‌دهند.

(مفروضات ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

۱۱۶- گزینه ۱»

(علیرضا پدرام)

توضیح مورد «ب»: شرکت‌های آمریکایی و اروپایی عموماً از نیروی کار ارزان قیمت کشورهای پیرامون استفاده می‌کنند.

توضیح مورد «ت»: مزارع تک‌محصولی (پلاتیشن‌ها) به سرمایه‌گذاری بسیار زیادی نیاز دارند.

(مفروضات ۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۱۷- گزینه ۳»

(علیرضا پدرام)

قانون ۷۰ مدت زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد. با توجه به این قانون هر چه مقدار آن بیشتر باشد نرخ رشد طبیعی جمعیت کمتر و به تبع آن باید سیاست‌های افزایش جمعیت اعمال شود و هر چه مقدار آن کمتر باشد نرخ رشد طبیعی جمعیت بیشتر است. قانون ۷۰ هم با جمعیت (ملت) به عنوان یکی از ارکان بنیادی یک کشور ارتباط دارد.

(مفروضات ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

(مفروضات ۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

۱۱۸- گزینه ۲»

(علیرضا پدرام)

ژئوپلیتیک در واقع مدلی از تأثیر متقابل سه عنصر «سیاست»، «جغرافیا» و «قدرت» است. از سوی دیگر، مثال‌های مطرح‌شده در صورت سؤال، بیانگر جغرافیای سیاسی (تأثیر متقابل «سیاست» و «جغرافیا») است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اگر «ب» و «ج» همان «سیاست» و «جغرافیا» باشند، «الف» بیانگر عنصر «قدرت» است.

(مفروضات ۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۳۱)

۱۱۹- گزینه ۲»

(علیرضا پدرام)

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری تحت تأثیر عواملی از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد. در گذشته عواملی چون بیماری، جنگ و داد و ستد و امروزه علاوه بر موارد مذکور، گردشگری، رسانه‌ها و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش مهمی در پخش فرهنگی دارند.

(مفروضات ۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۷۱، ۷۹ و ۸۱)

۱۲۰- گزینه ۳»

(علیرضا پدرام)

گسترش حمل‌ونقل و افزایش شهرنشینی باعث گسترش حومه‌نشینی شد، در نتیجه آن مناطق مادرشهری ایجاد شده و گسترش یافتند، از به هم پیوستن این مناطق، مگالاپلیس‌ها ایجاد شدند. این موارد با ترتیب درست تنها در گزینه «۳» دیده می‌شوند.

(مفروضات ۳)، مفروضات سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۱۲۱- گزینه ۳»

(مهمر ملک‌آبادی زاده - بیرمندی)

نظریه مرکز - پیرامون و مدل روابط شهر - روستا از جمله تئوری‌هایی است که می‌توان آن‌ها را با هم انطباق داد. با توجه به شباهت عملکرد مرکز و شهر و در مقابل تشابه عملکرد پیرامون و روستا این دو نظریه منطبق هستند.

(مفروضات ۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۸۳، ۱۰۶ و ۱۰۷)

(مفروضات ۳)، مفروضات سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۸)

۱۲۲- گزینه ۳»

(علیرضا پدرام)

سه رکن اصلی تحقق روستای پایدار:

فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ محیط زیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

همچنین باید دقت داشت که گسترش انقلاب سبز در کشاورزی، اقدامی در جهت فعال کردن اقتصاد روستا است. (رد گزینه ۱)

(مفروضات ۳)، مفروضات سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۲۳- گزینه ۲»

(علیرضا پدرام)

حمل‌ونقل آبی، ارزان‌ترین شیوه برای جابه‌جایی کالاهای سنگین می‌باشد و برای مسافت‌های دوردست کاربردی است اما امنیت بیشتری نسبت به حمل‌ونقل هوایی ندارد. نظریه آلفرد ماهان نیز در مورد قدرت دریایی است.

(مفروضات ۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۴۵)

(مفروضات ۳)، مفروضات حمل‌ونقل، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۱۲۴- گزینه ۴»

(علیرضا پدرام)

از برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند، کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا ایجاد می‌شود.

از برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته کف اقیانوس آرام، کمربند اطراف اقیانوس آرام ایجاد می‌گردد.

(مفروضات ۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۸۷)

۱۲۵- گزینه ۴»

(مهمر ملک‌آبادی زاده - بیرمندی)

دشت ریگی (رگ): وقتی در زمین‌های پوشیده از ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت، باد ماسه‌های ریز را با خود می‌برد، در طول زمان، سنگ‌های درشت برجای می‌مانند و سطوحی پر از قلوه‌سنگ‌ها به‌وجود می‌آورند که به آن سنگ‌فرش بیابانی نیز می‌گویند.

دشت سیلابی: دشت سیلابی رود در اغلب ایام سال خشک است ولی در زمان وقوع سیلاب‌های فصلی، جریان آب آن را فرا می‌گیرد. به همین سبب، سطح دشت سیلابی از رسوبات آبرفتی (رس، شن و قلوه‌سنگ) پوشیده می‌شود. در برخی از مناطق ایران در دوره خشک و بدون بارش سال در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می‌کنند.

(مفروضات ۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۴۷)

(مفروضات ۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۸۹)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۱»

(علیرضا نمیری)

در مثال مطرح شده در صورت سؤال در واقع دو طرف بحث معانی مختلفی را از لفظ «آزادی» در ذهن دارند که صرفاً از لحاظ ظاهر لفظ یکسان می‌باشند و بنابراین زمانی که بخواهند درباره آن به گفت‌وگو بپردازند، بحث آن‌ها دارای مغالطه اشتراک لفظ خواهد بود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۲۷- گزینه ۲»

(مهمرب رضایی‌نقا)

الف) نسبت میان نارنجی و رنگ، عموم و خصوص مطلق است، زیرا هر نارنجی رنگ است، ولی بعضی رنگ‌ها نارنجی هستند. (ب) هیچ نسبیتی میان ایران و کشور نیست، زیرا ایران مفهومی جزئی است. (ج) نسبت مار و سمی، عموم و خصوص من‌وجه است، زیرا بعضی مارها سمی هستند و بعضی سمی‌ها مار هستند. (د) نسبت میان دوبا و انسان، عموم و خصوص مطلق است، زیرا بعضی دوها انسان هستند و هر انسانی دوبا است. (ه) نسبت میان انسان و حیوان، عموم و خصوص مطلق است؛ زیرا هر انسانی حیوان است، ولی هر حیوانی انسان نیست. (و) نسبت میان یخ و بخار، تباین است؛ زیرا هیچ بخاری یخ نیست و هیچ یخی بخار نیست. پس دو مورد نادرست است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ و ۲۳)

۱۲۸- گزینه ۲»

(مهمرب رضایی‌نقا)

معادل‌های کلمات خارجی، تعریف لفظی یا لغوی است. تعریف صحیح باید دوری نباشد و تعریف شیء به خود یکی از مصادیق تعریف دوری و در نتیجه نادرست است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰، ۳۱ و ۳۵)

۱۲۹- گزینه ۳»

(مهمرب سوریان)

«تک‌تک واژگان» یعنی «هر واژه» و بنابراین قضیه‌ای با سور کلی و در نتیجه کلیه خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: موضوع یا همان نهاد این جملات به ترتیب «او» و «ما» است که در این جملات مفاهیمی جزئی هستند؛ پس این قضایا شخصیه‌اند. در ضمن به نکته زیر هم توجه کنید:

تکته: ضمایر، بیرون از جمله مفهوم کلی محسوب می‌شوند، ولی درون جمله معمولاً جزئی هستند، مگر در جملات خاصی که از نظر گوینده ضمیر به فرد مشخصی اشاره ندارد (مثل «تو کز محنت دیگران بی‌غمی، نشاید که نامت نهند آدمی»).

گزینه «۴»: قضیه شخصییه است، زیرا مقصود این است که مجموع قطرات به‌عنوان یک مجموعه معین، ۱ لیتر می‌شد، نه این که خبر درباره تک‌تک قطرات باشد. برای فهم بهتر به نکته زیر توجه کنید:

تکته: وقتی موضوع قضیه‌ای یک مفهوم جمع باشد، آن قضیه فقط در صورتی محصوره است که با گذاشتن «هر کدام از» یا «هیچ کدام از» بر سر موضوع، معنای آن بی‌ربط نشود. در اینجا «هر کدام از قطرات آب نشت کرده، یک لیتر می‌شد» معنای بی‌ربط و نادرستی دارد، پس قضیه محصوره نیست بلکه شخصییه است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۰- گزینه ۱»

(همیر سوریان)

الف) G عکس مستوی A است و لذا اگر A صادق می‌بود G هم باید صادق می‌شد، ولی طبق فرض، G کاذب است؛ پس A هم کاذب خواهد بود.

ب) اگر D صادق باشد، حتماً B که عکس مستوی آن است هم صادق خواهد بود. بنابراین نقیض B که E است، کاذب می‌شود. اما اگر D کاذب باشد، حتماً G که نقیض آن است، صادق می‌شود و عکس مستوی آن که همان E است نیز صادق خواهد بود.

ج) از صدق C می‌توان صدق عکس مستوی‌اش که همان E است را نتیجه گرفت. بنابراین نقیض E که همان B است هم کاذب خواهد بود.

(منطق، امکان قضایا، صفحه‌های ۶۲ و ۶۸)

۱۳۱- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سروان)

قیاسی معتبر است که شرایط اعتبار را داشته باشد. شرایط اعتبار عبارت‌اند از:

۱- حداقل یکی از مقدمات موجب باشد.

۲- حد وسط حداقل در یکی از مقدمات علامت + داشته باشد.

۳- هر کدام از اجزای نتیجه که علامت + داشته باشد، باید در مقدمات نیز علامت + داشته باشد.

برای حل چنین سؤالاتی در ابتدا مقدمه را مشخص می‌کنیم که آیا مقدمه اول است یا دوم؟ از موضوع نتیجه متوجه می‌شویم که مقدمه مطرح شده در صورت سؤال، مقدمه اول می‌باشد.

اگر مقدمه اول قیاس اقترانی معتبری سالبه جزئی باشد، قطعاً این قیاس شکل دوم بوده و مقدمه دوم آن موجب کلیه می‌باشد. بر این اساس گزینه «۳» صحیح می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با قضیه این گزینه قیاس اقترانی شکل اول به‌دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

(معمد رضایی بقا)

۱۳۴- گزینه «۴»

امروزه به علت طرح پرسش‌های جدی و جدید دربارهٔ معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون «معرفت‌شناسی» در فلسفه به صورت شاخهٔ مستقلی درآمده است (نادرستی گزینه «۱»). معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روشن است و نیازی به تعریف ندارد. (نادرستی گزینه «۲») اگر ابهامی از جهت کلمه و لغت معرفت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود. (نادرستی گزینه «۳») در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(سپا پیغرزاده صابری)

۱۳۵- گزینه «۴»

ابزاری که برای شناخت عبارت گزینه «۴» استفاده کرده‌ایم بیشتر مبتنی بر وحی و شناخت وحیانی است که از طریق آیات و روایات ائمه به دست ما رسیده است و برای این که پیامبران خاصی از طرف خداوند مبعوث می‌شوند نمی‌توان دلیل عقلی محض اقامه کرد هر چند شاید بتوان برای اصل نبوت استدلال‌هایی مطرح کرد. اما در سایر گزینه‌ها عبارات ریاضی و یا قواعد فلسفی آمده است که ابزار ما برای شناخت آن‌ها تعقل محض است و نیازی به داده‌های حسی یا سایر ابزارها ندارد و صرفاً با عقل محض است که می‌توان چنین گزاره‌هایی را اثبات کرد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۵)

(فیروز نژادنهف - تبریز)

۱۳۶- گزینه «۴»

ماتریالیست‌ها هم اخلاق و هم قانون و هم سنن و آداب و رسوم را تابع و برآمده از نیازهای مادی و در نتیجه بدون هرگونه ارزش ذاتی تلقی می‌کنند.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسان‌شناسی از معرفت‌شناسی تبعیت می‌کند؛ نه برعکس.

گزینه «۲»: روح از بدن استفاده می‌کند، نه بدن از روح.

گزینه «۳»: داروینیست‌ها اصلاً به نفس مجرد اعتقاد ندارند؛ چه مستقل باشد و چه از لوازم بدن.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

(عمیر سوریان)

۱۳۷- گزینه «۱»

در این گونه سؤالات که دو قسمتی هستند و خواسته سؤال در دو قسمت فرق دارد، برای این که اشتباه نکنیم، باید ابتدا قسمت اول همهٔ گزینه‌ها را بررسی کنیم، سپس قسمت دوم.

بررسی قسمت اول (اشتراک): گزینه «۱»: کانت معتقد است انگیزهٔ فعل صرفاً باید اطاعت از وجدان باشد تا بتوان آن را اخلاقی دانست. اگرچه

گزینه «۲»: با قضیهٔ این گزینه قیاس اقترانی شکل دوم به دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

گزینه «۴»: قضیهٔ این گزینه، سالبه می‌باشد و با دو مقدمهٔ سالبه نمی‌توان قیاس معتبر تشکیل داد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۷ و ۷۹)

۱۳۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

فلسفه به طور کلی به وجود و بحث دربارهٔ آن می‌پردازد. تفاوت بخش اصلی و بخش‌های فرعی فلسفه در آن است که بخش اصلی هستی را به نحو عام مطالعه می‌کند و بخش‌های فرعی همین وجود - و نه چیز دیگری! - را در محدوده‌های کوچک‌تر و محدودتر بررسی می‌کنند. مثلاً هستی‌شناسی احکامی در مورد وجود، بدون هرگونه قیدی صادر می‌کند و انسان‌شناسی فلسفی که از شاخه‌های فلسفه است، به بررسی وجود انسان می‌پردازد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: آن مطالب و مبانی‌ای که در بخش ریشه‌ای فلسفه مورد پذیرش یک فیلسوف قرار گرفته، باید بر فلسفه‌های مضاف او نیز تأثیرگذار باشد و اگر بخش‌های فرعی نظام فلسفی یک فیلسوف با مبانی پذیرفته‌شدهٔ او در بخش اصلی ناسازگار باشد، نظام فلسفی او نظامی منسجم نخواهد بود.

گزینه «۳»: هستی‌شناسی و اساساً امکان تحقق آن، خود متوقف بر معرفت‌شناسی است که امکان و حدود معرفت را بررسی می‌کند.

گزینه «۴»: مبانی و مطالب از بخش ریشه‌ای که عام‌تر است به بخش‌های فرعی که خاص‌تر می‌باشند، انتقال می‌یابد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۳۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

پارمنیدس معتقد است که هستی یک کل واحد است و هیچ تغییر و تغییری در آن راه ندارد. بنابراین پارمنیدس با توجه به تفسیر ویژهٔ خودش، با این جملهٔ هراکلیتوس موافق خواهد بود که سربالایی و سرپایینی کوه هر دو یکی هستند، چون او معتقد به وحدت کل هستی است و هرگونه تفاوت و تضاد و حرکتی را وهم می‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پارمنیدس به ثبات معتقد است و حرکت را وهم می‌داند و همه چیز جهان را در ثبات محض می‌پندارد.

گزینه «۲»: این گزارهٔ هراکلیتوس برگرفته از این نظر اوست که همه چیز در حال حرکت دائمی است و بنابراین پارمنیدس با این گزاره مخالف خواهد بود.

گزینه «۴»: پارمنیدس اساساً به ضدین معتقد نیست و بنابراین این گزاره را نیز نخواهد پذیرفت.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(موسی سپاهی - سروان)

۱۳۸- گزینه ۲»

رابطه میان موضوع و محمول در قضایا سه حالت دارد:

۱- وقوع آن حتمی و اجتنابناپذیر است.

۲- وقوع آن امکانی و اجتنابپذیر است.

۳- وقوع آن محال و غیرممکن است. به ترتیب حالت اول را وجوبی و حالت

دوم و سوم را امکانی و امتناعی می‌نامند.

در قضیه «هر مثلی مقدار غیرپیوسته منفصل است» حمل «مقدار غیرپیوسته منفصل» بر «مثل» محال و غیرممکن است و در قضیه «جمع دو ضلع مثلث از ضلع سوم بزرگ‌تر است» نیز چون محمول الزاماً باید بر موضوع حمل شود، بنابراین قضیه وجوبی خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، همان مکملات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۹- گزینه ۳»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

از نظر دیوید هیوم خود رابطه ضروری میان علت و معلول، یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد و برای اثبات آن باید لاجرم راه تجربی معتبر دیگری یافت.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۰- گزینه ۱»

(سپا پیغرزاده صابری)

رشد تفکر حسی و حس‌گرایی و ظهور فیلسوفانی که جهان را صرفاً حقیقتی مادی می‌دانستند و انسان را نیز موجودی مادی می‌شمردند، پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرد و زندگی دسته‌هایی از مردم را تحت تأثیر قرار داد؛ بدین صورت که معنا و مقصود زندگی در میان آنان در حد اهداف مادی تنزل پیدا کرد و زندگی فاقد معنا و ارزش‌های متعالی گردید و بحران معناداری زندگی پدید آمد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: از منظر فیلسوفانی چون دکارت و کانت چنین است نه از منظر فلاسفه تجربه‌گرا. شاید تجربه‌گرایانی نیز باشند که چنین بیندیشند، اما وجود قید «اکثر» در این گزینه موجب نادرست بودن آن خواهد شد.

گزینه ۳: برخی تجربه‌گرایان به خدا اعتقاد داشتند و از برهان نظم نیز برای اثبات وجود خدا استفاده می‌کردند.

گزینه ۴: فیلسوفی چون کانت راهی متفاوت با راه دکارت و سایر فلاسفه در پیش گرفت و در استدلال خود از اخلاق و وظایف اخلاقی استفاده کرد.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

این‌سینا منحصر شدن انگیزه در اطاعت از وجدان را برای اخلاقی بودن شرط نمی‌داند، ولی مسلماً معتقد است هر انگیزه‌ای نمی‌تواند فعل اخلاقی رقم بزند. مثلاً کسی که برای مشهور شدن و به‌عنوان تبلیغ کار خود، یک سری خدمات را رایگان ارائه می‌دهد، در حقیقت برای کسب درآمد بیشتر این کار را انجام داده و فعلش طبیعی محسوب می‌شود، نه اخلاقی. در حالی که اگر همین فعل برای خدمت به مردم یا رضای خدا یا ... باشد از نظر ابن‌سینا اخلاقی است. پس قسمت اول مشترک بین کانت و ابن‌سینا است. ✓

گزینه ۲: کانت قواعد اخلاقی را وجدانی می‌داند و معتقد است وجدانیت بین همه انسان‌ها مشترک و کلی هستند. از آنجا که تنها ابزار درک غیرشخصی و کلی، عقل است، معلوم می‌شود وجدانیت بدیهی عقلی‌اند (عقل عملی). ابن‌سینا هم درک اخلاقی را عقلی می‌داند، ولی نه لزوماً بدیهی عقلی. پس این مورد هم از اشتراکات این دو فیلسوف است. ✓

گزینه ۳: هر دو فیلسوف قبول دارند. ✓

گزینه ۴: هیچ‌کدام از آن‌ها قبول ندارند، زیرا هر فعل اخلاقی، قابلیت عمومی شدن دارد، ولی هر فعل دارای قابلیت عمومی شدن، اخلاقی نیست، زیرا بسیاری از افعال طبیعی مثل ورزش کردن نیز قابلیت عمومی شدن دارند. ✗ (رد گزینه ۴)

بررسی قسمت دوم (افتراق): این دیدگاه کانت است که درک اخلاقی را وجدانی می‌داند، ولی ابن‌سینا معتقد است گاهی با استدلال عقلی متوجه می‌شویم که کدام فعل در جهت یا در خلاف جهت کمال نفس و در نتیجه اخلاقی است. ✓

گزینه ۲: هر دو فیلسوف قبول دارند، زیرا اخلاق مستلزم اختیار است و اختیار صفت موجود صرفاً مادی نیست. ✗ (رد گزینه ۲)

گزینه ۳: هر دو فیلسوف قبول دارند. توجه کنید که کانت نمی‌گوید فعل اخلاقی موجب سعادت و کمال نفس نیست بلکه می‌گوید نباید با انگیزه سعادت و کمال انجام شود، ولی اگر با انگیزه اطاعت از وجدان انجام شود می‌تواند انسان را به سعادت و کمال هم برساند. ✗ (رد گزینه ۳)

گزینه ۴: هیچ‌کدام از دو فیلسوف قبول ندارند، زیرا ملاک اخلاق را شناخت عقلی (شامل شناخت عقلی وجدانی یا شناخت عقلی غیروجدانی) می‌دانند، نه تمایلات. توجه کنید که تمایلات انسان از جنس گرایش هستند و می‌توانند افعال غریزی را رقم بزنند و با شناخت که افعال آگاهانه و اختیاری را رقم می‌زند، متفاوت هستند. ✗ (رد گزینه ۴)

(فلسفه یازدهم، انسان، مویور اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۸، ۹۰ و ۹۱)

۱۴۱- گزینه ۲»

(ممد سوریان)

تفاوت برهان فارابی و ابن سینا در سه مطلب خلاصه می‌شود:

۱. فارابی برخلاف ابن سینا به حالت امکانی ذات معلول و نیاز آن به عامل وجوب بخش نپرداخت بلکه نیازمندی معلول به علت را بدون تحلیل ذات پذیرفت.

۲. فارابی از امتناع تسلسل علل نامتناهی استفاده کرد و با لزوم متناهی بودن این سلسله، وجود علت نخستین را اثبات کرد. در حالی که ابن سینا از چنین مقدمه‌ای بهره نبرد و برای اثبات خداوند، تفاوتی بین تعداد متناهی یا نامتناهی از ممکنات نگذاشت.

۳. فارابی به فرد فرد معلول‌ها توجه کرد و آن‌ها را در یک رابطه تسلسلی و دارای تقدم و تأخر ملاحظه کرد در حالی که ابن سینا تفاوتی بین نگاه فردی یا کلی نگذاشت و به هر حال وجود ممکن را مستلزم وجود واجب دانست.

بنابراین اگر بگوییم: «فارابی به روابط علی-معلولی بین فرد فرد موجودات توجه می‌کند (تفاوت سوم) و آن را نهایتاً مستلزم وجود علت نخستین می‌داند (تفاوت دوم) در حالی که ابن سینا با ملاحظه ذات امکانی، مستقیماً وجود خدا را نتیجه می‌گیرد (تفاوت اول)» به هر سه تفاوت دو برهان اشاره کرده‌ایم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» فقط به تفاوت اول اشاره دارد.

گزینه ۳» ابن سینا هم از علت استفاده کرد، نه قاعده وجوب بخشی علت به معلول. پس این گزینه مطلب نادرستی را بیان می‌کند.

گزینه ۴» فقط به تفاوت دوم اشاره کرده است.

(فلسفه دوازدهم، فرد در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

۱۴۲- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

خرد و عقل، آفریده آفریننده یعنی آفریده مزدا است. بنابراین گزینه ۱» صحیح نمی‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

۱۴۳- گزینه ۴»

(علیرضا نصیری)

روش‌های مورد استفاده عقل، به عنوان دستگاه تفکر انسان، محدود به برهان عقلی محض نیست و هر چه بشود عنوان تفکر را بر آن اطلاق کرد - از قبیل استدلال تجربی و استقرایی و استدلال تمثیلی - را شامل می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» حالت بالقوگی عقل هرگز - حتی زمانی که به درجه عقل بالمستفاد می‌رسد. - نیز از بین نمی‌رود و همواره امکان این که عقل معارف بیشتری کسب کند، وجود دارد.

گزینه ۲» عقل انسان در ابتدا قوه محض است و بنابراین هیچ معرفتی در آن وجود ندارد. به همین خاطر از آن جایی که فیلسوفان مسلمان قضایای بدیهی را قبول دارند، معنی بدیهی در نظر آن‌ها ممکن نیست چنین باشد.

گزینه ۳» تربیت عقلانی باعث رشد و شکوفایی عقل می‌شود، ولی این بدین معنا نیست که همه به یک درجه از عقلانیت خواهند رسید.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۴- گزینه ۳»

(علیرضا نصیری)

از نظر ابن سینا علت و دلیلی که باعث می‌شود نظام طبیعت، نظام احسن باشد، این است که خداوند آن را با لطف و عنایت خویش به وجود آورده است. معلول چنین نظامی نیز این است که خلل در آن راه ندارد و آن چه شر نامیده می‌شود، در یک نگاه کلی نگر تأثیر مثبت می‌گذارد و باعث سوق طبیعت به طرف کمال مطلوب می‌شود. بنابراین نمی‌شود گفت که شر وجود ندارد، بلکه باید گفت که آن چه در جزئیات شر به نظر می‌رسد، در نگاه کلی خیر است و تأثیر مثبت دارد.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۴۵- گزینه ۲»

(ممد رضایی‌بغا)

چنین نیست که نور قوی با چیز دیگری مثل تاریکی ترکیب شده باشد و ضعیف شده باشد؛ زیرا اصولاً تاریکی چیزی نیست، همان نبودن نور است. (نادرستی گزینه ۱» «۱» ملاصدرا گفت «وجود» است که اصیل و واقعی است. واقعیت خارجی، مابزاء و مصداق وجود است. پس وجود اصالت دارد، نه ماهیت. (درستی گزینه ۲» «۲» از نظر ملاصدرا، با این که هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد، دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. (نادرستی گزینه ۳» «۳» بیت «وجود اندر کمال خویش جاری است/ تعیین‌ها امور اعتباری است» به اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت اشاره دارد. (نادرستی گزینه ۴» «۴»

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۶)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۴»

(سارا شریفی)

الف) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.

ب) نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است.

ج) در تعاونی‌ها، توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

د) اساسنامه شرکت باید بیان کند که: شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؛ سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می‌شود؛ چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند و چگونه سود و زیان تقسیم می‌شود؛ سهام‌داران چه حقوق و مسئولیت‌هایی در شرکت دارند؛ شرکت چگونه منحل می‌شود و

(اقتصاد، انقلاب نوع کسب‌وکار، صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)

۱۴۷- گزینه ۲»

(آفرین سامری)

- انتقال منابع (مانند کارگران) از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر موجب می‌شود که کالای دیگر (در اینجا ماشین‌آلات) به میزان بیشتر تولید شود اما به صورت کلی تعداد کارگران تغییری نکرده است، در نتیجه این شرایط موجب «جابه‌جایی روی منحنی مرز امکانات» می‌شود.

- بیکاری کارگران خط تولید باعث می‌شود نقطه تولید در زیر مرز امکانات قرار گیرد اما منحنی مرز امکانات تولید «بدون تغییر» باقی می‌ماند زیرا در شرایط بیکاری شرکت از همه منابع خود استفاده نکرده است.

- استخدام کارگران جدید باعث افزایش منابع می‌شود و افزایش منابع، تولید بیشتر را به همراه دارد، در نتیجه این شرایط باعث «انتقال منحنی مرز امکانات تولید» می‌گردد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۱)

۱۴۸- گزینه ۲»

(کنکور اردیبهشت ماه ۱۴۰۴)

محدودیت منابع، مفهوم «هزینه فرصت» را به همراه دارد.

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد آن را هنگام انتخاب از دست داده است.

پس از اولویت‌بندی گزینه‌ها، وقتی اولین اولویت را انتخاب کردیم، بهترین اولویت بعدی، هزینه فرصت انتخاب ما خواهد بود.

ابتدا باید میزان بازدهی (سود) ناشی از هر سرمایه‌گذاری را به دست آوریم:

(نکته: ۲ میلیارد تومان برابر با ۲۰۰۰ میلیون تومان است.)

= سود سالیانه سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار

سود معاملاتی سهام + سود سهام

$$= (2,000 \times \frac{15}{100}) + (2,000 \times \frac{10}{100}) = 300 + 200 = 500 \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{میلیون تومان} = 2,000 \times \frac{20}{100} = 400 = \text{سود سالیانه بانک}$$

سود سالیانه راه‌اندازی شرکت خدمات ساختمانی

$$= 225 \text{ میلیون تومان} = 225,000,000 = 250 \times 900,000$$

در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار بورس بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که سرمایه‌گذاری در بانک (با سود سالیانه ۴۰۰

میلیون تومان) است ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه فرصت

انتخاب فرد محسوب می‌شود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۴۹- گزینه ۱»

(کنکور اردیبهشت ماه ۱۴۰۴)

نکته: هر کشوری که بتواند کالایی را با قیمت تمام‌شده کمتری در مقایسه با سایر کشورها تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق خواهد داشت.

کشور A در مقایسه با کشور B خرما و گندم را ارزان‌تر و با قیمت تمام‌شده کمتری تولید می‌کند در نتیجه در تولید هر دو کالا مزیت مطلق دارد و باید هر دو محصول را در کشور خود تولید کند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۰- گزینه ۳»

(مهری ضیائی)

اقتصاددانان به ما می‌گویند که شاخص‌های مربوط به رشد کمی اقتصاد و

افزایش تولید ناخالص، به تنهایی نمی‌تواند نشان‌دهنده میزان پیشرفت یک کشور باشد. پیشرفت کشور فقط محدود به رشد کمی آن، یعنی افزایش تولید ناخالص داخلی نیست؛ بلکه ابعاد دیگری نیز دارد. فرض کنید کشوری از لحاظ میزان درآمد و تولید ناخالص داخلی، وضعیت مطلوبی دارد. این به معنای آن است که کشور در زمینه رشد ثروت، پیشرفت خوبی داشته است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۴)

۱۵۱- گزینه «۱»

(امسان عالی نژاد)

$$\text{واحد} = ۸۰۰ = \frac{۱۶۰۰}{۲} = \frac{\text{تعداد کل محصول تولید شده}}{۲} = \text{تعداد محصول فروخته شده}$$

قیمت هر واحد محصول $\times$ کل محصول فروخته شده = درآمد

$$\text{تومان} = ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۸۰۰ \times ۴۰,۰۰۰$$

هزینه تولید هر محصول $\times$ کل محصول تولید شده = هزینه های تولید

$$\text{تومان} = ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۶۰۰ \times ۲۰,۰۰۰$$

هزینه های تولید - درآمد = سود یا زیان

$$۰ = ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۰۰۰,۰۰۰$$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه های ۸ و ۹)

۱۵۲- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) گاهی دولت ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می کنند.

ب) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کرد.

ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین المللی پول بود.

د) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه اش، مشکلات و مسائل متفاوتی داشته باشد. همچنین آرمان ها و چشم اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت های قابل توجهی داشته باشد. همین امور موجب می شود که دولت ها در طول تاریخ و در شرایط گوناگون برخوردهای گوناگون و گاه متعارضی با مسئله تجارت بین الملل داشته باشند.

(اقتصاد، تجارت بین الملل، صفحه های ۷۴ و ۷۵)

۱۵۳- گزینه «۲»

(امسان عالی نژاد)

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

$$\text{تومان} = ۱۶۰۰ = \frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۱۶,۰۰۰$$

مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده توسط کارگاه های پارچه بافی =

- مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در آن مرحله

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل

$$\text{تومان} = ۳۰۰ = ۸۰۰ - ۵۰۰ = \left(۸۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰}\right) - \left(۵۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰}\right)$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

۱۵۴- گزینه «۳»

(مهری کاردران)

در انحصار در فروش، یک یا تعداد کمی فروشنده در بازار وجود دارد. در این بازار فروشنده قیمت گذار و خریداران قیمت پذیر هستند.

برخی دیگر از انواع بازارها را هم می توان در قالب حراجی ها دید که به دو صورت «مزایده» و «مناقصه» مشاهده می شود. فروشندگان آثار هنری، نمایشگاه ها و حراجی ها مزایده و خریداران عمده کالا و خدمات (مثل خریدهای دولتی) مناقصه برگزار می کنند.

(اقتصاد، بازار چیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه های ۵۱ و ۵۲)

۱۵۵- گزینه «۲»

(مهری کاردران)

عیسوی نویسنده کتاب تاریخ اقتصادی ایران:

۱- ضعف نیروهای نظامی ۲- ناکارآمدی تشکیلات اداری ۳- فرسودگی نظام مالی ۴- افول نهادهای تربیتی و آموزشی را از مشخصات دوره قاجار می داند با این حال در برخی سال ها و به دنبال رشد تجارت خارجی علائمی از پیشرفت و سازندگی ظاهر شد.

دوره پایانی حکومت صفویه با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل گیری قدرت های بزرگ در آن قاره مصادف بود.

(اقتصاد، مقایسه سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۸)

۱۵۶- گزینه «۳»

(امسان عالی نژاد)

الف) هنگامی که کشور با رکود اقتصادی مواجه باشد، بیکاری دوره ای رواج بیشتری دارد.

ب) جمعیت شاغل + جمعیت بیکار = جمعیت فعال

$$\text{میلیون نفر} = ۳۰ = ۱۲ + ۱۸$$

$$۱۰۰ \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد} = ۴۰ = \frac{۱۲}{۳۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری}$$

ج) جمعیت زیر ۱۵ سال - کل جمعیت = جمعیت بالای ۱۵ سال

$$\text{میلیون نفر} = ۶۰ = ۸۰ - ۲۰$$

(مهری ضیائی)

۱۵۹- گزینه «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت: «مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وب سایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید).» به مرحله سوم از خرید هوشمندانه اشاره دارد.

گزینه «۲»: برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب با هم مقایسه کنید.

گزینه «۴»: ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۶)

(آفرین ساجری)

۱۶۰- گزینه «۳»

الف) فرد ۱۵۰۰ برگه خریداری کرده و روی هر برگه ۵۰ هزار تومان سود کرده است، کل سود فرد برابر است با:

میزان سود هر برگه $\times$ تعداد برگه = کل سودمیلیون تومان ۷۵ = تومان ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ = $۱۵۰۰ \times ۵۰,۰۰۰$ = کل سود

ب) برای به‌دست آوردن قیمت بازاری، ابتدا باید قیمت اولیه هر برگه را داشته باشیم.

$$\frac{\text{میزان سرمایه فرد}}{\text{تعداد سهام خریداری شده}} = \text{قیمت اولیه هر برگه}$$

$$\text{تومان } ۱۷,۰۰۰ = \frac{۲۵,۵۰۰,۰۰۰}{۱۵۰۰} = \text{قیمت اولیه هر برگه سهم}$$

قیمت ثانویه یا بازاری از مجموع قیمت اولیه سهام به علاوه سود هر برگه سهم به‌دست می‌آید. در نتیجه:

سود هر برگه سهم + قیمت اولیه = قیمت بازاری (ثانویه)

$$\text{تومان } ۶۷,۰۰۰ = ۱۷,۰۰۰ + ۵۰,۰۰۰ = \text{قیمت ثانویه هر برگه سهم}$$

هزار تومان ۶۷ =

(ج) فرد به میزان سهامش در مالکیت شرکت سهیم است:

$$۱۰۰ \times \frac{\text{تعداد سهام فرد}}{\text{کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد}$$

$$\text{درصد } ۳۰ = \frac{۱۵۰۰}{۵۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{درصد مالکیت فرد}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۵۶)

جمعیت فعال - جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت غیرفعال

میلیون نفر ۳۰ = $۶۰ - ۳۰$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۵۷- گزینه «۴»

(آفرین ساجری)

اگر در جامعه‌ای میزان تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل از آن افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است. رشد به معنای افزایش تولید است، بنابراین مفهومی کمی است. گاهی افزایش شاخص رشد یک کشور را با افزایش درآمد آن معادل در نظر می‌گیرند.

پیشرفت کشور فقط محدود به رشد کمی آن، یعنی افزایش تولید ناخالص داخلی نیست، بلکه ابعاد دیگری نیز دارد.

«افزایش سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها» منجر به تولید بیشتر و رشد اقتصادی می‌شود.

«کاهش فاصله دهک‌ها» به معنای عادلانه‌تر شدن وضعیت توزیع درآمد در جامعه است که از مصادیق پیشرفت اقتصادی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیشرفت اقتصادی - رشد اقتصادی

گزینه «۲»: پیشرفت اقتصادی - پیشرفت اقتصادی

گزینه «۳»: رشد اقتصادی - رشد اقتصادی

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۲۴ و ۱۲۸)

۱۵۸- گزینه «۳»

(مهری کلاردان)

الف) نادرست است؛ در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.

ب) نادرست است؛ در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک ساله یا بیشتر) وجود ندارد.

(ج) صحیح است.

(د) صحیح است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۴ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف امام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

امام سجاد (ع) در دعای مکارم الاخلاق از خداوند می‌خواهد: «الهی انطقنی بالهدی و الهمنی التقوی: خدایا زبانم را به هدایت باز کن و تقوا را به من الهام کن.» انسانی که به این مقام برسد، خدایی می‌شود و همین که خدایی شد، می‌تواند همه امکانات و ابزارها را در مسیر رضای خدا به کار گیرد و انسان‌های خدایی تربیت کند و بیانگر این امتیاز معلمی است که تربیت، کار خداست.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۵۲- گزینه ۳

(یاسین ساعری)

قرآن کریم درباره بعضی از انسان‌ها می‌فرماید: «اولئک کالانعام بل هم اضلّ: آن‌ها مثل حیوانات هستند، بلکه پست‌تر.» سپس دلیل انحراف آن‌ها را این‌گونه بیان می‌کند: «اولئک هم الغافلون.» کار معلم، زدودن غبار غفلت و بیدار کردن انسان خوابیده‌ای است که از گوهر عمر و زندگانی‌اش غافل است.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۲۵۳- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

خداوند در آیه ۱۵۹ سورة آل عمران می‌فرماید: «و لو کنتَ فظاً غیظ القلب لآ نَفَضُوا من خولک: و اگر خشن و سنگدل بودی، [مردم] از دور تو پراکنده می‌شدند» یعنی معلم بد اخلاق، افراد را از دور خود پراکنده می‌کند، لذا معلم باید صمیمی و با محبت باشد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۵۳)

۲۵۴- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی کبیر)

گاه امت‌های پیشین به انبیا (ع) حسادت می‌کردند، ولی آن بزرگواران با آرامش و بدون هیجان، جواب نرم به آنان می‌دادند و با سعه صدر رفتار می‌کردند. قوم هود (ع) به او گفتند: «أنا لثراک فی سفاهة: همانا ما تو را در سفاهت و بی‌خبری می‌بینیم.» او فرمود: «لیس بی سفاهة»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۳۲)

۲۵۵- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

در قرآن آمده است که خداوند از همه انبیایی که دارای کتاب و حکمت بودند، پیمان گرفت که اگر بعد از شما پیامبری آمد، باید بدون ناراحتی و با عشق کامل به او ایمان بیاورید و او را یاری کنید.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۹۵)

۲۵۶- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

عبارت قرآنی «و اذا قبل انشروا فانشروا: و هرگاه گفته شد برخیزید، برخیزید»، به برخاستن به احترام معلم اشاره دارد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۲۵۷- گزینه ۳

(مامر کریمی)

در این گزینه هر دو مورد نادرست است، چرا که آدمی با عزم خود، آنچه را که انتخاب کرده است، عملی می‌سازد، نه به عزم دیگران و همچنین در مرحله محاسبه و ارزیابی، عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، شناخته می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مورد دوم صحیح است.

گزینه ۲: هر دو مورد صحیح است.

گزینه ۴: هر دو مورد صحیح است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۲)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۰)

۲۵۸- گزینه ۳

(مامر کریمی)

خداوند متعال، شرط اصلی دوستی با خود را عمل به دستوراتش می‌داند که توسط پیامبران ارسال شده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۹)

۲۵۹- گزینه ۴

(فردین سماقی)

برخی می‌گویند: «اگر قلب انسان با خدا باشد، کافی است و عمل به دستورات او ضرورتی ندارد، آن‌چه اهمیت دارد، درون و باطن انسان است نه ظاهر او» ولی خداوند می‌فرماید: «قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي ... بگو اگر خدا را دوست دارید، از من پیروی کنید ...»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۶۰- گزینه ۳

(مهمر رضایی بقا)

اگر کسی هر سال یک ماه، روزه را تکرار کند، سال به سال باتقوا تر می‌شود. چنین فردی کم‌کم به جایی می‌رسد که احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است، می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نمی‌کند. به مفهوم روزه و ثمره آن، یعنی تقوا در آیه شریفه «یا ایها الذین کتب علیکم الصّیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما مقرر شده است همان گونه بر کسانی که پیش از شما بودند، مقرر شده بود، باشد که تقوا پیشه کنید.» اشاره شده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۵)

۲۶۱- گزینه ۳

(یاسین ساعری)

وظیفه شخص مسافر: کسی که سفر می‌رود اگر شرط‌های زیر را داشته باشد، باید نمازش را شکسته بخواند و نباید روزه بگیرد:

الف) رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ شرعی (حدود ۲۲/۵ کیلومتر) و مجموع رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد.

۲۶۶- گزینه «۴»

(فردین سماقی)

رشد اخلاقی و معنوی: پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند، با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیونر مقرر، صفحه ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیونر، صفحه ۲۱۶)

۲۶۷- گزینه «۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

تفاوت‌های میان زن مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم برعهده هر یک از زن و شوهر نهاده است. کلمات «انس»، «انسان»، «بنی‌ادم» و «ناس» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر آیه‌ای که با این کلمات همراه شد، به زن و مرد، هر دو مربوط می‌شود؛ زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیونر مقرر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیونر، صفحه‌های ۲۰۹ و ۲۱۱)

۲۶۸- گزینه «۱»

(محمدرضا یقانی)

امام علی (ع) می‌فرماید: «علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند.» علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. از این‌رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیونر مقرر، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیونر مقرر، صفحه ۲۲۳)

۲۶۹- گزینه «۱»

(میثم هاشمی)

انسان با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله مسئولیت‌پذیری می‌شود و این شایستگی را به دست می‌آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیونر مقرر، صفحه ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیونر، صفحه ۲۱۳)

۲۷۰- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

آمادگی برای ازدواج، نیازمند دو بلوغ است؛ یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیونر مقرر، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیونر مقرر، صفحه‌های ۲۲۳ و ۲۲۵)

ب) بخواهد کمتر از ده روز در جایی که سفر کرده بماند. پس کسی که می‌خواهد ده روز و بیشتر در محلی که سفر کرده است، بماند باید نمازش را کامل بخواند و روزه‌اش را هم بگیرد.

ج) برای انجام کار حرام سفر نکرده باشد؛ مثلاً اگر به قصد ستم به مظلوم یا همکاری با یک ظالم در ظلم او، سفر کند باید روزه‌اش را بگیرد. اگر فرزند با نهی پدر و مادر به سفری برود که آن سفر بر او واجب نبوده است، باید نماز را تمام بخواند و روزه‌اش را بگیرد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷)

۲۶۲- گزینه «۲»

(فردین سماقی)

یکی از جلوه‌های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است. برخی انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروری می‌شوند؛ به گونه‌ای که در آراسته‌کردن خود زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را «تبرج» می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۳۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵)

۲۶۳- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

ادیان الهی، که در اصل و حقیقت یک دین هستند، همواره بر پوشش تأکید کرده‌اند و آن را لازمه دین‌داری شمرده‌اند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۶)

۲۶۴- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

در حدیث امام علی (ع) و آیه شریفه «لَلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحَسَنَى...» سخن از انسان‌هایی است ارزش خود عالی خود را نفروختند و نیکوکاری پیشه کردند و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۹، ۱۴۰ و ۱۴۲)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۷ تا ۱۹۹ و ۲۰۱)

۲۶۵- گزینه «۲»

(میثم هاشمی)

امیرالمؤمنین علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است» و حدیث علوی: «آته لیس لانفسکم ثمناً الا الجنة فلا تبعوها الا بها؛ همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس خود را به کمتر از آن نفروشید» اشاره به شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک از راه‌های تقویت عزت، دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه ۳»

(ممید اصفهانی)

از کنترل حرکات پلک در متن مطلبی نیست. دیگر گزینه‌ها به این بخش از متن مربوطند:

وظایف مغز بسیار گسترده و متنوع است؛ از پردازش اطلاعات حسی دریافتی از محیط پیرامون گرفته تا کنترل حرکات ارادی و غیرارادی، تنظیم عملکردهای حیاتی بدن مانند ضربان قلب و تنفس، و مهم‌تر از همه، ایفای نقش کلیدی در فرآیندهای شناختی عالی مانند یادگیری، حافظه، زبان و حل مسئله

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

در متن به وضوح داریم:

پیشانی مغز که در قسمت جلویی مغز قرار دارد، نقشی حیاتی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، قضاوت و کنترل رفتارهای اجتماعی ایفا می‌کند و به نوعی، مرکز اجرای منطق و تفکر استراتژیک است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۲»

(مامد کریمی)

در متن می‌خوانیم:

نیمکره چپ معمولاً با زبان، منطق، تحلیل و پردازش خطی مرتبط است، در حالی که نیمکره راست در پردازش فضایی، شناخت چهره، خلاقیت و درک احساسات نقش پررنگ‌تری دارد.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۳»

(مامد کریمی)

در متن می‌خوانیم که قشر پیشانی مغز نقشی حیاتی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، قضاوت و کنترل رفتارهای اجتماعی ایفا می‌کند و مرکز اجرای منطق و تفکر استراتژیک است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳»

(ممید اصفهانی)

گزینه‌های دیگر را با این عبارت می‌توان نقض کرد: «این تقسیم‌بندی مطلق نیست»

متن به وضوح ذکر می‌کند: «بسیاری از وظایف پیچیده، نیازمند همکاری هماهنگ هر دو نیمکره است.»

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۴»

(مامد کریمی)

واژه‌های «دوره» و «عصر» در متن، هر دو به بازه‌های زمانی اشاره می‌کنند.

واژه‌های دیگر گزینه‌ها در ارتباطند، ولی هم‌معنا نیستند.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۲»

(مامد کریمی)

واژه‌های دیگر گزینه‌ها مترادف هم هستند ولی دو واژه گزینه ۲» متضادند:

منفصل: مجزاً جدا / بازتاب: انعکاس، پژواک / تغییر: تلّون، دیگرگون شدن

جمود: انعطاف نداشتن، منعطف نبودن

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۳»

(غرزاد شیرممدلی)

سه حالت داریم:

مژگان ناصر جمشید منیژه آمنه

مژگان ناصر منیژه جمشید آمنه

آمنه منیژه جمشید ناصر مژگان

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۱»

(غرزاد شیرممدلی)

دو حالت داریم:

منیژه آمنه مژگان ناصر جمشید

منیژه آمنه جمشید ناصر مژگان

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۴»

(غرزاد شیرممدلی)

آمنه قطعاً اول و آخر نیست، پس دوم و سوم و چهارم است و سه حالت داریم. دقت کنید مژگان کنار ناصر است:

جمشید آمنه مژگان ناصر منیژه

ناصر مژگان آمنه جمشید منیژه

منیژه ناصر مژگان آمنه جمشید

معلوم است که منیژه هرگز نفر دوم نیست.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۳» ۲۸۱

(فاطمه راسخ)

سن علی را $\bigcirc$ ، سن حسن را $\square$ و سن حسین را Δ می‌گیریم.

از سال گذشته دو معادله داریم:

$$2 \times (\Delta - 1) = (\square - 1) \Rightarrow \Delta = \frac{\square + 1}{2}$$

$$(\square - 1) = \frac{(\bigcirc - 1)}{2} + 1 \Rightarrow \bigcirc = 2\square - 3$$

$$\square + \Delta = \bigcirc$$

از امسال نیز داریم:

پس در نهایت داریم:

$$\square + \frac{\square + 1}{2} = 2\square - 3 \Rightarrow \square = 7$$

$$\Rightarrow \bigcirc = 14 - 3 = 11, \Delta = \frac{8}{2} = 4$$

$$4 \times 7 \times 11 = 308$$

و حاصلضرب:

(نسبت و تناسب، معادله‌نویسی، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۲» ۲۸۲

(عمید کنهی)

$$\frac{18 \times 8 \times 5}{12 \times 30} = \frac{? \times 3 \times 12}{18 \times 40} \Rightarrow ? = \frac{18 \times 40 \times 18 \times 8 \times 5}{12 \times 30 \times 3 \times 12} = 40$$

(نسبت و تناسب، معادله‌نویسی، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۳» ۲۸۳

(عمید کنهی)

$$\frac{1}{12} \text{ کسر کار علی در هر ساعت}$$

$$\frac{1}{8} \text{ کسر کار مهدی و محسن در هر ساعت}$$

$$\frac{1}{8} + \frac{1}{12} = \frac{3+2}{24} = \frac{5}{24} \text{ کسر کار هر سه نفر با هم در هر ساعت}$$

$$\frac{1}{6} \text{ کسر کار علی و مهدی در هر ساعت}$$

$$\frac{5}{24} - \frac{1}{6} = \frac{5-4}{24} = \frac{1}{24} \text{ کسر کار محسن در هر ساعت}$$

پس برای محسن ۲۴ ساعت طول می‌کشد تا کار به پایان برسد.

(نسبت و تناسب، معادله‌نویسی، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۲» ۲۸۴

(عمید کنهی)

بزرگترین مقسوم‌علیه مشترک دو عدد بالا و وسط، به علاوه عدد پایین در هر دایره الگوی صورت سوال، عدد بیرونی را حاصل می‌کند.

$$(9, 6) + 5 = 3 + 5 = 8$$

$$(12, 14) + 7 = 2 + 7 = 9$$

$$(15, 5) + 4 = 5 + 4 = 9$$

$$(24, 14) + ? = 8 \Rightarrow 2 + ? = 8 \Rightarrow ? = 6$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۴» ۲۸۵

(عمید کنهی)

در هر شکل صورت سوال داریم:

$$(9 \times 8) - (5 \times 10) = 22$$

$$(7 \times 5) - (2 \times 11) = 13$$

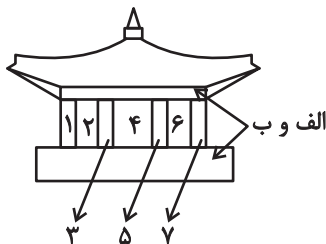
$$(12 \times 2) - (1 \times 5) = 19$$

$$(10 \times 4) - (8 \times 3) = 16$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۲» ۲۸۶

(فاطمه راسخ)

سه طرح در الگوی صورت سوال هست. اول، طرح‌های «الف» و «ب» که یکی در میان است. دوم، طرح حرکت چپ به راست، که هر بار، یک واحد بیشتر از قبل جابه‌جا می‌شود:

$$۱, ۲, ۴, ۷, \dots$$

$$+۱ \quad +۲ \quad +۳$$

سوم، طرح حرکت راست به چپ که هر بار یک واحد جابه‌جا می‌شود:

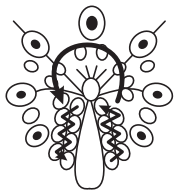
$$۷, ۶, ۵, ۴, \dots$$

(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

گزینه ۴» ۲۸۷

(غریزاد شیرمهمدلی)

سه طرح در الگوی صورت سوال در جابه‌جایی یک واحدی است:

(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

شکل صورت سؤال سه طرح دارد:

از بخش دوم، از راست به چپ، به ترتیب، یکی به هر کدام اضافه می‌شود:

۳۳۲۲۱۱۱-۳۳۲۲۱۱-۳۲۲۱۱-۳۲۱۱-۳۲۱

(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه ۱»

(فاطمه راسخ)

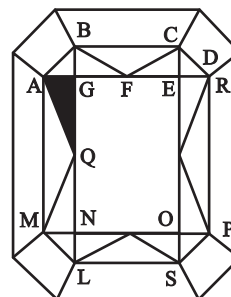
در دوران شکل گزینه‌ها، در شکل گزینه «۱» در بخش دود مانند واگن، نادرستی وجود دارد.

(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه ۳»

(ممید کنی)

چهارضلعی‌های مدنظر:

ABCF – ABCE – ABCD – AGQM – AGNM

AGLM – AEOM – ARPM – AQNM – AQLM

NGEO – ABQM – ABNM – ABLM – GRPN

BCON – GESL – BCSL

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)